

A person with long hair, seen from behind, is walking away on a path through a dense forest. The sun is low in the sky, creating a warm, golden glow and long shadows. The trees are tall and thin, and the undergrowth is lush and green.

Suomen Keskustanuoret ry:n
**SÄÄNTÖ-
MÄÄRÄINEN
LIITTOKOKOUS**
30.–31.10.2021

**KESKUSTA
NU✿RET**

Hyvä keskustanuori,

kirjoittaessani tätä tunnen suurta kiitollisuutta ja myönnettäköön, vähän haikeuttakin on ilmassa. Kiitollisuutta paitsi menneestä kahdesta vuodesta, mutta ennen kaikkea siitä, että tapaamme toisemme Teamsin tai Zoomin sijaan vihdoinkin kasvokkain. Sitä on nimittäin ollut ikävä.

Haikeuden tunne tulee tietysti siitä, että puheenjohtajakauteni tulee pian päätökseen. Haikeus kertoo siitä, että tällä kaikella on ollut minulle suuri merkitys. Olen saanut työskennellä Suomen yhteisöllisimmän ja parhaan poliittisen nuorisjärjestön eteen. Ei kai ole siis ihme, että tätä kaikkea, ihmisiä ja asioita, jää aika kova ikävä?

Kuluvana syksynä olen ilolla seurannut piirijärjestöjen syyskokouksia, uusia kasvoja sekä tietysti liiton johtoon pyrkiviä. Tätä joukkoa kun seuraa, niin ei onneksi tarvitse olla huolissaan. Se tuo minulle toiveikkaan olon tulevasta. Luotan keskustanuoriin ja siihen, että toimimme jatkossakin raikkaalla ja rakentavalla tavalla, edistyksen lippua liehuttaen. Siihen meillä on mahdollisuus etenkin liittokokousviikonloppuna.

On nimittäin niin, että liittokokous on se paikka, jossa linjataan järjestön tulevaisuutta. Käsiteltävänämmä on huikea määrä poliittisia ja järjestöllisiä aloitteita, Keskustanuorten uusi strategia, talous- ja digipoliittinen ohjelma sekä aluevaaliteesimme. Hienointa

**KESKUSTA
NUORET**
-sinä päätät!

Aluevaalit

23.1.2022

mielestäni on se, että tähän työhön jokainen meistä on antanut panoksensa. Materiaalit ovat jäsenistönsä näköisiä.

Kannustan teitä jokaista perehtymään materiaaleihin etukäteen ja miettimään itselle merkityksellisiä asioita. Onko jokin teema sellainen, mistä haluaisit käydä puhumassa koko porukan edessä? Ja vaikka vähän jännittäisikin, niin ole huoleti: tämä porukka rohkaisee ja kannustaa kokeilemaan!

Ehkä juuri tuon rohkaisevan ja kannustavan ilmapiirin takia Keskustanuorten liittokokous on aina tuntunut paikalta, jossa olen omieni joukossa. Järjestön tulevaisuudesta linjaamisen ja jännittävien hen-

kilövalintojen lisäksi viikonloppua ovat värittäneet vanhat ystävät ja uudet tuttavuudet, rento yhdessä-olo sekä yömyöhään asti tapahtuva argumentointi politiikan eri teemoista. Toivon, että myös Sinä voit kokea kaiken tämän.

Erinomaista liittokokousviikonloppua meille kaikille!

Hanna Markkanen

Keskustanuorten puheenjohtaja

Keskustanuorten vuosijuhlat

Illalliskortti

Tervetuloa Suomen Keskustanuorten
75+1-vuotisjuhliin sunnuntaina 5.12.2021!

Juhlapaikkana toimii Sokos Hotelli Presidentti (Eteläinen
Rautatiekatu 4, 00100 Helsinki) ja aloitamme tervehdyksillä
ja onnittelulla klo 17.00. Kutsu on kahdelle.

85 € Keskustanuorten jäsen, alkoholiton
100 € Keskustanuorten jäsen, alkoholillinen
100 € Ei-jäsen, alkoholiton
115 € Ei-jäsen, alkoholillinen
Kannatusillalliskortit 150 € / 250 € / 500 €

Pukukoodi

Tumma puku / iltapuku, mahdolliset Keskustanuorten
ja Keskustan ansio- sekä kunniamerkit

Ohjelma ja ilmoittautuminen

keskustanuoret.fi/tapahtumat/keskustanuoret-751

Ilmoittautumien 18.11.2021 mennessä.

Konkreettisen lahjan sijasta voit myös muistaa meitä
antamalla lahjoituksen Mannerheimin lastensuojeluliitolle.

Sisältö

Puheenjohtajan terveiset	2
Aikataulu	8
Valiokuntien ja paneelien aikataulut.....	9
Infotaulu	10
Ohjeita liittokokousedustajille.....	14
Esityslista	17
Menettelytapajärjestys	19
Maamme-laulu ja maakuntalaulu	21
Aloitteet	22
Keskustanuorten arvot:.....	57
Keskustanuoret 2025 - Keskustanuorten järjestöllinen strategia 2021-2025	57
Toimintasuunnitelma vuodelle 2022.....	59
Talousarvio	65
Keskustanuorten digipoliittinen ohjelma.....	69
Keskustanuorten talouspoliittinen ohjelma	76
Sinä päätät! - Keskustanuorten aluevaaliteesit	82
Tavoiteohjelma 2022.....	84
Kannanotot.....	86

#keskustanuoret

Hyvä keskustanuori,

@joonas.paavilainen

@JK_Paavilainen

joonaspavilainen.com

#Joonaspj21

Muista liittokokouksen
aikana edistää

*opiskelijaystävällistä
yhteiskuntaa,*

*sosiaalisesti ja
ilmastollisesti kestäväää
Suomea sekä*

*vetovoimaisia
maakuntakeskuksia.*

Näitä ja muita asioita
olen valmis edistämään
Keskustaopiskelijoiden
puheenjohtajana.

Hyvää liittokokousta ja
nähdään Helsingissä!

Joonas Paavilainen

Ehdolla KOL:n puheenjohtajaksi

Aleksandroos

**Keskustanuorten
puheenjohtajaksi**

Sandroos sanoo suoraan!

 @AleksiSandroos
  @SandroosAleksi
  @AleSandroos
 #AleksinMatkassa

VALLITSEVA

Varapuheenjohtaja

Seuraa somessa

 @valli.eemeli

www.eemelivalli.fi

Vallitkaa minut :D

Aikataulu

Suomen Keskustanuoret ry:n sääntö- määräinen liittokokous 30.–31.10.2021

PERJANTAI:

16:00	Majoittuminen alkaa Park Hotel Torniossa
19:00	Lapin Keskustanuorten vuosijuhlat alkaa

LAUANTAI:

07:30 – 09:30	Aamupala, Park Hotel Tornio
09:00 – 12:00	Ilmoittautuminen ja valtakirjojen tarkastus, Peräpohjolan Opisto
09:00 – 18:00	Lapsiparkki Vesaisten järjestämänä
10:00	Liittokokous alkaa
12:30 – 13:30	Lounas
12:30 – 13:00	Menettelytapavaliokunnan kokous
13:30	Kokous jatkuu
16:30	Kokous keskeytetään
16:30 – 17:00	Kahvit
17:00 – 17:45	Liittohallitus- ja kv-sihteeriehdokkaiden paneeli, Peräpohjolan Opisto
17:45 – 18:30	Varapuheenjohtajaehdokkaiden paneeli, Peräpohjolan Opisto
20:00 – 21:30	Iltavastaanotto, Tornion kaupunki
22:00 – 23:00	Keskustanuorten pj-paneeli, Park Hotel Tornio

SUNNUNTAI:

07:30 – 8:45	Aamiainen, Park Hotel Tornio
09:00	Kokous jatkuu, Peräpohjolan Opisto

(Hotellihuoneet tulee luovuttaa klo 12 mennessä)

12:00	Lounas
12:45	Kokous jatkuu
16:00	Kahvit
	Kokous päättyy kokousasioiden käsittelyn jälkeen Arvio päättymisestä n. klo 18.00

Valiokuntien aikataulut

Järjestö- ja talousvaliokunta
Tiistaina 26.10.2021 klo 18.00

Ohjelmavaliokunta
Tiistai 26.10.2021 klo 18.00

Poliittinen valiokunta
Keskiviikko 27.10.2021 klo 18.00

Menettelytapavaliokunta
- keskiviikko 27.10.2021 klo 17.00
1. kokous (kokouksen menettelytavoista päättäminen)
- lauantai 30.10.2021 klo 12.30
2. kokous (edustajamäärien toteaminen)

Paneelien aikataulut

la klo 17:00 – 17:45
Liittohallitus- ja kv-sihteeriehdokkaiden paneeli, Peräpohjolan Opisto

la klo 17:45 – 18:30
Varapuheenjohtajaehdokkaiden paneeli, Peräpohjolan Opisto

la klo 22:00 – 23:00
Keskustanuorten pj-paneeli,
Park Hotel Tornio

Täältä löydät valiokuntien kokousten asiakirjat: <http://tiny.cc/knfkuz>

Toivotamme hyvää liittokokousta!

“Ennakkoluulottomasti ajatteleva nuoriso on tulevaisuuden ideologinen pommi. Siinä on maailman toivo.”

– Urho Kekkonen

Infotaulu

Kokouksen ABC

Liittokokous on kerran vuodessa kokoontuva Suomen Keskustanuoret ry:n ylin päättävä elin. Liittokokoukseen voivat lähettää virallisia edustajia Suomen Keskustanuoret ry:n jäsenyhdistykset (piirit ja osastot) liiton sääntöjen mukaan. Liittokokous linjaa Keskustanuorten tulevat pääteemat poliittisten ja järjestöllisten tavoitteiden kautta sekä valitsee Keskustanuorten puheenjohtajan, varapuheenjohtajat ja liittohallituksen jäsenet sekä Keskustanuorten kansainvälisten asioiden sihteerit.

INFOWEBINAARI

Ma 25.10.2021 klo 18:00 Epäroitko vielä, miten liittokokouksessa ja sen valiokunnissa tulee toimia? Tule kuulolle liittokokouksen infowebinaariin!

Webinaarissa käymme Keskustanuorten liittotoimiston porukan kanssa läpi liittokokouksen käytänteitä, ja saat mahdollisuuden kysyä sinua askarruttavista asioista.

KOKOUSAUKKA:

Virallisena kokouspaikkana toimii Peräpohjolan Opisto (os. Kivirannantie 13-15, 95410 Tornio).

MAJOITUS:

Kokousosallistujat majoittuvat Park Hotel Torniossa (os. Itäranta 4, 95400 Tornio). Aamiainen on tarjolla 6:30-9:30. Hotellimajoitukseen ilmoittautuneet saavat hotellihuoneensa aikaisintaan klo 15.00 tulopäivänä ja ulos on kirjauduttava viimeistään klo 12.00 lähtöpäivänä.

RUOKAILUT:

Kokoukseen osallistuvien ruokailut järjestetään kokouspaikalla Peräpohjolan Opiston tiloissa. Lauantaina kokousväelle on järjestetty lounas klo 12.30-13.30 sekä kahvit klo 16.30-17.00. Päivällinen tarjotaan iltavastaanoton yhteydessä Tornion kaupungin vastaanotolla, Grand Hotel Mustaparta (Hallituskatu 6, Tornio). Sunnuntaina lounas on järjestetty klo 12.00-12.45 sekä kahvit klo 16.00-16.30. Erityisruokavaliot on huomioitu ilmoittautumisen yhteydessä esille tulleiden tietojen pohjalta.

PYSÄKÖINTI:

Park Hotel Tornion ja Peräpohjolan Opiston pihalla on maksutonta pysäköintitilaa kokousosallistujille.

VALTAKIRJOJEN TARKASTUS:

Virallisten edustajien tulee ilmoittautua virallisella kokouspaikalla 30.10.2021 klo 9-12. Virallisten edustajien tulee esittää piirin tai osaston valtakirja tai pöytäkirjanote edustajuudesta. Piirien valtakirjat toimittavat lähtökohtaisesti piirien toiminnanjohtajat. Alkuperäinen valtakirja tai pöytäkirjanote tulee toimittaa valtakirjantarkastuspisteelle tai sähköisesti allekirjoitettuna hallintokoordinaattorille marko.soini@keskustanuoret.fi 29.10.2021 mennessä.

Ilmoittautumisen yhteydessä kokousedustajalle jaetaan myös äänestysliput ja muu kokousmateriaali. Saat paperisen asiakirjan, mikäli olet sen ilmoittautumislomakkeen yhteydessä tilannut. Huomioithan myös, että jokaiselle viralliselle kokousedustajalle jaetaan vain yhdet kappaleet äänestyslippuja.

Epävirallisten edustajien tulee ilmoittautua läsnäoleviksi kokouksen infopisteellä. Tarkastathan ilmoittauttuasi, että olet saanut itsellesi kokousmateriaalin, kokousspassin (tunniste) sekä mahdolliset äänestysliput.

KOKOUSAUKSI:

Valtakirjojen tarkastuksen ja ilmoittautumisen yhteydessä jokainen kokousedustaja saa itselleen kokousspassin, jota tulee turvallisuussyistä pitää mukana koko viikonlopun ajan liikkuessasi kokoustiloissa. Passi toimii myös tunnisteena, jonka avulla pääset osallistumaan Tornion kaupungin iltavastaanottoon.

KOKOUKSEN SEURAAMINEN:

Kokouksen seuraaminen muille kuin kokoukseen ilmoittautuneille on mahdollista Keskustanuorten Facebook-sivulta tulevan lähetyksen kautta, mikäli tekniikka sen suinkin mahdollistaa. Kokousta voi myös seurata sosiaalisessa mediassa aihetunnisteella #keskustanuoret

HENKILÖVALINNAT:

Liittokokous valitsee

- Keskustanuorten puheenjohtajan vuosille 2022-2023,
- kaksi varapuheenjohtajaa vuosille 2022-2023,
- liittohallitukseen erovuoroisten tilalle uudet jäsenet toimikaudeksi 2022-2023 sekä
- varajäsenet toimikaudeksi 2022.

Lisäksi liittokokous valitsee Keskustanuorten kansainvälisten asioiden sihteerin (=kv-sihteerin) liittokokousten 2021-2023 välille.

Ehdokkaiden esittelypuheenvuorot sekä vaalit järjestetään toisena kokouspäivänä eli sunnuntaina 31.10. Ehdokkasiin voi tutustua etukäteen seuraamalla Keskustanuorten järjestämiä ehdokaspaneelija

(ks. aikataulu). Lisäksi ehdokkaat saavat oman Instagram Story -päivän Keskustanuorten Instagram-tilillä. Kannattaa ottaa seurantaan myös ehdokkaiden omat sosiaalisen media kanavat.

EHDOKKAIEN ESITTELYPISTEET JA JÄRJESTÖTORI:

Jokaisella Keskustanuorten eri luottamustehtäviin pyrkivällä ehdokkaalla on mahdollisuus pystyttää oma esittelypiste erikseen kokouspaikalla osoitettuihin tiloihin. Ehdokkaiden esittelypisteet ja kokouksen järjestötori sijaitsevat kokoustan läheisyydessä. Kokouksen päätyttyä jokainen ehdokas ja tukitiimi huolehtii itse oman pisteensä siivouksesta.

KEKKOSEN HAARIKKA:

Kekkosen haarikan viimeinen vuoden 2021 osakilpailu järjestetään Tornion liittokokouksen yhteydessä. Kuka voittaa Kekkosen haarikan tänä vuonna? Tarkeimmat ohjeistukset jaetaan lauantaina lauantaina 30.10.2021.

ENSIAPU:

Kokoukseen on järjestetty erillinen ensiapupiste yhteistyössä paikallisen SPR:n osaston kanssa. Mahdollisissa ensiaputilanteissa ota yhteyttä hätäkeskukseen numerolla 112 tai paikalla oleviin päivystäjiin.

Ensiavun päivystysvastaavan yhteystiedot:
040 7481470

LAPSIPARKKI:

Keskustanuoret järjestää yhdessä Vesaisten kanssa kokousedustajien avuksi lapsiparkin. Lapsiparkissa on järjestetty perheen pienemmille hauskaa tekemistä ja pientä ohjelmaa.

YLEINEN TURVALLISUUS:

Kokouksen turvallisuusasioista vastaa Keskustanuorten pääsihteeri Miikkael Azaize (p. 044 977 5230) ja järjestösuunnittelija Linda Lähdeniemi (p. 050 520 1562). Kokouksen ajan paikalla on myös järjestyksenvalvojat. Asiattomasta oleskelusta tulee ilmoittaa välittömästi järjestyksenvalvojalle tai liittotoimiston välle.

TUPAKOINTI JA HAJUSTEET:

Keskustanuoret on savuton järjestö, joten liittokokous on savuton tapahtuma. Olemme myös tuoksu-ton järjestö. Pyydämme huomioimaan kanssaihmiset maltillisella hajusteiden käytöllä.

ESTEETTÖMYYS:

Kokouspaikka ja kaikki liittokokouksen oheisohjelma järjestetään esteettömissä tiloissa. Ilmoitathan mahdollisista erityistarpeistasi etukäteen liiton järjestösuunnittelijalle linda.lahdeniemi@keskustanuoret.fi.

TAPAHTUMA- JA TILAISUUSOHJESÄÄNTÖ:

Keskustanuorten ohjesäännöt valtakunnallisiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin (Liittohallitus 8.2.2019)

- Keskustanuorten tapahtumissa noudatetaan lakia sekä järjestäjäpaikan ja liittotoimiston ohjeistuksia.
- Keskustanuorten tilaisuuksissa on mahdollisuus nauttia alkoholia kohtuullisesti omien rajojensa mukaan. Edellytämme tapahtumiin osallistujilta sivistynyttä käyttäytymistä, muiden osallistujien huomioimista sekä jokaisen henkilökohtaista koskemattomuutta. Edellytämme samoin, että tapahtuman ohjelmasta ei jäädä pois alkoholin nauttimisesta johtuvien seurauksien takia. Jokainen tapahtuman osallistuja on käyntikortti Keskustanuorista ja järjestömmä toimintatavoista.
- Tapahtumien virallisen ohjelman aikana ei nautita alkoholia. Järjestämme tapahtumissa iltaohjelmaa jokaiselle osallistujalle. Järjestetyssä iltaohjelmassa alkoholinkäyttö on kielletty. Suomen lain mukaisesti alkoholinkäyttö alaikäisiltä on kielletty.
- Keskustanuorten tapahtumat ovat savuttomia. Myös nuuskankäyttö tapahtumilla on kielletty.
- Jokaisen alaikäisen osallistujan tulee ilmoittaa myös huoltajan yhteystiedot ilmoittautuessaan.
- Keskustanuorten valtakunnallisissa tapahtumissa ja koulutuksissa tilaisuudesta päävastuussa on kokonaisuuden osalta liittotoimisto. Jokaisessa Keskustanuorten tapahtumassa on häirintäyhdyshenkilö, joka esittäytyy ja jonka yhteystiedot ovat kaikkien saatavilla tapahtuman aikana. Kaikista mahdollisista häiriö- tai häirintätapahtumista tulee ilmoittaa häirintäyhdyshenkilöille tai tapahtuman järjestäjille välittömästi itse tapahtumapaikalla.
- Keskustanuorten työntekijöiltä sekä luottamushenkilöiltä edellytämme esimerkillistä toimintaa tapahtumissamme kaikissa edellä mainituissa kohdissa.
- Mahdollisissa ylilyönti- ja häiriötapahtumissa järjestävällä taholla on oikeus poistaa henkilö tilanteen vaatiessa tapahtumapaikalta. Päätöksen asiasta tekevät puheenjohtaja ja/tai pääsihteeri.
- Tapahtumissa noudatetaan Suomen lakia ja esille tulleista rikkomuksista ilmoitetaan poliisille.
- Keskustanuorten tapahtumissa sekä tilat että majoitus ovat esteettömiä.

Miten luon turvallisempaa tilaa?

- Ota toinen huomioon ja kunnioita toista sellaisenaan, kuin hän on.
- Ota vastuu omasta sekä muiden hyvinvoinnista, sekä kuulluksi tulemisesta. Tue tasa-arvoista, yhdenvertaista ja avointa kulttuuria omalla toiminnallasi.
- Kommunikoiki selkeästi, rakentavasti ja avoimesti. Toisen tuomitseminen, lyttääminen, alistaminen, huomiotta jättäminen, kilpailu tai arvottaminen ei kuulu avoimeen ja rakentavaan keskusteluun.
- Mieti myös millä perusteilla pidät/koet toiset vakuuttavimpina kuin toiset? Kohteletko kaikkien ilmaisuja tasavertaisesti? Kenen mielipiteet otetaan vakavasti, miksi?
- Mieti, millaisia oletuksia olet saattanut tehdä huomaamattasi? Mistä oletukset kumpuavat?

Turvallisen tilan ohjeet:

- Älä tee oletuksia henkilöstä, hänen taustoistaan tai mielipiteistään ihonvärin, muiden ulkoisten ominaisuuksien tai puheen perusteella. Älä olela maantieteellisen alkuperän pohjalta.
- Älä olela ihmisen sukupuolta tai seksuaalisuutta.
- Halventaminen tai nolaaminen ei kuulu turvalliseen tilaan.
- Kunnioita toisen henkilökohtaista tilaa. Kunnioita toisen puheenvuoroa sen muodosta riippumatta.
- Älä toisinnu puheessasi, teoissasi tai käytöksessäsi rasistisia stereotyyppioita edes "vitsillä" tai "ironisesti"
- Käsittele arkoja aiheita kunnioittavasti. Muista, että ne voivat olla toisille henkilökohtaisia.
- Älä arvota ihmisiä tai heidän näkemyksiään sen perusteella noudattavatko heidän ulosantinsa kielioppisääntöjä tai ovatko ne täydellisesti jäsenneltyjä.

- Työt ja tehtävät jaetaan tasapuolisesti kaikkien kesken, ei esimerkiksi sukupuolen perusteella.
- Hyväksy erimielisyydet.

HÄIRINTÄYHDYSHENKILÖT:

Häirintäyhdyshenkilöinä varsinaisella kokouspaikalla toimivat:

- Pääsihteeri Miikkael Azaize
p. 044 977 5230
- Järjestösuunnittelija Linda Lähdeniemi
p. 050 520 1562
- Toiminnanjohtaja Kata Huhtakoski
p. 045 878 6300
- Viestintä- ja tapahtumakoordinaattori Eevasisko Mehtätalo p. 040 527 4913
- Valtteri Markula
p. 044 751 4363

LISÄTIETOJA:

Kokouksen käsiteltävät asiat ja kokouksen kulku:

- pääsihteeri Miikkael Azaize
p. 044 977 5230

Majoitus ja muut kokouksen juoksevat asiat:

- järjestösuunnittelija Linda Lähdeniemi
p. 050 520 1562

Kokouksen tiedotteet ja media:

- poliittinen sihteeri Liina Tiusanen
p. 050 389 7258
- Kyytiasiat:
- hallintokoordinaattori Marko Soini
p. 045 2050 677

KOTIMAISET TUOTTEET -

MENESTYVÄ **VAALIKAMPANJA**

- Tienvarsikyltit • Banderollit
- Rollupit • Beach flagit • Jättimainokset
- Autoteippaukset • Tarrat • LKV-telineet

Tarraserif

myynti@tarraserif.fi p.0207 301 800

NÄY
PAREMMIN
MYY®
ENEMMÄN

Peräpohjolan ja Lapin Keskusta toivottavat antoisaa ja keskustelevaa liittokokousta!

Inspiroiva järjestötoiminta vaatii jatuvaa kehittämistyötä!

Järjestön kehittämistä tukevaa materiaalia löydät Maaseudun Sivistysliiton verkko-opistosta <https://moodle.msl.fi/>. Keskustanuorten oman osion lisäksi tarjoamme kaikille avointa materiaalia mm. kokouskäytännöistä, hallitustyöskentelystä, ryhmänohjauksesta, esiintymistaidoista sekä verkkotapahtumien järjestämisestä.

Tutustu myös menetelmäpankkiin, jossa on harjoituksia ja materiaaleja monenlaisen toiminnan tueksi. Verkko-opiston materiaalit antavat Keskustanuorille ideoita monipuoliseen toimintaan. Muista järjestön kehittämiseen liittyvistä palveluista saat tietoa nettisivuiltamme <https://msl.fi/palvelut/>.

Tarjolla myös taloudellista tukea!

Tiesittehän, että myös te voitte hakea koulutustukea monenlaiseen opinnolliseen toimintaanne? Lisätietoja koulutustuesta saatte täältä: <https://msl.fi/koulutus/koulutustuki/>.

Lisätietoa koulutuspäällikkö Virpi Skipparilta, virpi.skippari@msl.fi, puh. 040 737 8089.

Opas

Ohjeita liittokokousedustajille

1. TERVETULOA LIITTOKOKOUKSEEN

Suomen Keskustanuoret ry:llä on vuodessa kaksi sääntömääräistä yleistä kokousta. Keväällä valtuuskunta, johon osallistuu kolme edustajaa per piiri sekä liiton puheenjohtajisto, ja syksyllä liittokokous. Käsittelyssä ovat samat asiat kuin vaikkapa piirin vuosi- ja syyskokouksessakin. Liittokokouksen esityslista määräytyy sääntöjen pohjalta.

Suomen Keskustanuoret ry:tä kutsutaan myös liitoksi. Liitolla tarkoitetaan sitä, että kaikki Keskustanuorten osastot ja piirit ovat Suomen Keskustanuoret ry:n jäseniä. Liitolla ei siis ole yhtään henkilöjäsentä, vaan Keskustanuorten jäsenet ovat jonkun Keskustanuorten osaston jäseniä. Tämän takia kaikilla Keskustanuorten jäsenillä ei ole myöskään automaattisesti virallista edustusoikeutta (oikeutta tehdä esityksiä ja äänestää) liittokokouksessa.

Jokaisella piirillä ja osastolla on oikeus asettaa tietty määrä edustajia liittokokoukseen – tästä määrätään liiton säännöissä. Piirit ja osastot ovat nimenneet edustajansa liittokokoukseen.

Tässä oppaassa on ohjeita, joiden avulla liittokokousedustajan toimiminen ja kokouksen seuraaminen on selkeämpää.

2. PÄÄTÖKSENTEKO LIITTOKOKOUKSESSA

Kaikista kokouksessa käsiteltävistä asioista voi kuka tahansa virallinen kokousedustaja tehdä esityksiä joko yleiskeskustelun aikana, asiaa käsittelevässä valiokunnassa tai kyseisessä asiakohdassa. Muutosesitykset tulee toimittaa kirjallisena kokouksen sihteeristölle. Jotta asioihin liittyvät esitykset otettaisiin huomioon, on jonkun toisen virallisen kokousedustajan kannatettava tehtyä esitystä. Muutoin esitys raukeaa eikä sitä käsitellä.

Jos esitys on muutos- tai vastaesitys (kuten virallisten edustajien esitykset käytännössä liittokokouksessa aina ovat, koska hallitus on jo tehnyt pohjaesitykset) tai jos esityksiä on monia, niistä äänestetään. Henkilöitä esitettäessä ei tarvita toisen virallisen kokousedustajan kannatusta.

Usein valiokunnan kanta koetaan merkityksellisemmäksi kuin yksittäisen edustajan kanta. Siksi kannattaakin osallistua aktiivisesti valiokunnan työkentelyyn ja tehdä halutut muutosesitykset jo valiokuntatyöskentelyn aikana.

2.1. Asioista äänestäminen liittokokouksessa

Aluksi todetaan mitkä ovat äänestyksen eri vaiheet:

- Äänestystavasta päättäminen
- Äänestysjärjestyksestä päättäminen
- Äänestäminen
- Tuloksen toteaminen

2.1.1 Ehdotusten toteaminen ja tarkastaminen

Puheenjohtaja luettelee ennen äänestystä tehdyt ehdotukset ja niiden tekijät sekä kannattajat ja tämän jälkeen tiedustellaan esittäneiltä, onko selostus oikea. Tässä vaiheessa kokouksen osallistujilla on mahdollisuus tehdä korjauksia tai täsmennyksiä.

2.1.2 Äänestystavasta päättäminen

Kokouksen puheenjohtaja tai menettelytapavalikunnan puheenjohtaja tekee aina ennen äänestystä esityksen äänestystavasta. Tämän jälkeen puheenjohtaja teetättää päätöksen äänestystavasta – tällöin kokous päättää puheenjohtajan esityksen pohjalta äänestystavasta yksinkertaisella enemmistöllä. Jos on päädytty avoimeen äänestykseen, puheenjohtaja kertoo selvästi kunkin äänestyksen kohdalla vastakkain olevat esitykset, eli sen, mitä esitystä kannatetaan äänestämällä JAA ja mitä äänestämällä EI. Samoin jokaisessa äänestyksessä puheenjohtaja kertoo selkeästi, milloin äänestys alkaa ja päättyy.

2.1.3 Äänestysjärjestyksestä päättäminen

Puheenjohtaja tekee ennen äänestystä esityksen siitä, miten eri ehdotukset asetetaan vastakkain äänestyksessä ja kuinka lopullinen päätös syntyy.

2.1.4 Äänestys

Jos on päädytty avoimeen äänestykseen, puheenjohtaja kertoo selvästi kunkin äänestyksen kohdalla vastakkain olevat esitykset, eli sen mitä esitystä kannatetaan äänestämällä JAA ja mitä äänestämällä EI. Samoin jokaisessa äänestyksessä puheenjohtaja kertoo selkeästi, milloin äänestys alkaa ja päättyy.

Jos päädytään ns. suljettuun lippuäänestykseen puheenjohtaja selvittää ennen äänestystä sen, mistä äänestetään, miten äänestys tapahtuu ja milloin äänestys alkaa ja päättyy. Suljetussa lippuäänestyksessä noudatetaan vaalin menettelytapaa.

Kokouksen puheenjohtaja julistaa äänestyksen tuloksen. Puheenjohtaja kertoo annetun äänimäärän sekä äänten jakautumisen. Lopuksi puheenjohtaja julistaa päätöksen. Tässä vaiheessa kokouksen edustajilla on mahdollisuus jättää eriävä mielipide päätöksestä. Lopuksi puheenjohtaja päättää asiakohdan käsittelyn.

2.2 Henkilövaali liittokokouksessa

Menettely on pitkälti sama kuin asioista äänestettäessä.

1. Puheenjohtaja avaa käsiteltävän kohdan.
2. Menettelytapavaliokunnan puheenjohtaja esittää kokoukselle vaalimenettelyn.
3. Puheenjohtaja avaa keskustelun vaalimenettelystä.
4. Päätetään vaalimenettelystä.
5. Puheenjohtaja kertoo, miten vaali toimitetaan sekä milloin vaali alkaa ja päättyy.
6. Puheenjohtaja julistaa vaalin alkaneeksi. Kokousedustajat kokoontuvat piireittäin äänestyspaikoille, jossa sihteeristö suorittaa nimenhuudon ja kokousedustajat äänestävät sen mukaisessa järjestyksessä.
7. Suoritetaan vaali: Vaalikelpoiset kokousedustajat äänestävät puheenjohtajan aikaisemmin antamien ohjeiden mukaisesti. Puheenjohtaja julistaa vaalin päättyneeksi. Ääntenlaskijat tarkastavat äänimäärät ja ilmoittavat niistä menettelytapavaliokunnan puheenjohtajalle, joka ilmoittaa vaalin tuloksen ja tekee sen pohjalta päätösedotuksen.
8. Puheenjohtaja julistaa vaalin tuloksen kokouksen päätökseksi ja lopuksi päättää asiakohdan

MIIKA KESKUSTANUORTEN KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN SIHTEERIKSI!

- Selkeä kasvupolku nuorille kv-lupauksille aina Keskustanuorista puolueeseen ja tulevaisuuteen asti!
- Yhteistyötä naapurimaiden sisarjärjestöjen kanssa on tiivistettävä ja kv-asiat osaksi koko järjestön laajuista toimintaa!
- Kv-toiminta ja -asiat on tuotava yhä lähemmäksi jokaista keskustanuorta ruohonjuuritasoa myöten!

**KESKUSTA
NUORET**

@jauhiainenmiika

@miika_jnen

@MiikaJauhiainen

OSCAR LANG
LIITTOHALLITUKSEEN
-OSAAJA LÄHELTÄ

Maija Kymäläinen

Ilolla ja innolla
liittohallitukseen!

Varsinais-Suomen
**KESKUSTA
NUORET**

Esityslista

Aika: 30.-31.10.2021

Paikka: Peräpohjolan Opisto, Kivirannantie 13-15,
95410 TORNIO

1. KOKOUKSEN AVAUS

Liiton puheenjohtaja avaa kokouksen.

2. TERVEHDYKSET

3. JÄRJESTÄYTYMINEN

Valitaan kokoukselle kolme puheenjohtajaa, pääsihteeri ja neljä muuta sihteeriä, sekä kaksi pöytäkirjan tarkastajaa ja neljä ääntenlaskijaa.

4. KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Liiton sääntöjen 11 §:n mukaan liittokokous kutsutaan koolle liiton verkkosivuilla,

järjestölehdessä tai Suomen Keskusta r.p:n pää-äänenkannattajan verkkosivuilla julkaistulla tiedonnolla vähintään kahta (2) kuukautta ennen varsinaisen liittokokouksen alkamista.

Alkuperäinen kokouskutsu on toimitettu sääntöjen edellyttämällä tavalla julkaistavaksi Suomenmaan järjestöpalstalla 14.8.2021.

Esitys: Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

5. KOKOUKSEN ESITYSLISTAN JA MENETTELYTAPAJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Esitys: Keskustanuorten liittohallitus esittää, että esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi ja liitteenä oleva menettelytapajärjestys hyväksytään kokouksen menettelytapajärjestykseksi.

Päätös:

6. VALIOKUNTIEN ASETTAMINEN

Esitys: Hallitus esittää asetettavaksi seuraavat valiokunnat:

Menettelytapavaliokunta

Ohjelmavaliokunta

Poliittinen valiokunta

Järjestö- ja talousvaliokunta

Päätös:

7. YLEISKESKUSTELU

8. LIITTOKOKOUSALOITTEISTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Käsitellään liittokokoukselle saapuneet aloitteet poliittisen sekä järjestö- ja talousvaliokunnan esityksien pohjalta.

Päätös:

9. TILINTARKASTAJIEN PALKKIOISTA, HALLITUKSEN JÄSENTEN JA ERI KOKOUKSIIN LÄHTEVIEN EDUSTAJIEN MATKAKORVAUKSISTA JA PALKKIOISTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään järjestö- ja talousvaliokunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

10. VUONNA 2022 KANNETTAVISTA JÄSENMAKSUISTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään järjestö- ja talousvaliokunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

11. KESKUSTANUORTEN STRATEGIASTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään järjestö- ja talousvaliokunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

12. TOIMINNALLINEN JA TALOUDELLINEN SELONTEKO

13. VUODEN 2022 TOIMINTASUUNNITELMASTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään järjestö- ja talousvaliokunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

14. VUODEN 2022 TULO- JA MENOARVIOSTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään järjestö- ja talousvaliokunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

15. KESKUSTANUORTEN DIGIPOLIITTISESTA OHJELMASTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään ohjelmavaliokunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

16. KESKUSTANUORTEN TALOUSPOLIITTISESTA OHJELMASTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään ohjelmavaliokunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

17. KESKUSTANUORTEN ALUEVAALITEESEISTÄ PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään ohjelmavaliokunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

18. KESKUSTANUORTEN TAVOITEOHJELMASTA PÄÄTTÄMINEN

Esitys: Hyväksytään poliittisen valiokunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

19. LIITON PUHEENJOHTAJAN VALINTA VUOSILLE 2022 – 2023

19.1. Puheenjohtajaehdokkaiden puheet

19.2. Puheenjohtajan valinta

20. LIITON VARAPUHEENJOHTAJIEN VALINTA VUOSILLE 2022 – 2023

20.1. Varapuheenjohtajaehdokkaiden puheet

20.2. Varapuheenjohtajan valinta

21. LIITTOHALLITUKSEN JÄSENTEN VALINTA

21.1. Valittavien jäsenten määrän toteaminen

Esitys: Valitaan kolme alle 30-vuotiasta varsinaista jäsentä liiton hallitukseen kaksivuotiskaudeksi vuosille 2022-2023 ja kaksi alle 30-vuotiasta varajäsentä vuodeksi 2022. Käsitellään menettelytapavaliokunnan esityksen pohjalta.

Päätös:

21.2. Ehdokkaiden puheet

21.2. Jäsenten valinta

22. KV-SIHTTEERIN VALINTA

Esitys: Valitaan yksi alle 30-vuotias kansainvälisten asioiden sihteeri liittokokouksien 2021-2023 välille. Käsitellään menettelytapavaliokunnan esityksen pohjalta.

Päätös:

23. ANSIOMERKKIEN JAKO JA HUOMIONOSOITUKSET

Esitys: Jaetaan ansiomerkit ja huomionosoitukset liittohallituksen päätöksen mukaisesti.

Päätös:

24. EDUSTAJAEHDOKKAAN VALINTA KESKUSTAOPISKELIJOIDEN LIITTOHALLITUKSEEN

Esitys: Hyväksytään menettelytapavaliokunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

25. SUOMEN KESKUSTAN, KESKUSTAOPISKELIJOIDEN JA TOIMINNANJOHTAJIEN EDUSTAJIEN VALINTA LIITON HALLITUKSEEN

Esitys: Hyväksytään menettelytapavaliokunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

26. KESKUSTANUORTEN VALTUUSKUNNAN ASETTAMINEN

Esitys: Hyväksytään menettelytapavaliokunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

27. KAHDEN TILINTARKASTAJAN JA HEIDÄN VARAHENKILÖIDEN VALINTA

Esitys: Hyväksytään menettelytapavaliokunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

28. LIITON EDUSTAJAEHDOKKAAN JA VARAEDUSTAJAEHDOKKAAN VALINTA SUOMEN KESKUSTARP:N PUOLUEHALLITUKSEEN VUOSILLE 2022 – 2023

Esitys: Hyväksytään menettelytapavaliokunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

29. KOKOUKSEN KANNANOTOT

Esitys: Päätetään kokouksen kannanotoista poliittisen valiokunnan esityksen mukaisesti.

Päätös:

30. MUUT ASIAT**31. KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN**

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Menettelytapajärjestys

1. JÄRJESTÄYTYMINEN

Liittokokoukselle valitaan kolme (3) puheenjohtajaa, pääsihteeri ja neljä (4) muuta sihteeriä, kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa sekä neljä (4) ääntenlaskijaa.

Liittokokous asettaa päätösten valmistelua varten seuraavat valiokunnat:

1) Menettelytapavalioikunta

- valtakirjojen tarkastaminen ja äänioikeutettujen toteaminen
- ehdotuksen tekeminen liiton puheenjohtajan vaalista
- ehdotuksen tekeminen liiton kahden varapuheenjohtajan vaalista
- ehdotuksen tekeminen hallituksen kolmen alle 30-vuotiaan varsinaisen jäsenen vaalista
- ehdotuksen tekeminen hallituksen kahden alle 30-vuotiaan varajäsenen vaalista
- ehdotuksen tekeminen kv-sihteerin vaalista/vaalinnasta
- ehdotuksen tekeminen Suomen Keskustan, Keskustaopiskelijoiden ja toiminnanjohtajien edustajista liiton hallituksessa
- ehdotuksen tekeminen liiton kahdesta (2) tilintarkastajasta, joista toisen tulee olla auktorisoitu ja heidän varatilintarkastajistaan
- ehdotuksen tekeminen liiton edustajaehdokkaasta ja varaedustajaehdokkaasta puoluehallituksessa
- ehdotuksen tekeminen liiton edustajaehdokkaasta Keskustaopiskelijoiden hallitukseen
- ehdotuksen tekeminen Suomen Keskustanuorten valtuuskunnan asettamisesta
- ehdotuksen tekeminen muista tarvittavista menettelytavoista kokouksessa

2) Järjestö- ja talousvaliokunta

- ehdotuksen tekeminen liiton vuoden 2022 toimintasuunnitelmasta
- ehdotuksen tekeminen tilintarkastajien palkkioista, hallituksen jäsenten ja eri kokouksiin lähtevien edustajien matkakorvauksista ja palkkioista
- ehdotuksen tekeminen vuonna 2022 kannettavista liiton jäsenmaksuista
- ehdotuksen tekeminen vuoden 2022 tulo- ja menoarviosta
- ehdotuksen tekeminen järjestöllisistä aloitteista
- ehdotuksen tekeminen Keskustanuorten strategiasta

3) Poliittinen valiokunta

- ehdotuksen tekeminen poliittisista aloitteista
- ehdotuksen tekeminen liittokokouksen kannanotoista
- ehdotuksen tekeminen tavoiteohjelmasta

4) Ohjelmavalioikunta

- ehdotuksen tekeminen digipoliittisesta ohjelmasta
- ehdotuksen tekeminen talouspoliittisesta ohjelmasta
- ehdotuksen tekeminen aluevaaliteeseistä

2. PUHEENVUOROT

Puheenvuorot pyydetään kokouksen puheenjohtajalta kirjallisesti tarkoitusta varten varatuilla lipuilla. Pyyntöön on ehdottomasti merkittävä se työjärjestyksen kohta, mihin se pyydetään. Valmistelevien valiokuntien etäkokouksissa puheenvuorot pyydetään kokouksen puheenjohtajalta kokouksen kommenttikenttään muodossa nimi – piiri – työjärjestyksen kohta.

Piirijärjestön virallinen kannanotto käsiteltävään asiaan tai esitys päätökseksi voidaan esittää ennen yksityisten edustajien puheenvuoroja, mikäli siitä on mainittu puheenvuoroa pyydettyessä. Asian esittäjille annetaan mahdollisuus lyhyihin vastauspuheen vuoroihin.

Piirijärjestön virallisen puheenvuoron saa ennen muita puheenvuoroja ja sen pituus on kaksi (2) minuuttia. Muiden puheenvuorojen pituus on yksi (1) minuutti, ellei kokous erikseen toisin päättä. Kokous voi myös päättää puheenvuorojen lukumääräisestä rajoittamisesta. Valiokuntien esityksiä käsiteltäessä voidaan käyttää yhden (1) minuutin puheenvuoroja tehtäessä muutosesityksiä päätösehdotuksiin.

Henkilövaalien puheenvuorot ovat pituudeltaan korkeintaan viisi (5) minuuttia puheenjohtajaehdokkaile, neljä (4) minuuttia varapuheenjohtajaehdokkaile ja kolme (3) minuuttia hallitusehdokkaile sekä kolme (3) minuuttia muille ehdokkaile.

Mikäli henkilövaaleja koskevassa keskustelussa joku ehdotetuista haluaa käyttää puheenvuoron, niin se annetaan hänelle välittömästi ohi muiden pyydettyjen puheenvuorojen. Puheenvuorot on esitettävä tarkoitukseen varatulta puhujapaikalta. Valmistelevien valiokuntien etäkokouksissa puheenvuorot, myös repliikki-puheenvuorot, on esitettävä videota käyttäen. Puheenvuoron käyttäjän on pysyttävä käsiteltävänä olevassa asiassa. Ellei puhuja näin menettele, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä palaamaan asiaan. Muutoin puheenvuoro voidaan keskeyttää.

Muutosesityksiä voidaan tehdä yleiskeskustelussa tai valiokunnissa. Muutosesitys tulee toimittaa

kirjallisena kokouksen tai valiokunnan sihteeristölle viimeistään esitystä koskevan puheenvuoron jälkeen.

3. ÄÄNESTYSMENETTELY

Asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhtynyt, paitsi vaaleissa, joissa äänten mennessä tasan ratkaisee arpa. Säännöistä päätettäessä vaaditaan 2/3 enemmistö sääntöjen hyväksymiseksi. Ennen äänestystä puheenjohtajan on ilmoitettava kannatetut ja kannattamatta jääneet ehdotukset.

Puheenjohtaja tekee äänestusehdotuksen, jolloin käytettävissä ovat suljettu lippuäänestys tai avoin äänestys valtakirjalla, jonka toiselle puolella on JAA ja toisella EI. Valiokuntien kannanotoista päätettäessä suoritetaan aina ensin koeäänestys. Käsitelyn pohjana on liittokokouksen valiokunnan esitys. Mikäli liittokokous tyytyy puheenjohtajan tulkintaan koe-äänestyksen tuloksesta, ei varsinaista äänestystä tarvitse suorittaa. Äänestys on suoritettava, kun viisi kokousvaltuutettua sitä pyytää. Asiakysymyksiä käsiteltäessä voidaan äänestys suorittaa myös suljetulla

lippuäänestyksellä, jos viisi kokousvaltuutettua sitä pyytää.

Valmistelevien valiokuntien etäkokouksissa sekä avointen äänestysten että suljettujen lippuäänestysten osalta käytetään erillistä sähköistä äänestysalustaa, johon vain virallisilla edustajilla on pääsy heille lähetettävän linkin kautta. Äänestyksissä voi äänestää asiakohtaan JAA, EI tai TYHJÄ. Ääntenlaskijat ilmoittavat tulokset kokouksen puheenjohtajalle välittömästi äänestämiseen määrätyn ajan päättymisen jälkeen.

Avoimissa äänestyksissä kokouksen valitsevat ääntenlaskijat jakaantuvat kokoussalin eri puolille voidakseen suorittaa ääntenlaskennan mahdollisimman nopeasti ja luotettavasti. Äänten laskeminen tapahtuu kokouksen puheenjohtajiston valvonnassa.

4. VAALIMENETTELY

Vaali suoritetaan suljetuin lipuin numeroiduilla äänestyslipuilla, jollei kokous toisin päättä. Kokouksen puheenjohtaja määrää valiokunnan esityksen pohjalta äänestusehdotusta tehdessään, mitä äänestyslippua vaalissa käytetään. Päätetyn äänestystavan vastaiset äänestysliput hylätään.

5. VAALITOIMITUS

Liittokokouksen menettelytapavaliokunta toteaa äänioikeutetut kokousedustajat kokouksessaan ilmoitautumisajan päättymisen jälkeen.

Vaalit toimitetaan kokouksen puheenjohtajiston johdolla. Edustajat jättävät vaalilippunsa uurna nimenhuudon mukaan ryhmittäin siinä järjestyksessä kuin heidän nimensä on kirjoitettu virallisten edustajien ilmoittautumislue teloon. Luetteloon tehdään merkintä vaaliin osallistumisesta. Nimenhuudon ja osallistumismerkinnän suorittaa kokouksen sihteeristö

piirijärjestöjen toiminnanjohtajien avustamana. Puheenjohtaja julistaa vaalin päättyneeksi välittömästi sen jälkeen, kun nimenhuuto on suoritettu loppuun. Tämän jälkeen ei vaaliin enää voi osallistua.

Äänestysliput sisältävä urna luovutetaan vaalin päätyttyä ääntenlaskijoille, jotka aloittavat välittömästi äänten laskennan. Menettelytapavaliokunnan puheenjohtaja ilmoittaa vaalin tuloksen ja kokouksen puheenjohtaja tekee sen pohjalta päätösehdotuksen. Muilla henkilöillä ei ole vaalin tuloksen ilmoitus oikeutta tai esitysoikeutta päätösehdotuksen tekemiseen.

6. EDUSTAJIEN SJOITTUMINEN KOKOUSSALIIN

Viralliset kokousedustajat sijoittuvat kokoussaliin varatuille paikoille. Edustajan on vältettävä tarpeetonta liikkumista kokouksen kuluessa ja pysyttävä ehdottomasti paikallaan avointen äänestysten aikana ja odotettava omilla paikoillaan lippuäänestykseen osallistumista.

7. LIITTOKOKOUKSEN SEURAAMINEN

Kutsuvieraat sekä liiton hallituksen jäsenet, jotka eivät ole virallisia edustajia, seuraavat kokousta heille varatuilta paikoilta. Liittokokousta pääsevät seuraamaan myös Keskustanuorten ja Suomen Keskustan jäsenet ja ulkopuoliset tiedotusvälineiden edustajat ja muut kiinnostuneet heille erikseen varatuille paikoille. Liittokokousta voi tekniikan salliessa seurata myös sähköisillä menetelmillä.

Laulut

Maamme

1. Oi maamme, Suomi, synnyinmaa,
soi, sana kultainen!

“Ei laaksoa, ei kukkulaa,
ei vettä rantaa rakkaampaa,
kuin kotimaa tää pohjoinen,
maa kallis isien!”

2. Sun kukoistukses kuorestaan
kerrankin puhkeaa,
“viel lempemme saa nousemaan
sun toivos, riemus loistossaan,
ja kerran, laulus synnyinmaa
korkeemman kaiun saa.”

Kymmenen virran maa

(Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan
maakuntalaulu)

1. Maa ponteva Pohjolan äärillä on,
se on entistaistojen tanner.
Niin rohkea, reima ja horjumaton,
se on muistojen mainio manner.
Tämä maa minun mieltäni innostaa,
se on kymmenen, kymmenen virran maa!

2. Revontulta sen talvinen taivas luo,
kun pakkanen parhaana räiskää,
ja tunturilaaksojen vuolas vuo,
se kallioseinihin läiskää.
Niin mieltäni nostaa ja juhlistaa
tämä kymmenen, kymmenen virran maa!

3. Kesäaurinkos kanssa ma valvonut oon
ja viettänyt yötöntä yötä.
Ja vaipuen vienohon haaveiluun
vain katsonut Luojan työtä.
En tenhoas tuota voi unhottaa,
oi kymmenen, kymmenen virran maa!

4. Olet voiman ja vilppauden kotimaa –
tätä kannat kaksoisleimaa.
Se mieleni toivoja toinnuttaa,
se antavi intoa reimaa.
Oi loistaos loitos aikojen taa,
tulevaisten toivojen kallis maa!

Aloitteet

Sisältö

1. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Ammattikoulu on kaikilla osa-alueilla tuotava tasavertaiseen asemaan ylioppilastutkinnon kanssa.....	24
2. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Sudet pois ruokintapöydiltä	24
3. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Karri Kallio Keskustanuorten presidenttiehdokkaaksi	24
4. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suomeen yhdenvertainen saattohoitovapaa	25
5. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suru omaksi tautiluokitukseksi	25
6. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Etsivä aikuistyö osaksi aikuissosiaalityötä	25
7. Etelä-Savon Keskustanuoret: Panostuksia sosiaali- ja terveysalan työntekijöiden työhyvinvointiin	25
8. Helsingin Keskustanuoret: Lasisten viinipullojen panttina nostettava 0,40 euroon	26
9. Helsingin Keskustanuoret: Porsaiden saatava pitää ki-veksensä	26
10. Helsingin keskustanuoret, Uudenmaan Keskustanuoret: Nuuskan myynti lailliseksi	26
11. Helsingin Keskustanuoret: Valkoposkianhet kuriin! 27	
12. Helsingin Keskustanuoret: Maahanmuuttajille mahdollisuus työhön julkisella sektorilla ilman kahden kotimaisen kielen osaamisvaatimusta	27
13. Helsingin Keskustanuoret: Sipilän hallituksen opintotukileikkaukset on peruttava	28
14. Helsingin Keskustanuoret: Autoilun kustannuksia on vähennettävä ilmastotoimilla	28
15. Helsingin Keskustanuoret: Eläkejärjestelmän maksutasa- sapaino on ylläpidettävä sukupolvipoliittisesti oikeuden- mukaisella tavalla	28
16. Hämeen Keskustanuoret: Kahden kodin lapsille oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen	29
17. Kaakon Keskustanuoret: Ongelmataustoista uuteen elämään toisella paikkakunnalla	29
18. Kaakon Keskustanuoret: Opiskelijoiden monipaikkai- suuden edellytykset hybridiopetuksen kautta turvattava koronan jälkeenkin	29
19. Kaakon Keskustanuoret: Poikittaista rautatieliikennet- tä saatava lisää	30
20. Kaakon Keskustanuoret: Suomalaisten pariutumista tuettava treffivelvoitteella	30
21. Kaakon Keskustanuoret: Säästötili syntyvien lasten pesämunaksi	30
22. Kainuun Keskustanuoret: Kainuuseen oma yliopisto.....	31
23. Kainuun Keskustanuoret: Kannustinraha lataushybri- diin	31
24. Kainuun Keskustanuoret: Kouluihin lisää nuorisotyön- tekijöitä ja koulunkäynnin ohjaajia.....	31
25. Kainuun Keskustanuorten: Sterilisaation ikäraja las- kettava 25 vuoteen	32
26. Kainuun Keskustanuoret: VT5 nelikaistaiseksi Kuo- pio—Kajaani – Kuusamo	32
27. Kainuun Keskustanuoret: Opintotuen tulorajoihin tar- vitaan pysyvä korotus	32
28. Kainuun Keskustanuoret: Perustulo nyt, perkele!	32
29. Kainuun Keskustanuoret: Sosiaaliturvuudistus vauhtiin	33
30. Kainuun Keskustanuoret: Lääkäripalvelut turvattava kaikissa kunnissa	33
31. Kainuun Keskustanuoret: Vaihtoehtoiset polttoaineet aidoksi vaihtoehdoksi.....	33
32. Keski-Suomen Keskustanuoret: Irti kertakäyttömuo- dista - Uusien vaatteiden kestävyydelle vähimmäisvaati- mukset	34
33. Lapin Keskustanuoret: Todistusvalintakiintiötä lasket- tava!	34
34. Lapin Keskustanuoret: Ensikertalaiskiintiötä laskettava! 34	
35. Lapin Keskustanuoret: Euroopassa tuotetuille ekologi- sille vaatteille verohelpotuksia!	35
36. Lapin Keskustanuoret: Yli 50 000 asukkaan kaupun- kien nouseva Turun ja Tampereen rinnalle ASP-järjestel- mässä!.....	35
37. Lapin Keskustanuoret: ASP-asunnot sijoituskäyttöön! ...	35
38. Lapin Keskustanuoret: Nuuskan myynti laillistettava!	36
39. Mitten r.f.: Fria snuset.....	36
40. Mitten r.f.: Rädda klimatet och stöd Finland!	36
41. Mitten r.f.: Talvinopeusrajoituksia uudistettava	37
42. Pirkanmaan keskustanuoret: Tuomioistuimille on an- nettava mahdollisuus ottaa huomioon kasvihuonepäästöt myönnettäessä ympäristölupia	37
43. Pirkanmaan keskustanuoret: Jälkikäteistä perustus- lainmukaisuuden valvontaa on lisättävä	37
44. Pirkanmaan keskustanuoret: Työasuntovähennystä on nostettava	37
45. Pirkanmaan keskustanuoret: Ansiosidonnaisen työttö- myysturvan porrastaminen	38
46. Pirkanmaan keskustanuoret: Yhteisöllisyyttä edistettä- vä kouluissa	38
47. Pirkanmaan keskustanuoret: Hallituksen laadittava yksinäisyyttä vähentävä politiikkaohjelma	38
48. Pirkanmaan keskustanuoret: EU:n yhteyteen perustet- tava toimielin valvomaan ilmastomuutoksen torjunta- työtä	38

49. Pirkanmaan Keskustanuoret: Mielenterveyspalveluiden saavutettavuutta parannettava	39	72. Satakunnan Keskustanuoret: Lisää koulunkäynninohjaajia	48
50. Pirkanmaan Keskustanuoret: Ammatillisen koulutuksen resurssija lisättävä	39	73. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Digi- ja väestötietovirastossa palattava kynään ja paperiin?	48
51. Pirkanmaan Keskustanuoret: Oppisopimuskoulutusta lisättävä	40	74. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Maalaisjärkeä monitoimikoneeseen	48
52. Pirkanmaan keskustanuoret: Energijuomien myyntikielto alle 15-vuotiaille	40	75. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Varusmiehille mahdollisuus työnteekoon	48
53. Pirkanmaan keskustanuoret: Suomen on jättäydyttävä EU:n elpymispaketin ulkopuolelle	40	76. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Pienten yhdistysten pankkipalvelut turvattava	49
54. Pirkanmaan keskustanuoret: Fossiilisista energianlähteistä luovuttava nopeasti	40	77. Etelä-Savon Keskustanuoret: Liittohallituksen jäsenen tehtävä vuoden mittaiseksi	50
55. Pirkanmaan Keskustanuoret: Ydinvoima myös kaupunkeihin	41	78. Etelä-Savon Keskustanuoret: Keskustanuorille yksi yleispoliittinen linjapaperi	50
56. Pirkanmaan keskustanuoret: Bordellit osuuskuntamuotoisiksi!	41	79. Etelä-Savon Keskustanuoret: Osastorakenteen edellyttämisestä luovuttava	50
57. Pirkanmaan Keskustanuoret: EU ei voi olla rauhanliitto ilman omaa armeijaa – unionin ainutta	41	80. Etelä-Savon Keskustanuoret: Piirien puheenjohtajille samat tiedonsaantioikeudet kuin piirien työntekijöille	51
58. Pirkanmaan Keskustanuoret: Tasavallan presidentin toimikausi kymmenvuotiseksi – samalla raja us yhteen kauteen	42	81. Helsingin Keskustanuoret: Asettuminen ehdolle hyvinvointialuevaaleissa asetettava keskustanuorten jäsenyyden ehdoksi vuodeksi 2022	51
59. Pirkanmaan Keskustanuoret: Peruskoulu kymmenvuotiseksi	42	82. Helsingin keskustanuoret: Keskustanuorille lisää vaikuttamisen paikkoja puolueessa	52
60. Pirkanmaan Keskustanuoret: Sakkokytäys pois ja nopeusrajoitukset ylös	43	83. Hämeen Keskustanuoret: Liittokokous saatava jatkosakin järjestää etäpisteiden avulla	52
61. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Avoimen korkeakoulun opiskelijat tunnustettava opiskelijoiksi	43	84. Kainuun Keskustanuoret: Keskustanuorten siirryttävä takaisin demokraattiseen liittosihteerimalliin	52
62. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Olli Rehn Keskustan presidenttiehdokkaaksi vuoden 2024 presidentinvaaleihin	44	85. Pirkanmaan Keskustanuoret: Keskustan vaalilaulut pysyvästi duurivoittoisiksi	53
63. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Metsäpuron ja päätehakkuun välisen suojavyöhykkeen leveydeksi 15 metriä pohjoisen vesiluonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi	44	86. Pirkanmaan Keskustanuoret: Kulttuuritoiminta paremmin Keskustanuorten toiminnan osaksi	53
64. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Opintolainan saanti erotettava opintotuen saamisesta	44	87. Pirkanmaan Keskustanuoret: Vuodesta 2022 Keskustanuorten alumnivuosi	54
65. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Verenluovutuksen poistaminen vakituissa suhteissa tapahtuvasta miesten välisestä seksistä	45	88. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Jäsenkirjeet podcast muodossa	54
66. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Lihan alkuperämerkintöjen puutteesta sanktioita	46	89. Pyhäjärven Keskustanuoret: Keskustanuorten hoidettava organisaatorakenteensa kuntoon	54
67. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Joka kuntaan lähituotteiden ja ruoan kotimaisuusasteen tavoitekirjaukset strategiaan	46	90. Pyhäjärven Keskustanuoret: Keskustanuorten slogan uudistettava	55
68. Pyhäjärven Keskustanuoret: Laulujoutsen metsästettäväksi riistalinnuksi	46	91. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Keskustanuorten järjestettävä epäpoliittisia tapahtumia	55
69. Pyhäjärven Keskustanuoret: Susikanta pienemmäksi kannanhoidollisella metsästyksellä	47	92. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Keskustanuorten poliittisten liittokokousaloitteiden merkitystä tarkasteltava	55
70. Pyhäjärven Keskustanuoret: Vähävaraisten lapsiperheiden nuorille rahallista tukea harrastuksiin	47	93. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Keskustanuorten sijoitettava suomalaiseen metsään!	56
71. Satakunnan Keskustanuoret: Rahapeleissä siirryttävä lisenssijärjestelmään	47		

1. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Ammattikoulu on kaikilla osa-alueilla tuotava tasavertaiseen asemaan ylioppilastutkinnon kanssa.

Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret ovat huolestuneita ammattikoulutuksen epätasa-arvoisesta asemasta. Vaikka teoriassa toisen asteen koulutukset arvotetaan samalle tasolle, käytännön asioissa koulutukset ovat yhä epätasa-arvoisessa asemassa, kuten esimerkiksi joka keväät lehdet täyttyvät uutisista ylioppilaiksi valmistuneiden nuorista ja siihen varataan isoja palstatiloja. Ammattikoulusta valmistuneita ei noteerata läheskään samanlaisella intensiteetillä. Kuitenkin molemmista koulutuksista valmistuneet nuoret ovat uurastaneet tutkintoaan varten samalla tavalla. Lehtien uutisointi valitettavasti osoittaa sen epäkohdan, että ammattikoulu arvotetaan yhteiskunnassamme yhä heikommalle tasolle. Tällainen asenne yhteiskunnassamme tekee myös sen, että ammattiin valmistuneet harvoin juhlivat yhden tärkeän taipaleen päättymistä. Tämä julkinen keskustelu luo osaltaan myös kuvaa, missä vain ylioppilastutkinnon suorittaneilla nuorilla on mahdollisuus päästä kouluttautumaan korkeakoulututkintoihin.

Olisikin tärkeää tuoda julkisessa keskustelussa paremmin esiin toisen asteen koulutuksen tasa-arvo. Tuomalla ammattiin valmistuvia enemmän esille, voisimme tarjota omaa polkuaan mieltävälle nuorelle uusia uravaihtoehtoja. Tämä voisi osaltaan ehkäistä syrjäytymistä, kun nuorille olisi enemmän tietoa aloista, mille kouluttautua.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret voi osaltaan tuoda enemmän esiin ammattiin valmistuvia. Ammattiopistosta saatu osaaminen tulisi paremmin tunnustaa myös jatkokoulutuksessa. Ammattiopiston arvostusta voi jokainen parantaa omalla asenteellaan ja toiminnallaan.

2. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Sudet pois ruokintapöydiltä

Kuuluissa sanonta menee niin, että jokin on susi lampaan vaatteissa. Nykymaailmassa se on kuitenkin valitettavasti totta, susi löytyy aivan liian usein lampolasta, tallista, navetasta tai ihmisten pihoilta.

Susi kuuluu luontoon, ei ihmisten pihoille tai rakennuksiin. Susi on villieläin, jonka kuuluukin pysyä villinä. Jo yhden tuotantoeläimen menetys voi olla kohtalokas tuottajalle. Pahimmillaan susi on kuukaudessa saanut aikaan yli kolmenkymmenen lampaan menetyksen. Taloudellinen menetys on raskas mutta ei voi kiistää myöskään sitä henkistä menetystä, mikä tuottajalle eläimen kuolemasta tulee.

Häirikkösusien poistamisesta on tehtävä helpompaa myöntämällä aiempaa tehokkaammin lupia niiden poistamiseen. Nykyinen järjestelmämme on liian byrokrattinen ja aikaa vievä, eikä esimerkiksi virkavalta välttämättä uskalla tehdä lopettamispäätöstä häirikkösudesta, koska

keskusteluilmapiiri susien ympärillä on painostava. Häirikkösusien hävittämisellä takaamme kuitenkin sen, että susikanta pysyy jatkossakin arkana ja poissa pihapiireistä.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Susi kuuluu Suomen luontoon, mutta ei koskaan ihmisten pihoille tai eläinten aitoihin. Yhdymme huoleen siitä, että sudet liikkuvat yhä lähempänä ihmisasutusta ja aiheuttavat vahinkoja. Keskustanuoret näkee, että susikannan pitkäjänteinen hoito vaatii kannanhoidollista metsästystä. Keskustanuoret haluaa helpottaa häirikkösusien poistolupaprosessia. Keskustanuoret esittää myös huolensa koirasusien määrän lisääntymisestä.

3. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Karri Kallio Keskustanuorten presidenttiehdokkaaksi

Presidenttikeskustelu käy kuumana. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret vaativat nuorkeskustaa ottamaan osaa tähän keskusteluun ja nimeämään ehdokkaakseen seinäjokisen Karri Kallion.

Puhumme puolueessamme jatkuvasti ylisukupolvisuudesta. Tähän vedoten Karri Kallio olisi oiva valinta keskustanuorten presidenttiehdokkaaksi, sillä hänellä on tukevasti keskustalaiset, presidentilliset juuret. Hän on Suomen neljännen tasavallan presidentin Kyösti Kallion lapsenlapsenlapsenlapsi. Karri puskee asioita läpi mammutin voimalla, omaa Urho Kekkostaista karismaa ja lasit.

Presidentinvaalit tarvitsevat nuoren ehdokkaan, sillä tällä saisimme myös nuoria äänestämään aktiivisemmin, kun joukosta löytyisi heille sopiva ehdokas. Täten esitämme, että keskustanuoret avaavat räväkästi presidenttipelin puolueessamme asettamalla ehdokkaakseen Karri Kallion.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnustaa Karri Kallion erityistaidot ja -lahjat poliittiseen päätöksentekoon, mutta presidenttiehdokkaaksi nimeäminen ei tapahdu nuorisjärjestössä, vaan rekisteröidyn puolueen tai valitsijayhdistyksen kautta. Keskustanuoret kuitenkin kehottaa presidentti Kyösti Kallion lapsenlapsenlapsenlasta Karri Kalliota pyrkimään puolueen presidentinvaaliehdokkaaksi.

4. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suomeen yhdenvertainen saattohoitovapaa

Suomessa läheisen kuoleman edessä ollaan hyvin erilaisessa asemassa. Kun läheinen siirtyy saattohoitoon, mahdollisuus saattohoitovapaaseen riippuu paljon työnantajan ja työterveyden yhteisestä päätöksestä. Läheisen lähestyvä kuolema ei ole sairaus, mutta onnekkaimmat saavat palkallista sairauslomaa läheisensä saattohoitamiseen. Suurin osa kuitenkin joutuu pudottautumaan palkattomalle vapaalle, jäämään vuorotteluvapaalle tai jopa käyttämään vähäisiä lomapäiviään. Toisin on naapurimaassamme Ruotsissa, jossa on mahdollista saada jopa sata rahallisesti korvattua päivää läheisensä hoitamista varten. Tämä palkallinen saattohoitovapaa takaisi jokaiselle oikeuden ja mahdollisuuden hoitaa kuolevaa läheistään.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa aloitteessa esitetyn huolen. Läheisen kuolema koskettaa jokaista jossain vaiheessa elämää. Keskustanuoret näkee, että ihmisarvoiseen elämään kuuluu saada hoitaa kuolevaa läheistä. Yhdessä vietetty aika on arvokasta. Jokaisella on oltava mahdollisuus saattohoitovapaaseen. Jotkut ovat saattohoidon aikana palkallisella sairauslomalla, mutta sen saaminen on kiinni työterveyden ja työnantajan tulkinnoista ja päätöksistä – eihän läheisen kuolema ole sairaus. Mallia saattohoitovapaan järjestämisestä voisi ottaa esimerkiksi Ruotsista, jossa sairausvakuutus maksaa työntekijälle 80 % tämän normaalista palkasta saattohoitovapaan aikana.

5. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Suru omaksi tautiluokitukseksi

Läheisen kuolema on aina suuri järkytys ja sen tuoma suru usein heikentää työkykyä väliaikaisesti. Mitä lähempi edesmennyt on, sitä suurempi on henkinen kuormitus ja sitä vaikeampaa menetyksestä on toipua. He, jotka eivät koe kykenevänsä töihin hakevat sairauslomaa ja mahdollisesti sitä saatuaan yllättyvät. Diagnoosiksi merkitään masennus, sillä surulla ei ole omaa luokitusta. Tämä on ongelmallista, sillä diagnoosi ei ole oikea ja täten se vääristää sekä tilastoja että henkilön itsensä sairaushistoriaa. Masennus on aina pitkäkestoinen mielenterveyden sairaus, johon kuuluu liitännäisenä paljon muutakin kuin pelkkä alakuloisuus ja suru. Surun diagnosoiminen masennukseksi voi myös estää asioita, kuten esimerkiksi jossain elämänvaiheessa diagnosoitu masennus voi estää esimerkiksi adoption tai henkivakuutuksen saamisen.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa, että surun puuttumiseen tautiluokituksesta liittyy aloitteen linjan mukaisesti haasteita, jotka toivottavasti korjaantuvat uuden kansainvälisen ICD-11-tautiluokituksen voimaantulon myötä. ICD-11 on

1 tarkoitus ottaa käyttöön myös Suomessa lähivuosina, ja
2 se sisältää pitkäaikaiselle surulle oman määritelmänsä.
3 Tautiluokituksessa ei kuitenkaan varsinaisesti puhuta
4 akuutista tai äkillisestä surusta, minkä huomiointia Kes-
5 kustanuoret peräänkuuluttaa.

6
7 Keskustanuoret näkee surun tautiluokituksessa myös
8 mahdollisuuden yhdenmukaistaa suruun liittyviä sairasto-
9 makäytäntöjä työpaikoilla. Tällä hetkellä ei ole yhtenäistä
10 linjaa, jonka mukaan työpaikoilla toimittaisiin. Sen myötä
11 surun vuoksi tilapäisesti työhön kykenemättömät ovat
12 eriarvoisessa asemassa osan saadessa palkallista ja tois-
13 ten ottaessa palkatonta vapaata surun käsittelyä varten.

14
15 Vaikka aloitteessa puhutaan vain läheisen kuolemasta,
16 Keskustanuoret kokee tärkeänä muistaa ja huomioida
17 myös muiden, äkillisten ja akuuttien surutilojen vaikutuk-
18 set. Tällaisia voivat olla esimerkiksi muuten traumaatti-
19 seen, esimerkiksi jonkun tuntemattoman kuolemaan joh-
20 taneeseen tilanteeseen joutuminen ja vaikkapa äkillisesti
21 syystä tai toisesta peruuntunut adoptio tai lähipiirissä
22 tapahtunut keskenmeno.

6. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Etsivä aikuistyö osaksi aikuissosiaalityötä

23
24
25
26
27 Etsivä nuorisotyö on osoittautunut hyödylliseksi keinoksi
28 ehkäistä syrjäytymistä ja tukea alle 29-vuotiaita nuoria
29 elämässä. On kuitenkin olemassa myös paljon yli 30-vuo-
30 tiaita, jotka kaipaivat samankaltaista tukea kuin etsivä
31 nuorisotyö tarjoaa. Siksi aikuissosiaalityötä täydentä-
32 mään voitaisiinkin lanseerata etsivä aikuistyö. Siinä missä
33 aikuissosiaalityö on hyvin kankeaa ja edellyttää henkilön
34 hakeutumista itse avun piiriin, etsivä aikuistyö voisi hel-
35 pommin ottaa kopin nuoresta ja olla muutenkin matalan
36 kynnyksen tukea. Tällä hetkellä jokainen tukitoimi aikuis-
37 sosiaalityössä vaatii pidempiaikaisia ongelmia, eikä mata-
38 lan kynnyksen tukea ole.

Liittohallituksen vastausesitys:

39
40
41 Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

42
43 Keskustanuoret yhtyy vahvasti aloitteen huoleen siitä,
44 löytävätkö kaikki tarvitsevat aikuissosiaalityön piiriin.
45 Kuvatun kaltaista etsivää aikuissosiaalityön piiriin luetta-
46 vaa työtä kuitenkin järjestetään jo esimerkiksi Helsingissä
47 etsivän lähityön nimellä. Toimintatapa on siis tuttu, mutta
48 sen kenttä on moninainen.

49
50
51 Keskustanuoret näkee etsivän aikuissosiaalityön nimen-
52 omaan etsivän nuorisotyön jatkona, eikä työ varsinaisesti
53 siksi auttaisi alle 29-vuotiaita. Keskustanuoret kokeekin,
54 että sote-uudistuksessa valittavilla päättäjillä on mahdol-
55 lisuus edistää myös aikuissosiaalityön etsivän toiminnan
56 järjestämistä entistä kattavammin koko maassa.

7. Etelä-Savon Keskustanuoret: Panostuksia sosiaali- ja terveysalan työntekijöiden työhyvinvointiin

57
58
59
60
61 Etelä-Savon Keskustanuoret on huolissaan sosiaali- ja
62 terveysalan työntekijöiden työhyvinvoinnista. Tilanne on
63

tällä hetkellä heikko ja Suomessa alkaa olla pulaa alan työntekijöistä. Työntekijöiden tarve ei kuitenkaan näytä tulevaisuudessakaan ainakaan merkittävästi vähenevän. Ellei tilanteeseen vaikuteta tässä vaiheessa, Suomessa ei ole tarpeeksi alan toimijoita tulevaisuudessa.

Uusien hyvinvointialueiden yhteydessä Keskustanuorten tulee vaikuttaa siihen, että työntekijöiden työhyvinvointi säilyy keskustelussa ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään. Sotekeskustelussa usein nousee esiin kustannukset ja niiden nousu. Tämä on tärkeää eikä kustannuskeskustelua tule unohtaa. Kaikki panostukset sosiaali- ja terveysalan työntekijöiden hyvinvointiin eivät kuitenkaan vaadi merkittäviä taloudellisia resursseja.

Etelä-Savon Keskustanuoret vaatiikin, että Keskustanuorten tulee pitää esillä sosiaali- ja terveysalan työntekijöiden työhyvinvointia hyvinvointialueiden päätöksenteossa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa ja tunnustaa aloitteessa esitetyn huolen. Sosiaali- ja terveysalan työntekijät ovat olleet etenkin koronakriisin aikana kovilla. Työntekijöiden tarve tulevaisuudessa kasvaa. Keskustanuoret näkee, että tämän takia sosiaali- ja terveysalan työntekijöiden työhyvinvointiin tulee panostaa entistä enemmän. Työssään viihtyvä henkilöstö on edellytys laadukkaille palveluille. Hyvinvointialueilla on panostettava työhyvinvoinnin johtamiseen. Aktiiviset toimet työkyvyn ylläpitämiseksi parantavat sosiaali- ja terveysalan vetovoimaa ja säästävät kustannuksia. Myös työturvallisuuteen tulee kiinnittää enemmän huomiota.

8. Helsingin Keskustanuoret: Lasisten viinipullojen panttia nostettava 0,40 euroon

Suurissa kaupungeissa on yleistynyt ilmiö, jossa pantilliset viinipullot jäävät puistoihin ja lentävät roskeen. Näemme, että syy on verrattain painavien lasisten viinipullojen pienempi pantti verrattuna tölkkeihin ja muovisiin pulloihin. Helsingin keskustanuoret ehdottavat, että lasisten yli 0,5 litran juomapakkausten pantti on korotettava nykyisestä 0,10 eurosta 0,40 euroon. Suomessa erilaisten juomapakkausten euromääräisistä panteista päättää aseuksella valtioneuvosto.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnustaa asian tärkeyden ja sen, että lasipullojen jäädessä luontoon, voivat ne vahingoittaa eläimiä tai ihmisiä. On myös syytä huomata, että PAL-PA:n mukaan lasipullojen palautusaste on pienempi kuin esimerkiksi tölkkien tai muovipullojen, ja panttihinnan korotus voisi edesauttaa helposti kierrätettävän lasin palautusastetta. Keskustanuoret haluaa, että muidenkin juomapakkausten panttien tasoa tarkastellaan.

9. Helsingin Keskustanuoret: Porsaiden saatava pitää kiveksensä

Suomessa on tällä hetkellä laillista kastroida urospossujen kivekset possun ensimmäisen elinviikon aikana. Toimenpide on kuitenkin äärimmäisen stressaava ja kivulias possuille, koska possuja ei aina edes puuduteta.

Possujen kastratio tehdään pelkästään kuluttajien mieltymysten johdosta, koska noin kymmenellä prosentilla kastroidettomista possuista on kehossaan sukupuolihormonia, joka aiheuttaa pahanhajuisen hajun lihan kypsennyksivaiheessa. Moni ihminen ei kuitenkaan edes huomaa tätä hajua eikä se vaikuta myöskään lihan makuun.

Helsingin Keskustanuoret ovat pöyristyneitä tästä barbaarisesta toimintatavasta, joka edelleen jatkuu maassamme. Jotkut länsimaat ovat jo ottaneet askelia eettisempää kasvatusta kohti, ja niin Suomenkin pitäisi. Helsingin Keskustanuoret esittävät, että eläinten hyvinvointi laitetaan pienen ihmisjoukon hajutottumusten edelle ja urospossujen kastratio kielletään kokonaan Suomessa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa aloitteessa esitetyn huolen. Keskustanuoret haluaa Eläinpoliittisessa linjapaperissaan lisätä tutkimusta parhaista sikojen kastratiomenetelmistä, ja että porsailla on kastraatiossa ja sen jälkeen riittävä kivunlievitys. Keskustanuoret näkee kuitenkin porsaan kastration tarpeellisenä toimenpiteenä kuluttajan ja tilallisen kannalta.

10. Helsingin keskustanuoret, Uudenmaan Keskustanuoret: Nuuskan myynti lailliseksi

Yli 25-vuotta sitten Suomi liittyi Euroopan Unioniin, astui samalla voimaan nuuskan myyntikielto Suomessa ja nuuskan käytön odotettiin sen myötä vähenevän. Nykyhetkellä tiedämme, että näin ei tapahtunut, vaan sen sijaan nuuskan käyttö on moninkertaistunut erityisesti nuorten keskuudessa.

Koska nykyinen nuuskan myynnin rajoituspolitiikka on epäonnistunut tavoitteessaan vähentää nuuskan käyttöä suomalaisten keskuudessa, pitää siitä luopua. Nuuskan laitton myynti ja salakuljettaminen on sosiaalisen median aikakaudella yleistä kansanhuvia, johon on viranomaisten toimesta vaikeaa puuttua.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee nuuskan terveyshaittoja ja voimakasta riippuvuutta aiheuttavana päihteenä. Nuorten nuuskankäyttäjien määrä on arvioiden mukaan kaksinkertaistunut muutamassa vuodessa. Tilanne on siis hälyttävä.

Keskustanuoret ei halua sallia nuuskan myyntiä Suomessa. Yhdymme kuitenkin aloitteen huoleen salakuljetuksen lisääntymisestä. Myynnin vapauttaminen tulisi lisäämään nuuskan käyttöä ja sitä kautta myös kansanterveydellisiä haittoja. Lisäksi Keskustanuoret esittää, että nuuskan tuontirajoituksia kiristettäisiin edelleen. Myös netin röhkeä ja avoin nuuskakauppa on saatava padottua: Keskustanuoret esittääkin, että Ruotsin valtio täytyy pitää parempaa huolta nuuskan salakuljettamisen estämisestä erityislupansa vuoksi.

Mikään muu EU-maa ei ole saanut nuuskan myynnin poikkeuslupaa Ruotsia lukuun ottamatta. Lisäksi Suomi on asettanut tavoitteekseen olla savuton maa vuoteen 2030 mennessä. Olisi nurinkurista, että sallisimme toisen nikotiinituotteen myynnin tilanteessa, jossa olemme pääsemässä tupakasta eroon. Kyse ei ole ainoastaan yksilönvapaudesta, vaan nikotiinituotteista aiheutuvat sairaudet lankeavat lopulta kaikkien maksettavaksi - nuuskan tapauksessa Suomessa niin, ettei tuotetta saa Suomessa edes myydä.

Keskustanuoret kokee, että Ruotsin erityisluvasta valmistaa ja myydä nuuskaa olisi syytä keskustella vakavasti. Ruotsin tuottamasta nuuskasta vahvimpia nuuskalajeja käytetään lähinnä Suomessa, jolloin myös niiden aiheuttamat haitat jäävät Suomen kontrolle. Tällä hetkellä Valtuuskunnan 2021 tahdon mukaisesti Keskustanuoret on valmis laillistamaan alle 20mg/g nikotiinia sisältäviä nikotiinituotteita, muttei nuuskaa itsessään sen aiheuttamien terveyshaittojen vuoksi. Tämä raja olisi myös luonteva Ruotsissa poikkeusluvalla valmistetulle nuuskalle.

Ensisijaisesti Keskustanuoret pyrkii kuitenkin pitkällä tähtäimellä siihen, että Ruotsin poikkeusluvasta päästäisiin luopumaan kokonaan mahdollisimman pian. Tämä vaatii yhteistyötä muiden maiden kanssa ja aktiivista EU-vaikutamista. Kaikkia näitä tavoitteita - Ruotsin vastuunkanto rajavalvonnasta, valmistetun nuuskan nikotiinipitoisuuden laskemisesta enintään 20mg/g ja lopulta poikkeuslupan päättymisestä - veloitetaan edistämään jo tulevan liittohallituksen voimin suorilla yhteydenotoilla niin Ruotsiin kuin Euroopan unioniin.

11. Helsingin Keskustanuoret: Valkoposkianhet kuriin!

Helsingissä sekä pääkaupunkiseudun ympäristöissä valkoposkianhet ovat harvinaisen tuttu näky. Hanhet ovat linnoittautuneet teille, puistoihin sekä muille kaupungin asukkaiden suosimille alueille runsain joukoin.

Linnut ovat lisääntyneet viime vuosina hurjat määrät ja niiden tottuessa ihmisiin myös tavat ovat murroksessa. Siinä missä ennen hanhet väistivät ja kartoivat ihmisiä on niiden käytös muuttunut entistä röhkeämmäksi sekä aggressiivisemmäksi. Helsingin kaupunki on kertonut julkisesti etsivänsä keinoja hanhien toiminnan kontrollointiin sekä niiden ohjaamiseen pois asukkaiden elinpiirin alueelta mutta ehdotukset ovat jääneet enemmän puheiden ja satunnaisten kokeilujen varaan. Ongelma on laajentunut nykyään myös koko läntistä rannikkoa koskevaksi aiheuttaen mm. viljelijöille vuosittain merkittäviä tuhoja.

1 Helsingin Keskustanuoret vaativat että valkoposkianhien
2 toimintaan puututaan konkreettisin toimin ja kartoitetaan
3 todellisuudessa toimivat keinot, jotta ne voidaan pitää
4 pois mahdollisimman suurin määrin puistoista, pelloilta
5 ja muilta alueilta, jossa ne häiritsevät asukkaidensa elin-
6 tilaa.

Liittohallituksen vastausesitys:

9 Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

12 Valkoposkien aiheuttamat ongelmat täytyy saada hoidet-
13 tua. Valkoposkianhi luokitellaan nykyään elinvoimai-
14 seksi lajiksi. Lajin elinvoimaisuus ja valkoposkianhen
15 aiheuttamat haitat ovat vahva peruste sallia yhtenä apu-
16 keinona esimerkiksi metsästys.

12. Helsingin Keskustanuoret: Maahanmuuttajille mahdollisuus työhön julkisella sektorilla ilman kahden kotimaisen kielen osaamisvaatimusta

22 Tällä hetkellä tilanne on se, että monilla aloilla on paha
23 työvoimapula osaavista työntekijöistä. Osaltaan työvoi-
24 mapulaa pahentaa se, että monissa julkisen sektorin tois-
25 sä vaaditaan molempien kotimaisten kielten osaaminen,
26 jotta voisi tulla valituksi työhön. Kielitaitovaatimuksista
27 säädetään laeissa ja asetuksissa.

29 Monia sellaisia maahanmuuttajia on työttömänä tai et-
30 simässä uutta työtä, jotka osaavat hyvin yhtä kotimaista
31 kieltä. Heitä voitaisiin paremmin palkata ja houkutella eri
32 töihin, mikäli työn voisi saada pelkän yhden kotimaisen
33 kielen osaamisella. Vaatimus kahden kielen osaamisesta
34 on usein kohtuuton henkilölle, joka ei ole Suomeen muut-
35 taessa osannut kumpaakaan kieltä. Myös vakituinen virka
36 tulee olla mahdollinen maahanmuuttajalle, joka osaa
37 vähintään yhtä kotimaista kieltä sujuvasti.

39 Helsingin Keskustanuoret esittävät, että vaatimus kahden
40 kielen osaamisesta julkisella sektorilla työskenneltäessä
41 poistetaan silloin kun työhön palkataan maahanmuut-
42 taja, jolla on hyvät edellytykset tehtävän hoitamiseksi
43 ja hän osaa suomea tai ruotsia sujuvasti. Tämän lisäksi
44 palvelut tulee olla organisoitu siten, että niiden riittävyys
45 suomeksi ja ruotsiksi taataan muuten.

47 Muutos vastaisi osaltaan työvoimapulaa ja edistäisi ul-
48 komaalaistaustaisten työllistymistä sekä lisäisi julkisen
49 sektorin työntekijöiden monimuotoisuutta.

Liittohallituksen vastausesitys:

53 Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

55 Keskustanuoret näkee tärkeänä, että maahanmuuttajien
56 työllistymistä edistetään. Työllistyminen on tärkeää niin
57 työllisyysteen nousun kuin maahanmuuttajien integroi-
58 tumisen kannalta. Toisaalta on myös tärkeää, että sekä
59 suomen- että ruotsinkielisille Suomen kansalaisille on
60 turvattu julkiset palvelut omalla äidinkielellään.

62 Keskustanuoret ajattelee, että kahden kielen taitovaati-
63 mus maahanmuuttajilta voidaan poistaa. On kuitenkin

huomioitava se, että joissakin työtehtävissä kahden kielen hallitseminen on pakollista. On perusteltua, että julkisen sektorin työpaikoissa voidaan edelleen edellyttää kahden kielen osaamista silloin, kun se on tehtävän suorittamisen kannalta pakollista. Työnhakutilanteissa onkin tärkeää, että julkisen sektorin työpaikkailmoituksissa mainitaan selkeästi kielitaitovaatimuksista.

13. Helsingin Keskustanuoret: Sipilän hallituksen opintotukileikkaukset on peruttava

Vuoden 2017 opintotukileikkausten yhteydessä korkeakouluopiskelijoiden opintorahaa leikattiin neljäsosalla ja opintotukikukausien määrää vähennettiin. Leikkausten seurauksena opintolainakanta on yli kaksinkertaistunut muutamassa vuodessa ja vuosittain jopa yli 10 000 korkeakouluopiskelijan opintotuki loppuu kesken opintojen. Opiskelijoiden käytettävissä olevat tulot ovat keskimäärin pudonneet noin 200 eurolla muutaman vuoden aikana. Opiskelijoiden toimeentulon vaikeudet ovat myös tutkittu voimakkain mielenterveyden oireilua selittävä taustatekijä.

Keskusta on Marinin hallituksen ainoa puolue, joka ei vaaliohjelmassaan ehdottanut opintotukileikkausten perumista. Todennäköisesti tämän vuoksi hallitus ei ole voinut sitoutua välttämättömään päätökseen viime kauden raakojen leikkausten perumisesta. Keskustanuorten on asetettava kannattamaan opintotuen parannuksia vähintään vuoden 2016 tasolle ja vaadittava emopuoluetta avaamaan silmänsä tilanteen vakavuudelle. Valtiovarainministerin ja opintotuesta vastaavan tiede- ja kulttuuriministerin päätösvalan turvin Keskustalla olisi erinomainen mahdollisuus myös saada aikaan muutos.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa kestävää taloudellista kasvua, mutta ymmärrämme myös opiskelijoiden toimeentulon haasteet. Sipilän hallitus joutui tekemään kipeitä päätöksiä, mutta päätösten peruminen sellaisenaan ei ole järkevää. Erilaiset yhteiskunnan tarjoamat tuet tarvitsevat suuremman rakenteellisen uudistuksen. Keskustanuorten perustulomalli vastaa myös opiskelijoiden toimeentulon tarpeisiin.

Opiskelijan toimeentulosta on syytä olla huolissaan. Keskustanuoret on linjannut liittokokouksessa 2020, että opintorahan määrää on korotettava korkeakouluopiskelijoiden osalta. Opintorahan korotus on kuitenkin välivaihe. Pitkällä tähtäimellä sosiaaliturvaa uudistettaessa on Keskustanuorten näkemyksen mukaan saatava myös opiskelijat perustulon piiriin - ja siksi todellinen mahdollisuus ja vaikuttamisen paikka on juuri nyt, tässä hetkessä.

14. Helsingin Keskustanuoret: Autoilun kustannuksia on vähennettävä ilmastotoimilla

Autoa käyttävien kukkaro on ollut monien hyökkäyksien kohteena vuosien ajan. Toisaalta veropolitiikassa on korostettu tarvetta korottaa niin kutsuttuja haittavero-

ja valtiontalouden alijäämän tilkitsemiseksi. Toisaalta voimakkaita ilmastotoimia vaativat poliittiset voimat ovat pyrkineet asettamaan entistä rajumpia sanktioita saastuttaville polttoaineille. Seurauksena autoa arjessaan tarvitsevat suomalaiset ovat jääneet vaille poliittista puolestajaa.

Keskusta ei kuitenkaan saa olla puolue, joka vain vastustaa muiden ehdotuksia vaan tarvitaan omia ratkaisuja. Keskustan on siksi pyrittävä siihen, että uudet kestävä ja ilmastoystävälliset liikenteen energianlähteet otetaan nopeasti ja määrätietoisesti käyttöön kaikkialla Suomessa. Näin voidaan varmistaa sähkö-, kaasua- ja biopolttoaineella toimivien kulkuneuvojen nopea käyttöönotto. Liikenteen päästövähennysten tiekartta on suunniteltava niin, että kestäväillä energianlähteillä toimivien kulkuneuvojen käyttö- ja hankintakustannukset laskevat nopeasti. Keskustan on tavoiteltava määrätietoisesti sitä, että myös tulevaisuudessa liikkuminen välttämättömiin menoihin ja myös vapaa-ajalla on edullista. Se onnistuu vain määrätietoisilla ilmastotoimilla, jotka eivät tule autoilijan maksettavaksi vaan heidän hyödykseen.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Suomi on pitkien etäisyyksien maa ja monessa paikkaa yksityisautoilu on pitkien välimatkojen takia ainoa keino liikkua. Keskustanuoret näkee tulevaisuuden liikenteen kulkevan usealla erilaisella ympäristöystävällisellä voimallalla. Jo nyt on olemassa erilaisia tukia ja kannustimia autokannan uudistamiseen liittyen, kuten esimerkiksi täyssähköautojen hankintatuki, romutuspalkkiokampanjat, sekä konversiotuet etanoli- ja kaasuautoille. Keskustanuoret pitää tärkeänä, että myös jatkossa uuden ilmastoystävällisen auton hankintaan tai käyttövoiman muuttamiseen ilmastoystävälliseen suuntaan tarjotaan tukea.

Kuten aloitteessa todetaan, emopuolue Keskustan täytyy esittää omia ratkaisuja ilmastoystävällisen liikenteen puolesta. Tällainen on muun muassa avaus liikenteen verotuksen uudistamisesta.

15. Helsingin Keskustanuoret: Eläkejärjestelmän maksutasapaino on ylläpidettävä sukupolvipoliittisesti oikeudenmukaisella tavalla

Tuoreimpien eläkejärjestelmän kestävyttä arvioivien laskelmien mukaan on todennäköistä, että tarvitaan edelleen uusia toimenpiteitä, jotta maksujen ja eläkkeiden tasapaino pystytään ylläpitämään. Aikaisemmat tasapainottavat toimenpiteet kuten yhä kauemmaksi karkaava eläkeikä ja korkeat eläkemaksut, ovat kohdentuneet erityisesti nuoriin ikäluokkiin. Seurauksena eläkejärjestelmän kantovastuu on muodostumassa suhteettoman rasaskaaksi erityisesti nuorille ikäluokille. Sen sijaan kertyneisiin eläkkeisiin ei ole tahdottu puuttua. Erityisesti suurten ikäluokkien eläkemaksut ja eläkeikä ovat olleet huomattavasti matalampia kuin myöhempien sukupolvien.

Sukupolvien välisen tasa-arvon näkökulmasta on perus-

teltua, että myös kertyneiden eläkkeiden ja tulevien maksuvastuiden suhteen voidaan tehdä eläkejärjestelmää tasapainottavia toimenpiteitä. Näin on tehty esimerkiksi Ruotsissa, jossa työeläkkeiden indeksikorotuksiin on rakennettu joustomekanismi, joka ottaa huomioon eläkejärjestelmän tasapainoa uhkaavia muutoksia.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuorten tavoitteena on saavuttaa oikeudenmukainen ja kestävä eläkejärjestelmä, joka joustaa väestörakenteen muutosten myötä. Eläkejärjestelmän on taattava jokaiselle ihmiselle mahdollisuus turvattuun ja hyvään vanhuuteen nyt ja tulevaisuudessa. Toisaalta veronmaksajille ei saa kohdistua kohtuutonta verotaakkaa, vaan talouden tasapainosta ja maksuvalmiudesta tulee huolehtia.

Keskustanuoret näkee maksutasapainon ylläpidon tärkeänä. Suomen väestörakenne on suuren muutoksen alla tulevina vuosina, joten joustava ja kestävä eläkejärjestelmä on välttämätön. Keskustanuoret suhtautuu avoimin mielin Ruotsin mallissa käytettävään joustomekanismiin.

16. Hämeen Keskustanuoret: Kahden kodin lapsille oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen

Lasten vuoroasuminen on verraten yleistä Suomessa. Kahdessa kodissa asuvia lapsia on noin 110 000 ja lähes 30 prosenttia erillään asuvien vanhempien lapsista asuu vuorotellen kummankin vanhempansa luona. Yhteishuoltajuudessa lapselle tulee kuitenkin määrittää yksi virallinen osoite. Tämä johtaa siihen, että perheille tarjolla olevat etuudet ja palvelut eivät aina tue vuoroasumista. Samaan aikaan lapsen asuminen kahdessa kodissa tuo perheille usein käytännön hankaluuksia ja lisäkuluja.

Koulukuljetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998), jonka mukaan maksuttomaan kuljetukseen on oikeus esi- tai perusopetusta tai lisäopetusta saavalla oppilaalla, jos koulumatka on enemmän kuin viisi kilometriä (542/2018). Koulukuljetuksen järjestämisvelvollisuus on kunnilla. Vuoden 2020 lopulla julkaistun Lasten vuoroasuminen ja sosiaaliturva : Vuoroasumisen nykytila ja merkitys etuus- ja palvelujärjestelmän kannalta -tutkimuksen mukaan sekä lähivanhemmat että etävanhemmat nostivat yhdeksi lapsen asumiseen liittyväksi ongelmaksi sen, että kunnan järjestämää koulukuljetusta ei ollut mahdollista saada lapsen toisesta kodista. Tämä ongelma nousi esille myös kansanedustaja Hilikka Kempin johtaman asiantuntijatyöryhmän julkaisemassa Eroon lapsiperheköyhyydestä-selvityksessä.

Kuntien toimintatavat kahdessa kodissa asuvien lasten koulukyytien osalta vaihtelevat. Osa kunnista ei tarjoa kyytiä ollenkaan toiseen kotiin, osassa kunnista kyyti tarjotaan maksusta toiseen osoitteeseen ja joissain kunnissa oikeus koulukyytiin molempiin kotiin tarjotaan kaikille siihen oikeutetuille maksutta. Tämä asettaa eri kunnissa asuvat lapset ja perheet räikeästi eriarvoiseen asemaan. Käyteet voivat vaihdella myös kuntien sisällä.

Hämeen Keskustanuoret esittää, että oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen tulee jatkossa tarjota myös kahdessa kodissa asuvien lasten molempiin kotiosoitteisiin, jos koulukyytien muut kriteerit, kuten kilometrirajat, täyttyvät. Hämeen Keskustanuoret vaatii, että Keskustanuorten tulee ajaa lakimuutosta tämän mahdollistamiseksi. Jotta nuoret aikuiset uskaltavat perheellistyä, tulee perheiden palveluiden olla kunnossa ja kehittyä yhteiskunnan muutoksen myötä. Perheiden moninaisten tilanteiden tunnistaminen ja lapsiystävällisten ratkaisujen tarjoaminen ovat avainasemassa, kun rakennamme yhä lapsi- ja perhemyönteisempää yhteiskuntaa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa aloitteen esiin tuoman haasteen. Moninaiset perheet ovat yhteiskunnan voimavara ja pitkien välimatkojen Suomessa kouluun tulee päästä molempien vanhempien luota. Koulukuljetus molempien vanhempien luota helpottaa yhteishuoltajuutta ja auttaa lasta luomaan kiinteän suhteen molempiin vanhempiin.

17. Kaakon Keskustanuoret: Ongelmataustoista uuteen elämään toisella paikkakunnalla

Päihdeongelma- ja muista taustoista eheytyminen on vaikeaa, jos palaa takaisin ”vanhaan elämään”. Olisi tärkeää tukea ihmisten eheytymistä ja uusiin piireihin pääsyä tarjoamalla heille kodin ja työllistämistä toiselta paikkakunnalta. Yksinäisyys on toisaalta tällöin suuri ongelma, joten mielekkään seuraelämän syntyminen ja tukeminen on yhtä lailla tärkeää. Olisi mietittävä keinoja tarjota esimerkiksi maahanmuuttajien kotouttamiskeskusten kaltaisia yhteisöllisiä paikkoja ihmisten saattamiseksi parempaan ja raittiiseen elämään.

Kaakon Keskustanuoret vaatii, että ihmisille luotaisiin ”pelastuspaketti” eli tarjotaan erilaisia polkuja eheytyä, joista valita. Heille tarjottaisiin, ei pakotettaisi, paikkaa jostain toiselta päin Suomea ja työllistämään siellä. Tarvitaan yhteistyötä eri Suomen kuntien kesken tällaisen joustavan eheyttämisyjärjestelmän luomiseksi.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret ei kannata eheyttämisyjärjestelmän luomista. Aloitteesta ei myöskään käy ilmi tuleeko koti tarjota jokaiselle paikkakuntaa vaihtavalle. Keskustanuoret pitää tärkeänä päihdeongelmaisten auttamista, ja että satsaukset tehdään ennaltaehkäisyyn ja palveluiden saatavuuteen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, että päihderiippuvainen pääsisi irtautumaan päihdepiireistä.

18. Kaakon Keskustanuoret: Opiskelijoiden monipaikkaisuuden edellytykset hybridiopetuksen kautta turvattava koronan jälkeenkin

Monipaikkaisuudesta puhutaan paljon ja siitä, kuinka se on helpottanut koronan ja etätyön ansiosta. Nuorten asumi-

sessä monella paikkakunnalla on kuitenkin nykyään monia haasteita. Esimerkiksi työnteko kotipaikkakunnalla vaikeutuu korkeakouluopintojen myötä ehkä suotta, sillä korkeakoulut vaativat tyypillisesti läsnäoloa opiskelupaikkakunnalla. Myös toisella asteella suuressa kunnassa syrjäseudulla asuvan on helppoa ja joustavaa opiskella kotoa käsin, jos koulu sijaitsee kuntakeskuksessa. Tästä on poikettu koronan myötä, kun etä- ja hybridiopetus ovat tulleet arkeen, mutta haluja ”palata vanhaan” eli pelkän läsnäolo-opetuksen malliin on olemassa. Tämä on iso ongelma opiskelijoiden yhdenvertaisuuden näkökulmasta, kun etäällä ja eri elämäntilanteessa oleva opiskelija on huonommalla viivalla kuin kuntakeskuksessa tai kampuskaupungissa oleskeleva opiskelutoveri. Kaakon Keskustanuoret vaatii, että Suomessa tarjotaan kaikilla asteilla vastaisuudessa kaikki opetus myös etämahdollisuudella. Hybridiopetus on tullut jäädäkseen ja se on yksi opiskelijan perusoikeuksista.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee hybridiopetuksen mahdollisuudet ja hybridiopetusta voidaan hyödyntää opetuksen niin salliessa, jos se on sopivaa lapsen ikätasoon ja kykyihin nähden. Hybridiopetus luo monipaikkaisuuden mahdollisuuden ja kannustaa opiskelemaan asuinpaikasta riippumatta. Hybridiopetus vaatii lisäpanostuksia tekniikkaan ja esimerkiksi opetushenkilökunnan koulutukseen. Hybridiopetus ei saa olla syy lakkauttaa kouluja.

19. Kaakon Keskustanuoret: Poikittaista rautatie-liikennettä saatava lisää

Suomen poikittainen rautatiehenkilöliikenteen linjaverkko on nykyisin todella heikko, vaikka rautatieverkko ja kalusto tämä mahdollistaisivat. Esimerkiksi Kaakkois-Suomen ja läntisen ja pohjoisen Suomen matkanteko on tehtävä nykyisin Tikkurilan kaukojunavaihdon tai kahden paikallisjunavaihdon kautta, vaikka Riihimäen käyttämätömän kolmioraiteen ansiosta voitaisiin aloittaa suorat kaukojunavuorot. Samoin Pohjois-Karjalasta Pohjois-Suomeen on hyvin mutkikasta matkustaa.

Kaakon Keskustanuoret esittääkin, että Suomessa pyritään panostamaan uusien poikittaisten henkilöjunareitien käynnistämiseen. Tämä palvelisi mitä suurimmassa määrin nuorten ja opiskelijoiden liikkumista sekä työmatkaliikennettä olemalla samalla suuri askel hiilijalanjäljen pienentämiseksi.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret yhtyy aloitteeseen ja tunnustaa syvästi rautatieverkon uudistustarpeet. Kuten aloitteessa mainitaan, nykyinen rautatieverkko mahdollistaisi poikittaisliikenteen. Keskustanuoret esittää, että rautatiehenkilöliikenteen tarpeet ja mahdollisuudet kasvavaan poikittaisliikenteeseen selvitetään. Toimiva lähijunaliikenne vaatii kattavaa asema- ja raidekokonaisuutta. Suomeen lisää raiteita ja suomalaiset raiteille!

20. Kaakon Keskustanuoret: Suomalaisien pariutumista tuettava treffivelvoitteella

Suomen väestökehityksen kannalta valtaisa ongelma on, etteivät suomalaiset nuoret löydä toisiaan. Pariutuminen on monelle vaikeaa tai ainakin arkielämässä toissijaista postmodernin konsumerismin puristuksessa. Ratkaisuna tähän on luoda kannustimia, joilla nuoria patistetaan treffeille ja tutustumaan toisiinsa. Kaakon Keskustanuoret vaatii, että tulonsiirroista esimerkiksi asumislisä asetetaan vastikkeelliseksi: kuten työmarkkinatukea vastaan on käytävä työllistämistoimissa, olisi nuorten yksin asuvien käytävä vaikkapa kuukauden aikana tietty määrä treffeillä. Esimerkiksi elokuvaliput voitaisiin vähentää kuitteja vastaan verotuksessa. Vuodessa voisi olla kuitenkin pari vastikkeetonta kuukautta, mm. festivaalikauden rauhoittamiseksi.

Tällä toimenpiteellä ennaltaehkäistäisiin yksinäisyyttä etenkin myöhemmissä elämänvaiheissa. Naimisiin päätyneille pariskunnille valtio jakaisi Pohjois-Suomen kruununmailta metsäpalstoja, joten suomalaisten yksityisten metsäomistuksen saataisiin nousuun. Tämä puolestaan turvaisi perustettavien perheiden toimeentulon näiden monipuolistetulla ja parhaimmillaan omaan alkutuotantoon nojaavalla tulorakenteella.

Kaakon Keskustanuoret esittää siis, että yhteiskunta ohjaa nuoret vakiintumaan ja nostamaan syntyvyyden nousuun.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret tuntee suurta huolta syrjäytymisestä ja yksinäisyydestä. Kuitenkin näemme, että ketään ei voi velvoittaa treffailemaan. Mielestämme jokaisella on oikeus etsiä kumppania rauhassa, mikäli kaipaakaan rinnallensa sitä parempaa puoliskoa.

Keskustanuoret näkee, että jokaisella on oikeus määrittellä itse perheensä. Kaikenkokoiset perheet ovat yhtä arvokkaita. Myös pariskunta ilman lapsia voi olla perhe, yksin voi olla perhe tai ystävät voivat monelle olla perhe.

21. Kaakon Keskustanuoret: Säästötili syntyvien lasten pesämunaksi

Yhteiskunnan tulisi tukea uuden sukupolven vakavaraisuutta ja harrastuneisuutta säästämisen suhteen.

Kaakon Keskustanuoret esittää, että valtion on taattava syntyville lapsille säästötili ja maksettava sinne syntymän jälkeen omalle säästötilille jokin rahasumma, joka kasvaisi korkoa ja jonka he saisivat oman käyttöönsä täysi-ikäiseksi tultuaan. Tilille voisi tallettaa korkoa kasvamaan myös muuta rahaa. Näin hyvinvointiyhteiskunta sijoittaisi lasten tulevaisuuteen pesämunan, jonka turvin nämä aikanaan pääsisivät itsenäisen elämän alkuun.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee säästötilin haasteena sen, että rahat voisi nostaa pois tililtä jo ennen lapsen täysi-ikäistymistä. Keskustanuoret kannattaa kuitenkin suomalaisten perheiden ja kotitalouksien kannustamista säästämiseen ja sijoittamiseen.

Säästötilin sijaan keinona voisi olla osakesäästötilin avaaminen alkutalletuksen kera niin, että ostoja voisi tehdä ainoastaan osakkeisiin, eikä talletusta voisi nostaa puhtaana käteisenä pois tililtä. Keskustanuoret pitää tärkeänä, että mallia kehitettäessä huomioidaan lasten ja perheiden erilaiset tilanteet.

22. Kainuun Keskustanuoret: Kainuuseen oma yliopisto

Kainuun Keskustanuoret vaatii, että mahdollinen tuleva yliopisto perustetaan Kainuuseen. Kainuun pitkät välimatkat ovat loistava mahdollisuus digitaalisia yhteyksiä hyödyntävälle yliopistolle, ja pohjaa sille antaa jo oma yliopistokeskus Kajaanissa.

Kainuusta katsottuna yliopistot sijaitsevat kaukana, joten olisi myös alueellisen tasa-arvon näkökulmasta oikeus ja kohtuus, että Kainuu saa oman yliopistonsa. Yliopisto Kainuussa olisi myös aluepoliittisesti tärkeä. Tällä hetkellä vain 3 % muualla yliopistoissa opiskelevista palaa takaisin maakuntaan. Vertailun vuoksi Kainuussa ammattikorkeakoulun käynneistä kuitenkin noin 50–60 % jää työskentelemään alueelle. Kainuuseen tarvitaan korkeasti koulutettuja ihmisiä töihin, joista on tällä hetkellä huutava pula.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Uusien yliopistojen perustaminen on todella mittava ja kallis hanke. Korkeakouluilla on tärkeä rooli myös aluekehityksessä. Kajaanissa ammattikorkeakoulu tarjoaa jatkossakin laadukasta opetusta.

Keskustanuoret muistuttaa myös, että Kainuussa on nykyisellään yliopistotoimintaa, esimerkiksi Kajaanin yliopistokeskuksella. Tämä ei tietenkään korvaa täysin omaa yliopistoa, mutta mahdollistaa yliopistotasaisen opiskelun.

Jatkossa yliopistokoulutuksessa olisi tarjottava aidosti mahdollisuus suorittaa opintoja myös monimuotoisesti ja etänä. Tällöin opiskelu olisi mahdollista ajasta, paikasta ja elämäntilanteesta riippumatta. Tämä helpottaisi myös opiskelua harvaan asutuilla alueilla.

Keskustanuorten mielestä on tärkeää, että myös jatkossa jokaisessa maakunnassa on toimiva korkeakoulu.

23. Kainuun Keskustanuoret: Kannustinraha la- taushybridtiin

Autoiluun on kohdistettu viime vuosina niin kansallisesti kuin kansainvälisesti hyvin paljon päästötavoitteita, jotka velvoittavat autonvalmistajia kehittämään autojen tuotantoa sekä etenkin niiden hiilidioksidipäästöjen määrää kilometrillä.

1 Kainuu on vuosi toisensa perään kuulunut kotitalouksien
2 tuloja tarkastellessa sekä Suomen että Pohjoismaiden
3 pienituloisimpiin maakuntiin, jolloin uuteen, ympäristöy-
4 täväisempään autoon investointi on monessa kodissa
5 haaste. Valtion avustama kannustinraha nopeuttaisi uu-
6 den sukupolven autokannan käyttöönottoa.

Liittohallituksen vastausesitys:

10 Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

12 Keskustanuoret näkee tulevaisuuden liikenteen kulkevan
13 usealla erilaisella ympäristöystävällisellä voimallalhteel-
14 lä. Jo nyt on olemassa erilaisia tukia ja kannustimia auto-
15 kannan uudistamiseen liittyen, kuten esimerkiksi täyssäh-
16 köautojen hankintatuki, romutuspalkkiokampanjat, sekä
17 konversiotuet etanoli- ja kaasuautoille. Keskustanuoret
18 pitää tärkeänä, että myös jatkossa uuden ilmastoystäväl-
19 lisen auton hankintaan tai käyttövoiman muuttamiseen
20 ilmastoystävälliseen suuntaan tarjotaan tukea. Moninais-
21 ten tukien ja kampanjoiden käyttöä ja vaikuttavuutta
22 tulee myös tarkastella.

24. Kainuun Keskustanuoret: Kouluihin lisää nuo- risotyöntekijöitä ja koulunkäynnin ohjaajia

27 Kainuun Keskustanuoret vaativat, että Suomen koulujär-
28jestelmään lisätään nuorisotyöntekijöitä ja ohjaajia tuke-
29maan oppilaiden kasvua ja kehitystä. Opetushenkilöstön
30 resurssit eivät valitettavasti riitä jokaisen oppilaan yksilöl-
31 liseen kohtaamiseen, mutta koulumaailmassa täytyy olla
32 aikaa kohdata oppilas ja olla hänelle tukenaan ja turva-
33 naan. Koulupäivät ovat merkittävä osa lasten ja nuorten
34 arkea, joten tukea kasvuun ja kehitykseen on oltava saa-
35 tavilla kouluissa.

37 Koulunuorisotyöntekijät ja kouluavustajat ovat todella
38 tärkeä osa laadukasta koulutusta. Ne lisäävät koulun viih-
39 tyvyyttä, luovat turvallisuuden tunnetta ja ovat turvallisia
40 aikuisia lasten ja nuorten arjessa. Lisäksi koulunuoriso-
41 työn avulla voidaan lisätä koulun yhteisöllisyyttä ja ennal-
42 taehkäistä kiusaamista ja muita yhteiskunnallisia ongel-
43 mia. Monesti opettaja ei ole välttämättä se, jolle uskaltaa
44 tai haluaa sanoa esim. kiusaamisesta tai muusta mieltä
45 painavasta asiasta. Nuorisotyöntekijät ja kouluavustajat
46 ovat monelle nuorelle helposti lähestyttäviä aikuisia, joille
47 on helpompaa kertoa vaivaavat asiat. Välituntien ja tauko-
48 jen aikana nuoriso- ja koulunkäynninohjaajat voivat kes-
49 kustella oppilaiden kanssa ja kuulla heidän tarpeistaan.
50 Näitä tarpeita ohjaajat voivat tuoda esiin mm. vanhem-
51 painailloissa tai opettajien kokouksissa. Nuorisotyöntekijät
52 voivat toimia ohjaajina myös esimerkiksi välituntitoi-
53 minnoissa, oppilaskunnissa tai tukioppilastoiminnassa,
54 jolloin opettajien resurssit näistä tehtävistä vapautuisivat
55 opetustehtävien laadukkaaseen hoitamiseen.

57 Kasvun ja oppimisen tuki on tärkeää ja siksi Kainuun Kes-
58 kustanuoret vaatii, että koulunkäynninohjaajien ja koulu-
59 nuorisotyöntekijöiden määrää lisätään.

Liittohallituksen vastausesitys:

63 Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee koulunuorisotyön hyvänä keinona olla nuorten koulunkäynnin tukena. Koulunkäynninohjaajat ja nuorisotyöntekijät tekevät arvokasta työtä nuorten parissa, siksi tarvitsemme lisää resursseja kouluissa tehtävään nuorisotyöhön. Kouluissa tapahtuva nuorisotyö on arvokasta ennaltaehkäisevää toimintaa.

25. Kainuun Keskustanuorten: Sterilisaation ikäraja laskettava 25 vuoteen

Kainuun Keskustanuoret esittää, että Suomen sterilisatiolakiin täytyy tehdä muutoksia. Sterilisatiota koskeva laki on vuodelta 1970 ja edellisen kerran sitä on päivitetty vuonna 1985, on siis ajankohtaista muokata lakia nyky päivään. Suomessa sterilisaation on ikäraja 30 vuotta, ellei sinulla ole tai perheessänne ole 3 alaikäistä lasta tai raskaus vaarantaisi terveyttä tai hengen.

Kainuun Keskustanuoret vaatii, että sterilisaatio lakiin tehdään muutos, jossa ikäraja lasketaan 25 vuoteen. Ikäraja on lähes kaikissa muissa Pohjoismaissa 25 vuotta, osassa jopa 18 vuotta. 30 vuotta on todella korkea ikäraja, kun puhutaan ihmisen itsemääräämisoikeudesta. Moni vapaaehtoisesti lapseton kuitenkin tietää, ettei halua lapsia jo todella nuorena.

Korkea ikäraja ajaa etenkin naiset herkästi tilanteeseen, että he joutuvat syömään hormoneja, kaikista sivuvaikutuksista huolimatta todella monta vuotta. Lisäksi muutos myös vähentäisi kuluja turhista ehkäisyyn liittyvistä kontroleista ja lääkkeiden Kela-korvauksista. Jokaisella tulee olla oikeus päättää kehostaan, jokaisen ei ole pakko tehdä lapsia. Sitä päätöstä pitää tukea myös.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Aivojen kehityksen perusteella 25-vuotiaasta voidaan pitää riittävän kypsänä ymmärtämään näin suurten päätösten seuraukset, joten päätöstä ei voi kypsytymättömyyteen vedoten pitää epäkypsänä tai -pätevänä.

Keskustanuorille on tärkeää, että ihminen voi itse vaikuttaa omaan tilanteeseensa ja määrätä omasta kehostaan. Keskustanuoret näkee, että 25-vuotias on riittävän vanha päättämään sterilisaatioprosessin aloittamisesta omalla kohdallaan.

26. Kainuun Keskustanuoret: VT5 nelikaistaiseksi Kuopio—Kajaani – Kuusamo

Kainuun Keskustanuoret esittää, että Valtatie 5 on muutettava nelikaistaiseksi välillä Kuopio-Kajaani-Kuusamo. Nykyisillään valtatie on kaksikaistaista tietä Siilinjärveltä pohjoiseen. Nelikaistainen tie on huomattavasti käytännöllisempi vaihtoehto sekä raskaalle liikenteelle, kuin yksityisautoilijoillekin.

Eritoten Kainuussa teollisuus on valtavassa asemassa niin elinkeinona, kuin liikenteessäkin, jolloin Kainuun mutkaisilla kaksikaistaisilla teillä ruuhkat ovat yleisiä, koska turvallisia ohitusmahdollisuuksia on hyvin vähän ja

1 raskasta liikennettä on paljon. Nelikaistaisella valtatiellä
2 on huomattavasti helpompi matkustaa ja turvallisempaa
3 matkustaa, koska ohitustilanteiden vaaratilanteita on
4 huomattavasti helpompi rajoittaa. Lisäksi maakuntien
5 saavutettavuus turisteille ja työntekijöille olisi parempi.
6 Valtatie 5 on muutettava nelikaistaiseksi maakuntien
7 edun vuoksi.

Liittohallituksen vastausesitys:

11 Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

13 Keskustanuoret näkee, että tieverkostoa tulee uudistaa
14 jatkuvasti henkilö- ja rahtiliikenteen tarpeisiin. Valtatie 5
15 on tärkeä väylä, joka palvelee Suomen suuren osan henki-
16 löliikennettä, taloutta ja teollisuutta. On myös syytä tar-
17 kastella sitä vaikutusta, mikä toimivilla liikenneväylillä on
18 maakuntien elinvoimaisuuteen ja teollisuuden tarpeisiin.
19 Keskustanuoret vaatii kiinnittämään päätöksenteossa
20 huomiota myös harvaan asuttujen seutujen teiden kehit-
21 tämiseen sekä kunnostamiseen. Isot tieliikennehankkeet
22 vaativat myös paikallista tarkastelua ja valmistelua.

27. Kainuun Keskustanuoret: Opintotuen tulorajoihin tarvitaan pysyvä korotus

27 Suomen hallitus on nostamassa opiskelijoiden tulorajoja,
28 joka on oikeasuuntainen toimenpide. Kaavailtu korotus
29 on kuitenkin vain määräaikainen ja vuodeksi, eikä tarkkaa
30 kirjausta korotuksen määrästä ole vielä.

32 Kainuun Keskustanuoret esittää tulorajojen pysyvää ko-
33 rotusta. Se olisi suuri kädenojennus opiskeleville nuorille.
34 Tulorajojen noston myötä pienituloisille opiskelijoille jää
35 enemmän rahaa käteen. Moni voi myös kartuttaa arvo-
36 kasta työkokemusta myös opiskeluvuoden aikana esimer-
37 kiksi tekemällä töitä osa-aikaisesti.

Liittohallituksen vastausesitys:

41 Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

43 Keskustanuoret ymmärtää nykyisen järjestelmän aiheut-
44 tamat toimeentulo-ongelmat. Työnteon tulee aina olla
45 kannattavaa eikä opiskelijaa tule rangaista ahkeruudesta.
46 Tulorajojen olemassaolo on sinällään oikeudenmukais-
47 ta ja sen takia tulorajoja voitaisiin nostaa kohtuullisesti
48 18000 euroon asti. Hallituksen budjettiriihessä 2021 opin-
49 totuen tulorajoja päätettiin nostaa väliaikaisesti, mutta
50 Keskustanuoret kannattaa tulorajojen pysyvää nostoa.

28. Kainuun Keskustanuoret: Perustulo nyt, perkele!

55 Suomen Keskusta hyväksyi perustulomallin vuoden 2018
56 Sotkamon puoluekokouksessa, jota Suomen Keskusta-
57 nuoret on ajanut vuosikymmeniä. Puoluekokous hyväksyi
58 perustulomallin laajalla yksimielisyydellä.

60 Nykypäivän työelämä tarvitsee enemmän sosiaaliturvaa,
61 joka takaa toimeentulon ja kannustaa työn tekemiseen
62 jokaisessa elämäntilanteessa. Tätä emme saa unohtaa
63 muuttuvassa maailmassa. Keskustanuorten pitää toimia

tarvittaessa aktiivisena muistuttajana asiassa.

Kainuun Keskustanuoret vaatii tehokkaampia toimia perustulon ajamiseksi. Keskustanuorten täytyy aktiivisemmin herätellä puoluetta, jotta perustulo saadaan toteutettua Suomessa. Perustulokeskustelu pitää saada jälleen vauhtiin niin puolueen sisällä kuin ympäröivässä yhteiskunnassakin.

Perustulo nyt, perkele!

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret pitää tärkeänä sosiaaliturvan uudistamista, jotta kykenemme vastaamaan nykyajan haasteisiin. Valtioneuvosto asetti keväällä 2020 parlamentaarisen sosiaaliturvakomitean valmistelemaan sosiaaliturvan uudistamista. Keskustanuoret näkee, että emopuolueen sisällä on käytävä periaatteellista keskustelua sosiaaliturvan tulevaisuudesta sekä Keskustan linjauksista sitä koskien. Ajankohtaisen keskustelun ja asiantuntija-arvioiden yhteydessä on tärkeää käydä läpi Keskustanuorten oman portaattoman perustulomallin toimivuus ja tehdä tarvittavia täsmennyksiä esimerkiksi tuen tasoon ja tukien yhdistämiseen liittyen.

29. Kainuun Keskustanuoret: Sosiaaliturvauudistus vauhtiin

Suomessa on perusteltu sosiaaliturvauudistuksen hidasta etenemistä sillä, että ensi täytyy saada tehtyä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus. Nyt SOTE-uudistus on maalissa, joten katseet ja voimavarat tulee suunnata SOTU-uudistukseen. Nykyiset jäykät ja monimutkaiset sosiaaliturvajärjestelmät ovat kalliita ja tehottomia.

Muuttunut työelämä, osa-aikatyöt ja tilapäiset työt tarvitsevat kipeästi uudistusta. Nykyiset sosiaaliturvajärjestelmät eivät ole yhteensopivia nykyajan ansiotyön kanssa.

Kainuun Keskustanuoret vaatii toimia, jotta SOTU-uudistukseen saadaan vauhtia. Tarvitsemme muun muassa perustulomallin Suomeen ja kannustinloukut pitää purkaa. SOTU-uudistus ei voi venyä monen vuosikymmenen projektiksi.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa aloitteessa esitetyn huolen sosiaaliturvauudistuksen hitaasta etenemisestä. Uudistusta on aloittanut valmistelemaan parlamentaarinen komitea alkuvuonna 2020, jonka toimikausi päättyy 2027. Tämä on liian pitkä aikaa sosiaaliturvauudistukselle. Nykyinen sosiaaliturva ei vastaa nykypäivän vaatimuksiin. Keskustanuoret vaatii, että SOTU-uudistukseen on laitettava enemmän vauhtia. On siirryttävä perustuloon.

Kts. vastaus aloitteeseen 28

30. Kainuun Keskustanuoret: Lääkäripalvelut turvattava kaikissa kunnissa

Kainuun Keskustanuoret ovat huolissaan lääkäripalveluiden tasa-arvoisesta saatavuudesta Suomessa. Tällä hetkellä on suuria haasteita saada lääkäreitä töihin joihinkin kuntiin ja kaupunkeihin. Asian ratkaisemiseksi tarvitaan toimenpiteitä.

Kainuun Keskustanuoret vaatii toimenpiteitä, joilla saadaan jokaiseen kuntaan turvattua lääkäripalvelut muun muassa vastaanottotoiminnan muodossa. Vastaanotto toiminnan lisäksi jokaiseen kuntaan tulee turvata etäyhteyksien avulla tarvittavat palvelut.

Kuntalaisen täytyy päästä kohtaamaan lääkäri fyysisesti, mutta etäyhteydet ovat hyvä lisä palvelutason ylläpitämiseen. Keinovalikoimassa voisivat olla erilaiset kannustimet tai vaatimukset, kuten niin sanotut syrjäseutuliset, opintolainojen anteeksiannot tai valmistumisen jälkeen pakollinen määräaikainen toimiminen julkisen sairaanhoidon piirissä.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Lääkäripalveluiden puute ja saatavuuden epävarmuus on akuutti alueellinen ongelma - siis yhdenvertaisuusasia. Siksi Keskustanuoret kannattaa aloitteen ajatusta alueellista saatavuutta edistävästä toimenpiteistä.

31. Kainuun Keskustanuoret: Vaihtoehtoiset polttoaineet aidoksi vaihtoehdoksi

Vaihtoehtoisten polttoaineiden saatavuus ja mahdollisuus ympäri Suomen täytyy varmistaa tulevaisuudessa. Suomi on menossa kohti fossiilivapaata liikennettä, mutta todellisia vaihtoehtoja on tällä hetkellä vähän. Biokaasu- ja sähkölatausverkostot ovat vielä harvoja.

Kainuun Keskustanuoret vaatii, että vaihtoehtoisten polttoaineiden ja energiamuotojen täytyy olla aitoja vaihtoehtoja tulevaisuudessa. Vaihtoehtoisia polttoaineita ja energiamuotoja täytyy olla saatavilla tulevaisuudessa laajasti ympäri Suomea ja tankkaus- ja latausverkostoja täytyy laajentaa. Ainoa energiamuoto kulkuneuvoissa ei saa olla kuitenkaan vain sähkö vaan biokaasun, biodieselin ja vedyn käytön mahdollisuuksia pitää myös tukea.

Laajempi verkosto parantaa houkuttelevuutta siirtyä vaihtoehtoisiin polttoaineisiin. Kaikille sähkö ei ole kuitenkaan mieluinen, joten muita ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja pitää olla. Laajemman verkoston lisäksi tulee selvittää, voisiko vaihtoehtoisia energialähteitä tukea esimerkiksi veronalennuksilla tai verovapaudella.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret yhtyy aloitteeseen sekä näkemykseen sii-

tä, että vaihtoehtoisten polttoaineiden ja energiamuotojen tulee olla tulevaisuudessa paremmin saavutettavissa. Kestävien käyttömuotojen saavutettavuus on avainasemassa siirryttäessä ilmastoystävällisempään liikkumiseen ja autoiluun.

Keskustanuoret haluaa tukea kuntia latausverkkojen sekä muiden ympäristöystävällisten energiamuotojen jakelupisteiden kehittämisessä ja niiden sijoittamisessa ympäri Suomea. Sähköautojen ja muiden ympäristöystävällisten kulkuneuvojen yleistyminen vaatii laajempaa lataus- sekä tankkausverkostoa, varsinkin pohjoismaisissa sääolosuhteissa.

32. Keski-Suomen Keskustanuoret: Irti kertakäyttömuodista - Uusien vaatteiden kestävyydelle vähimmäisvaatimukset

Keski-Suomen Keskustanuoret haluaa myytävien vaatteiden kestävyydelle vähimmäisvaatimukset.

Vaateteollisuus on merkittävä luonnonvarojen käyttäjä paitsi materiaalin, mutta myös kemikaalien ja kuljetuskustannusten osalta.

Jatkuvasta kerskakulutuksesta tulisi irtautua myös vaatteiden osalta ja yksi tie tähän on vaatteiden laadun parantaminen. Vähemmän on enemmän.

Euroopan Unionin alueella tulee asettaa rajat, joilla ehkäistään heikkolaatuisten vaatteiden valmistus EU:ssa ja tuonti alueelle.

Kestävyysvaatimusten lisäksi vaatteiden kestävyydelle voitaisiin asettaa ”vaatetakuu”, joka ei ole myyjälle vapaaehtoinen.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Tekstiili- ja muotiteollisuus on maailman toiseksi saastutavim teollisuudenala. Alalla on paljon ongelmia kestävyyskannalta ja tarvitsemmekin toimia pikakulutuksen vähentämiseen. Euroopan unionissa valmisteilla oleva tekstiilistrategia vahvistaa osaltaan tekstiilialan kestävyttä. Tavoitteena on siirtyä kohti kestävä tekstiilialaa, jossa tuotteet ovat pitkäikäisiä sekä mahdollista korjata ja kierrättää. Keskustanuoret näkee, että yhteisiä sopimuksia ja tavoitteita tarvitaan, jotta voimme kannustaa ja ohjata yrityksiä kestäväan tuotantoon ja kiertotalouteen. Tämä tarjoaa etenkin suomalaisille tekstiilialan yrittäjille ja yrityksille mahdollisuuksia tuoda osaamista ja laatua esille.

33. Lapin Keskustanuoret: Todistusvalintakiintiötä laskettava!

Korkeakoulut ovat viime vuosien aikana valinneet opiskelijoita koulutusohjelmiin pääsykokeiden lisäksi ylioppilaskirjoitusten arvosanojen perusteella. Prosentuaalinen osuus paikoista on vaihdellut alakohtaisesti 40 prosentista jopa 90 prosenttiin asti.

Ylioppilaskirjoituksissa erinomaisesti menestyneiden opiskelijoiden tulee hyötyä aherruksesta yhteishaussa, mutta tällä hetkellä systeemi on epäreilu. Laaja todistusvalintakiintiö asettaa kohtuuttomasti painoarvoa etenkin matemaattisille aineille. Todistusvalintakiintiö luo myös painetta yhä nuoremmille opiskelijoille. On epäinhimillistä, että juuri lukion aloittaneen on valittava tuleva urapolkansa ja mahdollinen jatko-opiskelupaikka.

Lapin Keskustanuoret vaatii, että todistusvalintakiintiötä lasketaan. Tällöin ylioppilaskirjoituksissa parhaiten menestyneet opiskelijat voivat tavoitella koulupaikkaa todistuksen perusteella, mutta pääsykokeella koulupaikkaa tavoittelevat ovat tasavertaisemmassa asemassa suhteessa koulutodistuksella paikkansa saaviin.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuorten mielestä ylioppilaskirjoitukset eivät välttämättä mittaa todellista osaamista. Korkeakouluun tulee olla mahdollista hakea ja päästä sisään ylioppilaskirjoituksista huolimatta, jolloin pääsykokeet mittaavat hakijan kiinnostusta ja osaamista haettaviin opintoihin.

Koulutukseen hakiessa tulisi opintoihin hakureittejä olla useampia: päättötodistuksen arvosanat, pääsykokeiden tulokset sekä näiden yhdistelmä, jolloin hakijoilla on enemmän mahdollisuuksia päästä korkeakouluopintoihin. Pääsykoe testaa opiskelijoiden motivaatiota ja soveltuvuutta alalle sekä takaa tasa-arvoisemman mahdollisuuden päästä korkeakouluun niin lukiosta kuin ammattikoulusta.

34. Lapin Keskustanuoret: Ensikertalaisikiintiötä laskettava!

Suomen korkeakoulut varaavat tällä hetkellä yhteishaussa jopa 65% aloituspaikoista ensimmäistä kertaa korkeakouluun pyrkiville opiskelijoille. Ensikertalaisia suosivalla järjestelmällä on pyritty helpottamaan koulun pääsyä heidän osaltaan, joilla ei ole aiempaa opiskelutaustaa korkeakoulussa.

Useat eri tutkimukset ovat kuitenkin osoittaneet, ettei ensikertalaisikiintiöstä ole ollut yhtä suurta hyötyä kuin alunperin ennustettiin. Kiintiö on saanut opiskelemaan pyrkivät mm. pelkäämään koulupaikan vastaanottoa, sillä ensikertalaisuus halutaan säilyttää sen varalta, että ala ei tuntuisikaan täysin omalta.

Alan vaihdosta on tehty yhteiskunnassamme äärimmäisen vaikeaa, sillä etenkin hakupainealoilla ei-ensikertalainen voi jäädä huomattavasti suuremmalla pistemäärällä valinnan ulkopuolelle ensikertalaisen sijaan. Yhteiskuntamme aiheuttaa etenkin nuorille äärimmäisen paineen valita tulevaisuutensa kerralla oikein eikä suunnitelmien muutoksiin ole varaa ilman kohtuutonta työmäärää. Yhteiskunnan pitää luoda ilmapiiri, jossa jokaisella on tilaa muutoksille, epäonnistumisille ja kokeiluille. Lapin Keskustanuoret vaatii, että ensikertalaisuusiintiön tulee olla korkeintaan 30% alasta riippumatta.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee ensikertalaisuuskiintiössä ongelmia. Ensikertalaisuuskiintiö uhkaa kääntyä yliopistoja vastaan, sillä kiintiö ei toimi suunnitellulla tavalla, vaan ensikertaa hakevat panttaavat opiskelupaikan vastaanottamista. Ensikertalaisuuskiintiöt eivät ole halutulla tavalla nopeuttaneet nuorten opintoja tai siirtymistä työelämään. Kaikilla tulee olla tasavertaiset mahdollisuudet päästä kiinni korkeakouluopintoihin. Pakotetut välivuodet eivät ole yksilön eivätkä yhteiskunnan etu. Ensikertalaiskiintiöt ovat myös hidaste uudelleen kouluttautumiselle.

35. Lapin Keskustanuoret: Euroopassa tuotetuille ekologisille vaatteille verohelpotuksia!

Suomen pyrkiessä kohti hiilineutraaliutta, on yhteistyötä muiden Euroopan maiden kanssa tiivistettävä. Ilmastonmuutoskeskustelussa usein taka-alalle jää pikamuoti ja kestävämmästä valmistettavat vaatteet. Lapin Keskustanuoret vaatii, että Euroopassa ekologisesti kestävästä materiaaleista valmistetuille tuotteille on asetettava verohelpotuksia!

Lapin Keskustanuoret ei usko pakottamiseen tai rankaamiseen, vaan kannustamiseen. Valtion on kannustettava yrityksiä valmistamaan kestäviä ja ekologisista vaatteista veronkevennyksillä. Ekologisten materiaalien lisäksi on korostettava paikallisuutta ja suosittava mahdollisimman lähellä, ihmillisissä työolosuhteissa tuotettuja tuotteita. Yrityksiä on verohelpotusten avulla kannustettava siirtämään tuotanto pois halpatuotantomaista.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret pitää tärkeänä, että läpinäkyvyyttä lisätään tuotteen valmistuksesta myyntiin asti. Ihmisoikeuksista tai inhimillisistä työoloista ei tule tinkiä. Keskustanuorten mielestä niin valtion kuin Euroopan Unioninkin tasolla tulee työskennellä sen puolesta, että tuotantoa on mahdollista ja kannattavaa hoitaa paikallisesti ja lähellä.

Kts. aloitevastaus numero 32.

36. Lapin Keskustanuoret: Yli 50 000 asukkaan kaupunkien nouseva Turun ja Tampereen rinnalle ASP-järjestelmässä!

Tällä hetkellä ASP-järjestelmä tunnistaa neljä eri ryhmää sijaintikunnittain. Sijaintikunta määrittää sen, kuinka paljon ensiasuntoa ostavan on mahdollista saada lainaa asuntoa varten. Sijaintikunnat ovat 1. Helsinki 2. Espoo, Kauniainen ja Vantaa 3. Tampere ja Turku 4. Muu Suomi. Lapin Keskustanuoret vaatii, että myös muut yli 50 000 asukkaan kaupungit on nostettava Tampereen ja Turun kanssa samaan lainaluokkaan!

Tällä hetkellä Tampereella ja Turussa voi saada lainaa enintään 140 000 euroa, kun taas muualla Suomessa 120

1 000 euroa. Ero lainasummien välillä on merkittävä, mutta
2 hintaero kaupunkien välillä voi olla minimaalinen. On
3 järjestöntä, että suuret kaupungit ovat koko muun Suo-
4 men kanssa samassa lainaluokassa. ASP-lainojen korot-
5 taminen muissa suurissa kaupungeissa samalle tasolle
6 pienentäisi kaupunkien eriarvoisuutta ja houkuttelee
7 ensiasunnon ostajia muuallekin Suomeen.

Liittohallituksen vastausesitys:

10 Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

13 Keskustanuoret näkee tärkeänä, että ensiasunnon ostami-
14 nen on mahdollista mahdollisimman monelle suomalai-
15 selle. ASP-järjestelmä sivuuttaa tällä hetkellä muut suuret
16 kaupungit, joissa asuntojen hinnat ovat korkeita. ASP-jär-
17 jestelmä summaa isot jopa 140 000 asukkaan kaupungit
18 samaan lainaluokkaan kuin Suomen pienimmät kunnat.

20 Turku ja Tampere ovat kuitenkin omassa luokassaan
21 asuntojen hintojen kehityksessä verrattaen Suomen mui-
22 hin suuriin kaupunkeihin. Näin ollen on perusteltua, että
23 sekä Turussa että Tampereella myönnetään suurempi
24 laina, kuin muissa suurissa kaupungeissa.

26 Keskustanuoret näkee, että asuntojen hintaerot suurissa
27 kaupungeissa ja muualla Suomessa tulisi ottaa huomioon
28 ASP-järjestelmän lainaluokissa.

37. Lapin Keskustanuoret: ASP-asunnot sijoitus- käyttöön!

33 ASP-asunnon saa nykyisessä mallissa vuokrata eteenpäin
34 ainoastaan erityisen syyn vuoksi. ASP-lainalla ostetun
35 ensiasunnon jättäminen sijoituskäyttöön vaatii lainamal-
36 lin muuttamista ja paperiviidakon lisäksi useiden satojen
37 eurojen palvelukustannuksia. Lapin keskustanuoret ha-
38 luaa helpottaa asuntosijoittamista ja vaatii ASP-asuntojen
39 vapauttamista sijoituskäyttöön!

41 Lapin Keskustanuoret tunnistaa, että ASP-laina ei ole
42 asuntosijoittajia vaan ensiasunnon ostajia varten. On
43 kuitenkin järjestöntä, että paikkakunnalta muuton takia
44 ASP-asunto tulee myydä pois, vaikka taloudellinen tilan-
45 ne mahdollistaisi asuntosijoittamisen. Vaihtoehtona on
46 kallis ja monivaiheinen prosessi lainamallin muuttamista
47 varten. Lapin Keskustanuoret näkevät, että asuntosijoitta-
48 minen tulisi tehdä mahdollisimman helpoksi. ASP-kodin
49 omistaja voi tarjota vuokrakodin sitä tarvitsevalle ja sekä
50 yhteiskunta että asunnon omistaja hyötvyt taloudellises-
51 ti.

Liittohallituksen vastausesitys:

54 Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

57 Keskustanuoret kannustaa nuoria sijoittamaan ja kerryt-
58 tämään varallisuutta omien mahdollisuuksien mukaan.
59 Asuntosijoittaminen sisältää kuitenkin omat riskinsä, mitkä
60 tavallisen asuntolainan kohdalla yksilö kantaa omilla har-
61 teillaan. ASP-lainalla ostettavan asunnon takaaajana toimii
62 kuitenkin valtio. Valtion ei tule ottaa vastuulleen yksilöiden
63 asuntosijoittamisen riskejä.

Asuntosäästöpalkkio-tili on tarkoitettu ensiasunnon ostamista varten, ei sijoituskäyttöön. Valtion ei tule puuttua yksityishenkilöiden tekemiin sijoituksiin tai niiden riskeihin. Sijoitusasunnon ostamista varten on mahdollista ottaa toisenlaista pankkilainaa. Keskustanuoret kuitenkin näkee, että ASP-lainan muuttaminen asuntosijoittamiseen sopivaksi pankkilainaksi tulisi olla mahdollisimman vaivatonta.

38. Lapin Keskustanuoret: Nuuskan myynti laillistettava!

Lapin Keskustanuoret näkee, että nuuskan käyttöä torjuaan parhaiten laillistamalla sen myynti. Nykyseillä mallilla valtio ei pysty puuttumaan riittävästi nuuskan käyttöön. Lapin Keskustanuoret kannattaa nuuskan myynnin laillistamista Suomessa.

Tällä hetkellä nuuskan myynnistä saatavat verotulot valuvat Ruotsiin, kun taas nuuskasta aiheutuvat terveyskulut koituvat Suomen maksettavaksi. Myynnin laillistaminen ei ainoastaan tuo verotuloja Suomeen, vaan myös tietoa käyttäjistä ja niiden määrästä. Nuuskan säännelty verotus ja myynti auttavat kontrolloimisessa ja nuuskan korkea hinta vähentää nuuskan käyttöä. Myynnin laillistamisella saataisiin kitkettä pimeät markkinat ja salakuljetus. Lapin Keskustanuoret vaatii, että Suomi lähtee selvittämään mahdollisuutta asiaa koskevaan poikkeuslupaan.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Katso vastaus aloitteeseen 10.

39. Mitten r.f.: Fria snuset

Vi i Mitten uppskattar stort Finlands ställning som en del av det Nordiska gemenskapet och kulturkrets. Det svenska sättet att njuta tobak, snusandet, är en oskiljaktig del av den nordiska kulturtraditionen. Snuset kan köpas fritt i Danmark, Sverige och Norge, var av de två först nämnda är medlemmar i Europeiska unionen, även om det är EU som ursprungligen har förbjudit produkten. Sverige har undviktt lagen med specialrättighet den fick i sammanhanget av sitt avtal om anslutning till EU, och Danmark har däremot undviktt förbudet med enkel lagsemantik.

I Sverige, som är på grund av dess långa liberala snushistoria är ett suveränt jämnförelseort, förekommer minst sjukdomar som kan härledas till tobaksbruk. Detta kan tolkas bero på att de flesta svenskar föredrar att njuta sitt tobak igenom att snusa i stället för att röka.

Vi föreslår, att produktionen och säljningen av snuset frias i Finland enligt den exempel Danmark har visat. Detta motiverar vi med de skatteinkomster som Finland praktiskt sätt i nuläget förlorar till stater med mer tillåtande lagstiftning, med den ekonomiska tillväxt ett finskt tobaksproduktion kunde hämta, samt de folkhälsomässiga faktorer vi ovan nämnt.

Det är dags för Finland att steg för steg bli ett Nordiskt land igen.

Förbundsregeringens svarförslag:

Kongressen instämmer inte med initiativet.

Se svaret till initiativ 10.

40. Mitten r.f.: Rädda klimatet och stöd Finland!

Klimatförändringarna är vår tids största utmaning. För att kunna hålla tillbaka uppvärmningen så behöver vi ta till alla medel som finns. I första hand genom att satsa på fossilfria energikällor som kärnkraft, sol-, vind- och bioenergi. Och för att kunna på allvar få Finland att ändra inriktning så måste stora delar av det Finska samhället, i synnerhet industrin och infrastrukturen få ned sina utsläpp. En annan industri som bidrar stort till utsläppen är alla biltransporter. Omkring 70 procent av utsläppen i EU kommer från transporter, av dessa så är 72% vägtransporter. För att bemöta denna problematik så införde Juha Sipiläs regering ett anskaffningsstöd om 2000 euro för elbilar. Detta tycker vi var ett bra initiativ som hjälper vanliga människor att göra bra val i vardagen.

Men det finns ett problem med elbilar som få talar om. Och det finns två problem som gör det rent ut sagt farligt att blint fokusera på elbilarnas roll för omställningen. Det första problemet är att framställningen av batterier för elbilar, så som de är utvecklade idag, kräver en rad olika sällsynta jordartsmetaller. Och utvinningen av dessa metaller är mycket skadlig för miljön. Det andra problemet är att Kina sitter på ungefär 70% av världens tillgångar till dessa metaller. Så om hela världen, eller ens hela Finland skulle ställa om sin fordonsflotta till elbilar så skulle utvinningen av dessa metaller behöva öka kraftigt. Vilket skulle orsaka stora skador på miljön. Samt så skulle vi bli starkt beroende av Kina.

Därför tycker vi att vi i Finland borde satsa all vår kraft på att underlätta för biogasbilar. De drivs av helt förnybar energi. Utsläppen är i princip obefintliga och det är en resurs som vi inte behöver Kina för att kunna framställa. Därför så vill vi att Centerunga ska driva på att anskaffningsstödet också ska omfatta biogasbilar, samt att anskaffningsstödet ska öka till 2500 euro. Idag så är en biogasbil något dyrare än en bensinbil, medan en elbil i regel är mycket dyrare än både biogasbilar och bensinbilar.

Om vi skulle utöka stödet till biogasbilar, samt öka anskaffningsstödet, så skulle det ge invånarna ett enormt incitament att köpa biogasbilar. De flesta familjer med normala inkomster skulle utan större problem kunna skaffa en biogasbil. Och kanske få lite kvar från anskaffningsstödet, som de sedan kan stimulera ekonomin med. Med subventioner av biogasbilar så stödjer vi också finländska företag och finländska energikällor. Och slipper ett potentiellt riskfyllt beroende till Kina.

Förbundsregeringens svarförslag:

Kongressen instämmer med initiativet.

Centerungdomarna anser framtidens trafik röra sig med

flera olika energikällor. I nuläget stöds gaskonversionen men inskaffningen av en ny gasbil stöds inte. Särskilt biogas är en mycket ekologisk alternativ och inskaffningen av nya fordon borde också uppmuntras.

41. Mitten r.f.: Talvinopeusrajoituksia uudistettava

Nykyisin kaikki 120km/h rajoitukset lasketaan talvisin 100km:iin/h. Lisäksi käytössä on tavallisesti 60, 70 ja 80 km/h rajoitukset. Tilapäisin rajoituksin on mahdollista laskea nopeusrajoituksia paikoin entisestään. Suomen lisäksi ei missään muualla ole käytössä talvinopeusrajoituksia, kun Ruotsissakin niistä jo luovuttiin.

Tämänhetkinen käytäntö talvinopeusrajoituksissa ei huomioi riittävän hyvin muutoksia sääolosuhteissa eikä vuodenajan vaihteluun liittyviä alueellisia eroavaisuuksia. Esimerkiksi Lapissa ja Etelä-Suomessa talvi tulee ja vaihtuu taas kevääksi sekä kesäksi varsin eri tahdissa. Täten nopeusrajoitusten pitäisi entistä joustavammin suhteutua paraneviin tieolosuhteisiin. VTT:n vuonna 2015 tekemän tutkimuksen mukaan kelin mukaan vaihtuvat nopeusrajoitukset eivät lisäisi kuolemantapauksia liikenteessä, vaan ne toimisivat nykyjärjestelmän tavoin tässä suhteessa.

Nykyiset talvinopeusrajoitukset aiheuttavat lisää kustannuksia, kun matka-ajat ja matkakustannukset lisääntyvät maamme kolmelle miljoonalle henkilöautoilijalle. Tämä vaikuttaa haitallisesti myös muuhun tieliikenteeseen.

Hyväkuntoisilla teillä ja kuivalla talvikelillä sekä kevään tullen paranevilla tieolosuhteilla tulee nopeusrajoituksia höllentää. Talvisin moottoriteiden nopeusrajoitukseksi tulee siten asettaa 120 km/h sekä valta- ja kantateiden perusnopeusrajoitukseksi 90km/h. Ohituskaistateillä nopeusrajoitus olisi jatkossa 110km/h. Teknisesti sujuvin keino olisi kelin mukaan vaihtuvat nopeusrajoitusmerkit, mutta ratkaisuna tämä olisi hintava ja siksi mahdollisuutta niiden lisäämiseen liikenteessä uusien nopeusrajoitusten ohella tulee selvittää.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret ei yhdy aloitteeseen. Liikenteessä on tärkeä huomioida erilaiset olosuhteet ja suhteuttaa ajonopeus niihin nähden, jotta liikkuminen olisi mahdollisimman turvallista. On ongelmallista myös tienkäyttäjän oikeusturvan näkökulmasta, että nopeusrajoituksia vaihdettaisiin lyhyellä aikavälillä aina sääolosuhteista riippuen. Helpoin tapa varmistaa oikeat ajonopeudet ovat talvi- ja kesärajoitukset.

Alueellisesti on myös huomattava, että kantaverkko pitää sisällään hyvin erilaisia teitä, joista kaikille ei sovellu 80 km/h nopeusrajoitus. Vaikka digitaaliset näytöt mahdollistaisivatkin nopeat vaihdot, on niiden toimintavarmuus ulkona teiden varsilla varsinkin pitkien matkojen ja taipaleiden takana jopa ajajien yhdenvertaisuutta loukkaava riski.

Katso myös vastaus aloitteeseen 60.

42. Pirkanmaan keskustanuoret: Tuomioistuimille on annettava mahdollisuus ottaa huomioon kasvihuonepäästöt myönnettäessä ympäristölupia

Suomalainen ympäristölainsäädäntö ei sisällä sellaisia rakenteellisia piirteitä, jotka sallisivat ilmastomuutoksen torjunnan tehokkaasti. Kun tuomioistuimille tarjotaan mahdollisuus ottaa huomioon kasvihuonepäästöt myönnettäessä ympäristölupia, niin ilmastomuutoksen huomioiminen ympäristölupaprosesseissa vahvistuu. Tällä lainsäädännön muutoksella voisi olla merkittäviä vaikutuksia ympäristölupien myöntämisen edellytyksiin.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Ympäristölupahakemus tehdään aluehallintovirastolle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Lupapäätöksestä voi valittaa Vaasan hallinto-oikeuteen ja tämän päätöksestä edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos valituslupa myönnetään. Lupaviranomaisilla ja eri oikeusasteilla on oltava käytössään samanlaiset kriteerit, joiden perusteella ne arvioivat edellytyksiä ympäristöluvan myöntämiseen.

43. Pirkanmaan keskustanuoret: Jälkikäteistä perustuslainmukaisuuden valvontaa on lisättävä

Perustuslain 106 §:n mukaan: Jos tuomioistuimen käsiteltävänä olevassa asiassa lain säännöksen soveltaminen olisi ilmeisessä ristiriidassa perustuslain kanssa, tuomioistuimen on annettava etusija perustuslain säännökselle. Ilmeisyysvaatimus tulisi poistaa perustuslain 106 §:stä. Ilmeisyysvaatimus edellyttää, että ristiriita on selvä ja riidaton. Etusijasäännöksen sisältämä vaatimus ristiriidan ilmeisyydestä aiheuttaa sekaannusta pykälän soveltamisessa. Kun ilmeisyysvaatimus poistetaan, niin perustuslain ja tuomioistuinien asema vahvistuu.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että nykyinen malli, jossa lakien perustuslainmukaisuutta arvioidaan jo varhaisessa vaiheessa ennen niiden säätämistä, on toimiva ja etu Suomen lainsäädäntöprosessille. Ilmeisyysvaatimuksen poistaminen tarkoittaisi jo nyt ylikuormitettujen tuomioistuinten taakan lisäämistä ja on otettava huomioon, ettei tarvetta uudistukselle juurikaan ole – epäselviä lainsoveltamistilanteita tulee vain harvoin, jos koskaan.

44. Pirkanmaan keskustanuoret: Työasuntovähennystä on nostettava

Työasuntovähennystä nostamalla on mahdollista edistää työvoiman liikkuvuutta ja parantaa edellytyksiä monipaikkaisuuden toteutumiselle. Puolue on ottanut teemakseen monipaikkaisuuden edistämisen. Monipaikkaisuuden edistäminen edellyttää myös työasuntovähennyksen tason tarkastelua ja sen nostamista. Työasuntovähennys-

tä nostamalla on mahdollista saada aikaiseksi positiivisia työllisyysvaikutuksia ja parantaa työn vastaanottamisen kannusteita.

Liittokokouksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret haluaa edistää monipaikkaista Suomea ja pitää mahdollisuutta työasuntovähennykseen tärkeänä. Työasuntovähennyksen enimmäismäärä nousi 250 eurosta 450 euroon vuoden 2019 alusta Sipilän hallituksen päätökseen pohjaten. Keskustanuorten mielestä tason mahdollista nostoa tulee tarkastella tulevina vuosina. Keskustanuoret pitää tärkeänä työasuntovähennyksen mahdollistamista myös muille kuin perheellisille tai avio- liitossa eläville.

45. Pirkanmaan keskustanuoret: Ansiosidonnaisen työttömyysturvan porrastaminen

Ansiosidonnaisen työttömyysturvan porrastamista on tehty muun muassa Ruotsissa ja Tanskassa sekä sillä on osoitettu olevan tutkitusti positiivisia vaikutuksia työllisyyden kannalta. Nykyisen hyvinvointiyhteiskunnan ylläpitäminen edellyttää korkeaa työllisyyttä ja osana tätä on syytä ottaa käyttöön ansiosidonnaisen työttömyysturvan porrastaminen. Ansiosidonnaisen työttömyysturvaan liittyviä porrastamisen malleja on erilaisia ja niille voidaan laskea erilaisia vaikutuksia mallista riippuen. Tärkeintä on nyt ottaa käyttöön ansiosidonnaisen työttömyysturvan porrastaminen.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Työttömyyden ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen on tärkeä tavoite. Keskustanuoret tunnistaa, että syyt työttömyyden takana voivat olla moninaisia. Jotta hyvinvointijärjestelmän ylläpitäminen on mahdollista, työllisyystoimet ovat välttämättömiä.

Keskustanuoret näkee, että työn vastaanottamisen ja työn tekemisen tulee aina olla kannattavaa ja houkuttelevaa. Keskustanuorten pitkän aikavälin tavoitteena on portaaton perustulo. Liikkeelle voisi lähteä kokeilun kautta, jolloin henkilö saisi itse valita joko portaattoman tai porrastetun mallin.

46. Pirkanmaan keskustanuoret: Yhteisöllisyyttä edistettävä kouluissa

Nykyisessä koulutusjärjestelmässä korostuu liikaa kilpailun merkitys ja yksilökeskeisyys. Tämän seurauksena yhä useampi lapsi ja nuori syrjäytyy sekä kokee itsensä ulkopuoliseksi yhteiskunnassa. Nykyiseen koulutusjärjestelmään on tehtävä muutos, jonka avulla yhteisöllisyys tulee keskeiseksi arvoksi koulutusta järjestettäessä. Yhteisöllisyyden avulla on mahdollista ennaltaehkäistä kilpailun korostumista ja pystytään välttämään syrjäytymisen

1 kasvaminen. Nykyistä koulutusjärjestelmää ohjaa liikaa
2 kilpailuyhteiskunnan logiikka, josta on luovuttava.

3
4 Yhteisöllisyyden edistämässä mukana voivat olla monet
5 eri toimijat: itse oppilaat, opettajat, muu henkilökunta,
6 opiskeluhoito sekä muut paikalliset toimijat kuten nuorisotoimi,
7 seurakunnat ja päättäjät. Kouluissa erityisesti
8 luokkahenkeen panostaminen ja satsaukset yhteisölliseen
9 opiskeluhoitoon luovat lapsille ja nuorille yhteen-
10 kuuluvuuden tunnetta. Lakisääteisten opiskeluhoitojen
11 palveluiden lisäksi koulunuorisotyö voi tuoda tarvittavan
12 lisän yhteisöllisyyden parantamiseksi.

Liittohallituksen vastausesitys:

15 Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

16
17 Keskustanuoret pitää yhteisöllisyyttä tärkeänä arvona,
18 joten yhteisöllisyyden edistäminen on erittäin tarpeellista.
19 Koulujen tulee panostaa erityisesti ryhmäytymiseen ja
20 yhteisöllisyyden rakentamiseen monilla eri tavoilla, kuten
21 erilaisilla aktiviteeteilla. Nykyinen yhteiskunta edistää
22 kilpailua ja yksilökeskeisyyttä, joten yhteisöllisyyden edistäminen
23 on yhä tärkeämpää.

47. Pirkanmaan keskustanuoret: Hallituksen laadittava yksinäisyyttä vähentävä politiikkaohjelma

24
25 Yksinäisyys on merkittävä elämänlaatua ja terveyttä heikentävä tekijä Suomessa. Yksinäisyyttä esiintyy kaikissa
26 ikäryhmissä. Suomen hallituksen on laadittava yksinäisyyttä vähentävä
27 politiikkaohjelma, jolla puututaan tähän
28 valtavaan ongelmaan. Koronakriisin myötä yhä useampi
29 on kokenut itsensä yksinäiseksi. Tähän on valtiovallan
30 vastattava nopeasti ja tehokkaasti.

Liittohallituksen vastausesitys:

31 Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

32
33 Keskustanuoret tunnistaa ja tunnustaa aloitteessa esitetyn
34 huolen. Yksinäisyys on selvästi elämänlaatua alentava tekijä ja
35 inhimillinen tragedia, joka koskettaa yhä useampaa. Samalla on
36 hyvä muistaa, että on myös ihmisiä, jotka haluavat olla yksin.
37 Hallitusohjelman mukaisesti on tehty toimenpideohjelma
38 kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi
39 varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Ohjelmassa
40 on melko vahva painostus kiusaamisen ehkäisyssä, eikä se ota
41 huomioon vanhempi ikäryhmiä. Keskustanuoret vaatii, että Suomen
42 hallituksen on laadittava yksinäisyyttä vähentävä politiikkaohjelma.

48. Pirkanmaan keskustanuoret: EU:n yhteyteen perustettava toimielin valvomaan ilmastomuutoksen torjuntatyötä

43 EU:n yhteyteen on perustettava koordinaatioelin, jonka
44 tarkoituksena on ilmastomuutoksen torjuntatyön edistäminen.
45 Ilmastomuutoksen torjunta vaatii kansainvälistä yhteistyötä,
46 joten EU:lle on annettava toimivaltaa enemmän ilmastomuutoksen
47 ratkaisemiseksi. Koordinaatio-

lin pyrki hyvien käytäntöjen jakamiseen jäsenvaltioiden kesken. Koordinaatioelimellä olisi myös oikeus tehdä aloitteita jäsenvaltioille sekä EU:n muille toimielimille lainsäädännön kehittämiseksi ilmastonmuutoksen osalta. Jäsenvaltiot olisivat velvollisia raportoimaan koordinaatioelimelle ilmastonmuutoksen torjumiseksi tehdyistä lainsäädäntömuutoksista vuosittain. Koordinaatioelin laatisi jäsenvaltioille suosituksia lainsäädäntötoimiin ryhtymiseksi.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Ilmastonmuutos on yksi aikamme kriittisimmistä ongelmista, ja sen torjuntaa tukemaan tarvitaan EU-tason päätöksiä, joihin kaikki jäsenmaat sitoutuvat.

Ilmastonmuutoksen torjunta on valtavirtaistunut yhä enemmän osaksi EU:n budjettia ja kaikkea toimintaa. EU:n jäsenvaltioiden saama rahoitus on sidottu monilta osin kestävämmän kehityksen edistämiseen. EU:n budjetti vuosille 2021-2027 on Next Generation EU -elpymisväline mukaan luettuna yhteensä 1,8 biljoonaa euroa. Tavoitteena on, että kaikissa rahoitusohjelmissa 30 prosenttia menoista käytetään ilmastonmuutoksen torjumista edistäviin toimiin. Lisäksi elpymisvälineessä keskeisessä roolissa on talouden vihreän siirtymän vauhdittaminen.

Keskustanuoret ei näe, että ilmastonmuutoksen torjuntatyöhön tarvitaan EU-tasolla uutta elintä. Jäsenvaltiot ovat jo nyt velvollisia noudattamaan EU-lainsäädäntöä ja Euroopan unionilla on hyvät mahdollisuudet luoda kaikkia jäsenmaita sitovia tavoitteita.

49. Pirkanmaan Keskustanuoret: Mielenterveyspalveluiden saavutettavuutta parannettava

Mielenterveysongelmat ovat olleet kasvussa jo ennen koronakriisiä ja henkinen pahoinvointi on lisääntynyt entisestään kriisin myötä. Erityisesti koululaiset, opiskelijat ja nuoret aikuiset ovat kärsineet lisääntyvistä mielen-terveyspulmista näinä aikoina. Avun piiriin hakeutuminen on koronan vuoksi lykkääntynyt niin fyysisen kuin psyykkisenkin terveyden ongelmissa. Siksi onkin tärkeää, että Suomi panostaa mielen-terveyspalveluiden saavutettavuuteen.

Erityisen tärkeänä Pirkanmaan Keskustanuoret pitää sitä, että matalan kynnyksen mielen-terveyspalveluihin, kuten psykologin tai sairaanhoitajan vastaanotolle, pääsee ilman lähetettä lähipalveluna. Tästä hyötyisivät nuorten lisäksi ikäihmiset ja ne työikäiset, joiden työterveys ei kata mielen-terveyspalveluita. Sote-uudistuksen yhteydessä mielen-terveyspalveluita on kehitettävä tällaisina matalan kynnyksen lähipalveluina.

Koululaisten ja opiskelijoiden hyvinvoinnin kannalta on ratkaisevan tärkeää, että kouluissa ja oppilaitoksissa on riittävästi opiskelu- ja oppilaitospsykologien ja kuraattoripalveluja. Myös näiden palveluiden pitää olla saatavilla lähipalveluina, siitä huolimatta, että opiskelu- ja oppilaitospalvelut siirtyvätkin hallinnollisesti kunnilta tuleville hyvinvointi-

alueille sote-uudistuksen yhteydessä. Koronakriisin myötä lisääntyneen psyykkisen kärsimyksen lievittämiseksi on satsattava peruspalveluihin. Muiden muassa Psykologiliitto, Koulukuraattorit ry sekä useat kunnat ja kaupungit vastustivat koulupsykologien ja kuraattorien hallinnollista siirtoa hyvinvointialueille. Pirkanmaan Keskustanuoret vaatii, etteivät opiskelu- ja oppilaitospalvelut karkaa sote-uudistuksen myötä hyvinvointialueiden syövereihin vaan säilyvät aidosti osana koulujen ja oppilaitosten arkea.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa ja tunnustaa aloitteessa esitetyn huolen. Keskustanuoret näkee, että sote-palveluissa erityistä huomiota on kiinnitettävä nuorten mielen-terveyspalveluiden kehittämiseen. Palveluita on oltava tarjolla riittävästi, ja kynnystä hakea hoitoa pitää aktiivisesti madaltaa. Mielenterveyspalveluita pitää olla tarjolla yhdenvertaisesti kaikille. Hyvinvointialueilla tulee edistää terapiatakuun toteutumista.

Keskustanuoret vaatii, että sote-uudistuksen myötä opiskelu- ja oppilaitospsykologien ja kuraattorien palvelut eivät karkaa hyvinvointialueiden hallinnon syövereihin, vaan palvelut pysyvät osana koulujen ja oppilaitosten arkea. Koulupsykologeilla tulee olla jatkossakin mahdollisuus tehdä yhteisöllistä työtä kouluissa ja oppilaitoksissa. Kynnystä avun hakemiseen ja saamiseen täytyy madaltaa.

50. Pirkanmaan Keskustanuoret: Ammatillisen koulutuksen resursseja lisättävä

Oppivelvollisuuden laajenemisen myötä tarve ammatilliselle koulutukselle kasvaa. Ammatillisen koulutuksen resursseista kuitenkin leikattiin samaan aikaan kun ammatillista koulutusta uudistettiin. Reformin myötä lähiopetus on vähentynyt ja itsenäinen opiskelu vastaavasti lisääntynyt. Ammatillinen koulutus vaatii opiskelijalta paljon itseohjautuvuutta, kokonaisuuksien hahmottamisen taitoa ja stressinhallintaa. Kaikilla koulutuksen aloittavilla nämä taidot eivät ole riittävällä tasolla. Jotta mahdollisimman moni ammatilliseen koulutukseen tuleva valmistuisi ja saavuttaisi riittävät taidot työelämään ajatellen, on ammatillisen koulutuksen resursseja lisättävä. Tämä tarkoittaa riittäviä määriä opettajia, opinto-ohjaajia ja opiskelu- ja oppilaitospsykologien palveluita. Oppimisen tukea on saatava myös toisella asteella, joten erityisen tuen järjestämiseksi on oltava riittävästi resursseja. Suomi tarvitsee jatkossakin ammatillisen koulutuksen käyneitä ammattilaisia ja siksi resurssit on saatava kuntoon.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Ammatillinen koulutus tarvitsee panostuksia koronan jälkeisessä jälleenrakentamisessa. Koulutus on yksi Suomen menestyksen avaimista ja ammatillisella koulutuksella on suuri merkitys Suomen menestystarinassa. Ammatillinen koulutus vaatii nyt erityisesti lisää henkilöstöresursseja, jotta opetus voidaan toteuttaa laadukkaasti lähiope-

tuksena. Opinto-ohjaus vaatii myös lisäresursseja, jotta jokaista opiskelijaa voidaan tukea opinnoissa sekä opintojen jälkeen työelämässä. Työharjoittelun tulee olla osa oppimista. Opiskelija ei kuitenkaan saa, eikä voi korvata työntekijää työpaikalla. Työnantajien ja ammatillisten opilaitosten yhteistyötä täytyy syventää. Toisella asteella opiskelevalla nuorella on oikeus saada aikuisen ohjausta ja huolenpitoa.

51. Pirkanmaan Keskustanuoret: Oppisopimus-koulutusta lisättävä

Oppisopimuskoulutus on käytännönläheinen tapa saavuttaa ammatillinen perustutkinto, ammattitutkinto tai erikoisammattitutkinto. Oppivelvollisuuden laajenemisen myötä on löydettävä erilaisia vaihtoehtoja monenlaisten oppijoiden tarpeisiin. Oppisopimuskoulutus voi olla hyvä vaihtoehto sellaisille nuorille, joita kiinnostaa oppiminen käytännössä verrattuna koulumaiseen opiskeluun. Kun oppisopimuskoulutusta lisätään, vähenevät myös opettajien palkkaamiseen liittyvät resurssipaineet ammattioppilaitoksissa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee oppisopimuskoulutuksessa mahdollisuuksia yritysten ja oppilaitosten yhteistyölle. Oppisopimuskoulutuksen avulla voidaan kouluttaa osaajia suoraan yritysten tarpeisiin ja opiskelija pääsee heti tekemään käytännön töitä. Työnantajien ja ammatillisten oppilaitosten yhteistyötä täytyy syventää, sekä varmistaa riittävä ohjaus työpaikalla. Toisella asteella opiskelevalla nuorella on oikeus saada aikuisen ohjausta ja huolenpitoa, siksi oppisopimus ei saa korvata kokonaan ammattioppilaitosten tarjoamaa koulutusta.

52. Pirkanmaan keskustanuoret: Energiajuomien myyntikielto alle 15-vuotiaille

THL suosittelee, että vähittäiskaupat eivät myisi energiajuomia alle 15-vuotiaille. Useat kaupat noudattavatkin suositusta ja ovat rajoittaneet energiajuomien myyntiä lapsille. Suomalaiset ruoankäyttötutkimukset ovat osoittaneet, että lisättyä sokeria on erityisen runsaasti lasten ja nuorten ruokavaliossa koskien juomia. Tutkimuksissa on todettu energiajuomien runsaan nauttimisen liittyvän runsaasti rasvaa ja sokeria sisältävien ruokien käyttöä. Runsas energiajuomien nauttiminen heikentää ruokavalion kokonaisuutta ja altistaa virheravitsemukselle. Energiajuomien myyntikiellon asettaminen alle 15-vuotiaille lainsäädännön avulla edistäisi lasten terveyttä.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret eivät näe ongelmaa siinä, että alle 15-vuotiaat eivät saisi ostaa energiajuomia. Energiajuomien sisältämä kofeiini on erityisen haitallista lapsille, jotka ovat lähtökohtaisesti kofeiinin piristävälle vaikutukselle herkempiä. Kofeiini ei myöskään ole ravintoaine, jon-

ka saatavuus virkistävän energijuoman muodossa olisi välttämätöntä lapsen kehitykselle. Koska potentiaaliset haitat (esim. rytmihäiriöt) ovat juoman hyötyjä (virkeys) suuremmat, edistäisi kiello lasten ja nuorten hyvinvointia. Lisäksi kiello selkeyttäisi vaihtelevia käytäntöjä.

53. Pirkanmaan keskustanuoret: Suomen on jättäydyttävä EU:n elpymispaketin ulkopuolelle

Elpymispaketin tärkein osa ovat suuret tulonsiirrot EU:n korkean bruttokansantuotteen maista matalamman bruttokansantuotteen maihin. Pohjois- ja Keski-Euroopan maat eivät tarvitse elpymispakettia finanssipoliittiseen elvytykseen. Elpymispaketti mahdollistaa Etelä- ja Itä-Euroopan maiden finanssipoliittisen elvytyksen, mutta nämä elpymispaketin myönteiset vaikutukset Pohjois- ja Keski-Euroopan talouksiin ovat erittäin pieniä. Tulonsiirrot eivät ole järkevä tapa elvyttää Suomen taloutta, joten Suomen on jättäydyttävä EU:n elpymispaketin ulkopuolelle.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret toteaa, että asiasta on jo päätetty kansallisella tasolla eikä siihen voida enää vaikuttaa. Keskustanuoret suhtautuu varauksella elpymisvälineeseen ja näkeekin sen kertaluontoisena keinona vastata ennakoimattomaan koronakriisiin.

54. Pirkanmaan keskustanuoret: Fossiilisista energianlähteistä luovuttava nopeasti

Maailman suurin ongelma on vääristynyt hiilikierto, joka aiheuttaa ilmastomuutoksen. Muu kuin fossiilisista energianlähteistä tuleva hiilikierto on normaalia, eikä vaikuttaisi ilmastomuutokseen ilman fossiilisia.

Orgaaninen aines on luonnollista ja uusiutuu normaalin luonnonkierron, kuten myös hiilikierron puitteissa. Ongelma hiilikierrosta on tullut, kun miljoonia vuosia maan alla muhnutta öljyn ja kivihiihen hiiltä päästetään luontoon.

Tärkeintä on siksi korvata öljy ja kivihiihi nopeasti melkein millä tahansa muulla energianlähteellä. Nyt jo tiedetään, miten öljy ja kivihiihi voidaan korvata kestäväillä energianlähteillä, joten se on tehtävä.

Siirtymän on totta kai oltava sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä, mutta on otettava huomioon, että tärkeät osat siirtymästä ovat jo käynnissä.

Pirkanmaan keskustanuoret esittääkin keskustanuorten kannaksi, että fossiilisista polttoaineista on päästävä järkevällä, mutta mahdollisimman pikaisella siirtymällä eroon. Ennen kaikkea tämä on otettava korkeimmaksi prioriteetiksi. Kun ylimääräisen hiilikierron kasvu saadaan kuriin, voidaan miettiä muita keinoja jo aiheutuneiden ilmastovaikutusten korjaamiseen.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Fossiilisista aineista luopuminen on tärkeä osa muutosta kohti kestävämpää yhteiskuntaa. Tärkeää on hoitaa siirtyminen sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävästi.

Fossiilisista polttoaineista on päästävä eroon mahdollisimman nopeasti. Luopumista varten on edistettävä päästökauppaa, lisättävä veroja ja asetettava selkeitä tavoitteita eri fossiilisista polttoaineista luopumiselle. Kieltojen ja rajoitusten lisäksi tarvitaan kannustimia korvaavia investointeja varten, kuten tukemalla uusiutuvan energian muotoja sekä puhtaan energiantuotannon kehittämistä.

55. Pirkanmaan Keskustanuoret: Ydinvoima myös kaupunkeihin

Ydinvoimasta syntyvän hukkalämmön talteenottoa tulee parantaa edistämällä ydinvoiman sijoittamista asutuksen läheisyyteen. Tämä voidaan toteuttaa pienillä maanpäällisillä voimaloilla (alle 30 MW) tai suuremmilla, kallion sisään louhittavilla voimalaitoksilla (500-2000 MW). Suomessa tulee edistää asiaa tutkimalla kallioydinvoiman rakentamista, ottamalla lainsäädännössä huomioon pien- sekä kallioydinvoima ja käymällä julkista, faktapohjaista keskustelua asiasta.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Ydinvoimatekniikka on kehittyä kokoajan ja pienydinvoimalat ovat tulevaisuutta. Tulevaisuus tarvitsee monipuolisesti erilaisia ratkaisuja. Keskustanuorten energiapolitiikassa ohjelmassa linjataan myönteisestä suhtautumisesta pienyhdyinvoimaloihin.

56. Pirkanmaan keskustanuoret: Bordellit osuuskuntamuotoisiksi!

Keskustanuoret hyväksyivät kannakseen valtuuskunnassaan 2018 bordellien laillistamisen Suomessa. Bordellitoiminnan laillistaminen lisäisi valvontaa, takaa seksityöläisille paremmat oikeudet ja poistaa ihmiskaupan haittoja.

Bordellien laillistamisen lisävisioksi keskustanuorten on hyvä ottaa kanta myös bordellitoiminnan yhtiömuodosta. Osuuskuntatoiminta antaa päätöksentekovallan ja omistajuuden osuuskunnan jäsenille, joka takaisi seksityöläisille mahdollisuuden oikeudenmukaiseen ja tasavertaiseen kohteluun.

Osuuskuntamuodossa bordellien yritystoiminta ennaltaehkäisisi entisestään esimerkiksi ihmiskaupan riskiä, ja lisäisi seksityöläisten oikeuksia.

Pirkanmaan keskustanuoret esittävät, että Keskustanuorten kantaan bordellien laillistamisesta lisätään, että bordellien tulisi olla osuuskuntamuotoisia.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

1 Keskustanuoret kannattaa vuoden 2018 linjauksen mukaisesti bordellien laillistamista. Bordellitoiminnan osuuskuntapohjaisuus omaa paljon mahdollisuuksia, sillä se muun muassa takaa mahdollisuuden osallistumiseen ja päätöksentekoon kaikille osuuskunnan jäsenille.

7 Keskustanuoret näkee tärkeänä teemana seksityöläisten oikeuksien, terveyden ja turvallisuuden parantamisen sekä seksityön ympärillä harjoitettavan rikollisuuden kitkemisen. On tärkeää selvittää perinpohjaisesti, onko osuuskunta paras mahdollinen yhtiömuoto näiden tavoitteiden edistämiseksi.

57. Pirkanmaan Keskustanuoret: EU ei voi olla rauhaliitto ilman omaa armeijaa – unionin ainutta

17 Euroopan unionin tulee lunastaa paikkansa Euroopan mantereen rauhan varmistajana. Siksi Euroopan unionissa tulee olla vain yksi armeija, unionin oma.

21 Tie Keskustanuorten erääseen tärkeimmistä tavoitteista, maailmanrauhaan rakennetaan vain kansainvälisellä yhteistyöllä. Pidemmän päälle kansalliset armeijat ovat vain jäänne erittäin vanhasta maailmasta.

26 Kansalliset armeijat paitsi syövät tarpeettomasti valtioiden resursseja, niiden järjestäminen on monesti täysin epäeettistä, esimerkkinä Suomen asevelvollisuusjärjestelmä.

31 Euroarmeija olisi ammattilaisarmeija, johon voi tuki lisätä vapaaehtoisia elementtejä. Teknologiaan perustuva puolustuskyky vaatii suuret hartiut ja laajaa asiantuntemusta. Tämän Euroopan unioni voi tarjota jokaiselle jäsenmaalleen ja edistää samalla mantereen sisäistä aseistariisun-
36 taa.

38 Jo pidempään Ranskan keskustalaisen presidentin Emmanuel Macronin puheissa on esiintynyt visioita tiiviimmästä EU-puolustuksesta, ja viimeisimpänä asiaan on viitannut komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen. Samoin Yhdysvaltojen aseman muuttuminen maailmanpolitiikassa kertoo siitä, etteivät Naton varaan voi laskea edes sen eurooppalaiset jäsenmaat. Keskustanuorten tehtävä on esittää suuria visioita. Tämä olkoon niistä eräs!

Liittohallituksen vastausesitys:

49 Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

51 Keskustanuoret näkee sotilaallisen yhteistyön tärkeänä osana puolustuspolitiikkaamme. Yhteisellä puolustusyhteistyöllä on itseasiassa unionissa laaja tuki: kolme neljästä eurooppalaisesta kannattaa EU:n yhteistä puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa (eurobarometri 2017). Hyviä kokemuksia kansainvälisestä yhteistyöstä on tullut muun muassa kriisinhallintaoperaatioista, joissa yhteistyötä on tehty monen EU-maan kanssa.

60 Keskustanuoret ei kuitenkaan näe, että integraatiota tulisi syventää unionin yhteisellä armeijalla. Kuten Keskustanuorten kansalaispalvelumallissa sanotaan: asevelvollisuutta tarvitaan myös 2000-luvun Suomessa, ja sen hyö-

dyt ovat kiistattomat. Puolustusvoimien tärkein tehtävä on tuottaa Suomelle pelotetta, joka on olennainen osa diplomatiaa.

Keskustanuoret näkee nykytilan hyvänä - Suomi on sotilasliittoihin kuulumaton maa, joka harjoittaa puolustusyhteistyötä aktiivisesti muiden pohjoismaiden ja NATO:n kanssa. Puolustusyhteistyön luoman tasapainon Keskustanuoret näkee apuna rauhan edistämiseksi. Kuitenkaan isossa kuvassa se ei yksin riitä, vaan Keskustanuorten mielestä Suomen on tehtävä yhteistyötä myös kansainvälisellä tasolla maailmanrauhan lisäämiseksi ja tukemiseksi, esimerkiksi Keskustanuorten 10 teesiä maailmanrauhaan - manifestin esittämällä tavoilla ja päämääriin tähdäten.

58. Pirkanmaan Keskustanuoret: Tasavallan presidentin toimikausi kymmenvuotiseksi – samalla raja us yhteen kauteen

Vaalien paljoudesta johtuva vaaliväsymys on tosiasia suomalaisessa demokratiassa. Toinen demokratiassamme mietittyttävä asia on tasavallan presidentin rooli.

Tosiasia on, että suomalaiset saavat päättää presidentistään vain kahdentoista vuoden välein. Istuvan presidentti on päässyt paikalleen siksi, että hän nauttii laajaa suosiota, joka on poikkeuksetta kestänyt myös toiselle kaudelle, jolle presidentti on hakenut.

Uutta Kekkosta ei ole luvassa, joten presidentti-instituutioon on järkevää tehtävä muutoksia.

Tasavallan presidentin seremoniallinen ja edustuksellinen rooli on sinällään arvokas. Arvojohtajana presidentillä on merkitystä kansalaisille, ja ulkopolitiikassa hänen roolinsa ”ensimmäisenä diplomaattina” on tärkeä kansainvälisiä suhteita hoidettaessa. Presidentin kädet ovat kuitenkin sidotut hänen hoitaessaan tehtäviään, eivätkä kansalaiset äänestä varsinaista päättäjää äänestäessään presidentistä.

Siksi tasavallan presidentistä ei ole tarpeen äänestää tulevaisuudessa yhtä usein kuin nykyään. Käytännössä kaksitoistavuotiset kaudet voisi hyvin lyhentää tasan kymmenen vuoden kaudeksi.

Vuodesta 2030 alkaen tasavallan presidentistä tulee äänestää tasan kymmenen vuoden välein. Kausi rajattaisiin samalla yhdeksi, kymmenen vuoden mittaiseksi kaudeksi. Symbolista merkitystä vahvistaa se, että vuosikymmenistä voisi alkaa puhua kunkin presidentin ajan mukaan.

Vuonna 2030 on kätevästi joka tapauksessa presidentinvaalit. Seuraavat osuisivat uudistuksen myötä kätevästi vuosiin 2040 ja 2050.

”Silloin Kekkosen aikana”, ”silloin Koiviston aikana”-lausahdukset voivat sisältää monen mielessä niin monenlaista ajanjaksoa, mutta tulevien presidenttien ajat olisivat samalla kokonaisia vuosikymmeniä.

Vaaliväsymystä vähentäisi se, että presidentistä äänestettäisiin harvemmin ja kansalaisten huomiota saisi kiinnitettyä vaaleihin, joissa yhdellä äänellä on aidosti suurempaa

vaikutusvaltaa.

Siispä demokratian, järjen ja yhteisen suomalaisuuden puolesta tehkäämme tämä järkevä uudistus!

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen

Keskustanuoret on tyytyväisiä nykyiseen toimikauden mittaan ja näkee, ettei presidentin toimikautta ole syytä pidentää. On myös syytä pohtia sitä, että mihin presidentin yhtämittainen toimikausi vaikuttaisi ja pohtia asiaa äänestäjän kuluttajansuojan näkökulmista.

Toimikauden pidentämisen sijasta Keskustanuoret haluaa avata keskustelun presidentin valtaoikeuksien mahdollisesta lisäämisestä. Nykyisessä presidentti-instituutiossa presidentin valta sisäpolitiikkaan on hyvin rajattu ja vaikuttavuus kotimaan sisäisiin asioihin on kapea.

Keskustanuoret ei näe presidentinvaaleja syypäänä vaaliväsymykseen - ennemminkin presidentinvaalien tärkeyttä lisääisi entisestään se, että valtaoikeuksia kasvatettaisiin.

59. Pirkanmaan Keskustanuoret: Peruskoulu kymmenvuotiseksi

Oppivelvollisuus uudistus on erinomainen asia. Se on kuitenkin vielä puolitiessä.

Peruskoulu ei opeta kansalaistaitoja kunnolla. Keskustanuorten kantoihin kuuluu monien sellaisten tärkeiden taitojen opettaminen, joita ei tällä hetkellä kunnolla opeteta kouluissa. Kansalaistaidot ja taloustaidot ovat tästä eräitä esimerkkejä.

Ongelmana on myös, ettei esimerkiksi vain kolme vuotta kestävästä ruotsin opetuksesta välttämättä jää mitään käteen. Yhteiskuntaoppiakaan ei ole riittävästi.

Peruskoulua olisi syytä jatkaa vanhemmasta päästä, sillä kyseessä ovat tuossa vaiheessa taidot, joita tarvitaan juuri täysi-ikäisyyttä lähestyttäessä. Siksi kaikille tasa-arvoisen peruskoulumme tulee muuttua kymmenvuotiseksi.

Peruskoulu on kaikille sama, toisella asteella on uhkana eriytyminen.

Myös sukupuolten tasa-arvoon peruskoulun oppimäärän kasvattamisella olisi myönteinen vaikutus. Huonosti poikia palveleva peruskoulujärjestelmämme on jo tehnyt lukioista tyttö- ja naisemmistöisiä. Samoin etenkin yliopistot ovat myös naisvaltaisia. Poikien saadessa lisää aikaa kehittymiselleen epäsuhta saadaan tasoittumaan.

Keskustalaisten rooli koulupolitiikassamme on ollut erittäin merkittävä. Nyt on nähtävä, että kun kansalaistaitoja tarvitaan yhä enemmän, on peruskoulumme voitava tätä tarjota. Siksi peruskoulu kymmenvuotiseksi, tasa-arvon ja sivistyksen puolesta.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret ymmärtää ongelman, esimerkiksi yhteiskuntaopin vähyys on merkittävä haaste ja tähän tulee kiinnittää huomiota. Oppivelvollisuusiän pidennettyä, kuuluu esimerkiksi kymppiluokka oppivelvollisuuden piiriin. Näin ollen Keskustanuoret näkee, ettei peruskoulun pidentämiselle ole perusteita.

60. Pirkanmaan Keskustanuoret: Sakkokyyttäys pois ja nopeusrajoitukset ylös

Autoliikenteen rajoittaminen etenee vuosi vuodelta huonompaan suuntaan. Kamerat valvovat yhä tarkemmin, kuin Orwellin isovelji, ja nopeusrajoituksia tiputetaan suorastaan etanan vauhtiin.

Liikennelääketieteen emeritusprofessori Timo Tervo on vuosikaudet vaatinut nopeusvalvontakameroiden poistamista, ja toimia riskikuskiensa eikä tavallisen autoilijan suhteen. Tervon saati monen muun asiantuntijan tai arkijärkisen kansalaisen järkeen ei mahdu, että kameroita laitetaan vain sakottamisen kannalta otollisiin paikkoihin, ja niiden edessä sitten jarrutellaan vaikkei tarvitsisikaan.

Suuri osa ylinopeussakoista Suomessa annetaan täysin turvallisesta ja liikenteen kannalta järkevästä nopeudesta. Autot ovat yhä turvallisempia, ja kuolemiin ja vammautumisiin ajaututaan lähinnä riskikäyttäytymisen myötä.

Oikeaa ongelmaa, riskikuskeja ei saada kiinni kameroilla ja väärin mitoitetuilla rajoituksilla. Huumeissa tai alkoholin vaikutuksen alaisena toistuvasti ajavat ihmiset saadaan kiinni toisilla keinoilla. Esimerkiksi erittäin selkeästi merkityihin kameroihin ajaisivat liian lujaa vain riskikuskit. Samalla kameroiden määrää voi laskea, jottei tavallisen autoilijan kuritus jatku nykymallin mukaisesti.

Samalla on todettava, että ylimitoitettu nopeuksien laskeaminen on trendi, joka tulee kääntää toiseen suuntaan. Korkeammat nopeudet ovat toimineet hyvin aiemminkin, ja tilannenopeuden osaa kyllä mitoitaa jokainen ei-riskikuski. Erityisen alhaisia ovat monet 30 ja 50 kilometrin tuntinopeudelle määrätty alueet.

Samoin on huomattava, että vaikkapa 80 kilometrin tuntinopeus on sama samalla tieosuudella sekä hyvällä että huonolla säällä, sekä valoisalla että pimeällä. Nämä on mitoitettu yleensä huonomman kelin mukaan. Siksi on harkittava sallivampaa politiikkaa korkeammille selkeään nopeuksille.

Autoliikenne muuttuu koko ajan turvallisemmaksi tekniikan ja vaikkapa renkaiden pitävyyden kehittyessä. Ei ole mitään järkeä lisätä rajoituksia samanaikaisesti, varsinkin kun ne haittaavat vain tavallisen, turvallisen autonkäyttäjän elämää.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

1
2 Keskustanuoret näkee, ettei nopeusrajoituksia ole syytä
3 nostaa, eikä liikenteenvalvontaa kameroin ole syytä vähentää. Useissa eri tutkimuksissa on todettu, että nopeus kasvattaa reaktioaikaa ja jarrutusmatkoja sekä lisää vakavien loukkaantumisten ja kuolemaan johtavien onnettomuuksien riskiä.

8
9 Keskustanuoret kokee, että nopeusrajoitusten nostosta tulevat riskit ovat niin suuret, ettei nopeusrajoituksia tule nostaa. Suomessa on myös yksi Euroopan vanhimmista autokannoista. Teiden maksiminopeuksien nosto koskisi myös tätä vanhaa autokantaa, jonka mukaan uusia nopeusrajoituksia ei olisi laskettu. Keskustanuorten avauksissa on myös usein noussut esille tiestöjen huono kunto ja heikko kunnossapito, jotka myös osaltaan puoltavat sitä, ettei nopeusrajoituksia voida nostaa nykyisestä. Teemme päätöksiä ajassa, jolloin meidän tulee ajatella asioita myös ympäristön näkökulmasta.

20
21 Nopeuden nosto kasvattaa ilmanvastusta nopeuden neliössä, eli polttoaineen kulutus kasvaa. Keskustanuoret haluaa kehittää yksityisautoilua myös muun muassa polttoaineen osalta mutta tulevaisuudessakin autot tarvitsevat jonkin energianlähteen kulkeakseen ja sen tuottaminen ei ole täysin päästötöntä/ongelmatonta. Siksi polttoaineesta riippumatta näemme nopeusrajoitusten noston myös ympäristön kannalta ongelmallisena.

61. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Avoimen korkeakoulun opiskelijat tunnustettava opiskelijoiksi

34 Pohjois-Pohjanmaan keskustanuoret esittävät aloitteen avoimen korkeakouluopiskelijoille mahdollisuutta liittyä sen korkeakoulun ylioppilaskunnan tai opiskelijakunnan jäseniksi, jossa suorittavat avoimen yliopiston tai ammattikorkeakoulun opintoja.

40 Ylioppilaskunnan tai opiskelijakunnan jäsenyys toisi avoimen korkeakoulun opiskelijat opiskelijaedunvalvonnan piiriin. Tämän lisäksi opiskelijat voisivat saada opiskelijaetuksia kuten esimerkiksi Kelan ateriatuen tai opiskelijahintaiset liput julkiseen liikenteeseen.

46 Jäsenyyden turvin avoimen korkeakoulun opiskelijat tuodaan samalle viivalle muiden opiskelijoiden kanssa. Tämä myös yhdenvertaistaisi opiskelijoita ja madaltaisi kynnystä suorittaa avoimen korkeakoulun opintoja.

Liittohallituksen vastausesitys:

53 Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

55 Keskustanuoret tunnistaa ongelman avoimen korkeakoulun opintoja suorittavien statuksessa. Avoimessa korkeakoulussa opintojaan suorittavat ovat moninainen joukko erilaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä. Osa tähtää tutkinnon suorittamiseen, osa opiskelee vain yksittäisiä kursseja harrastusmielessä töiden ohessa.

62 Keskustanuoret näkee selkeämpänä ja oikeudenmukaisempana, että opiskelijaetuuksien perusteena on jat-

kossakin opiskeluoikeus. Avoimen väylä on opiskelijalle maksullinen ja mahdollisuus jatkaa opintoja riippuu opintomenestyksestä. Keskustanuoret kannattaa aloituspaikkojen lisäämistä, mikä mahdollistaisi yhä useammalle varsinaisen opiskeluoikeuden.

62. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Olli Rehn Keskustan presidenttiehdokkaaksi vuoden 2024 presidentinvaaleihin

Vuoden 2024 presidentinvaalit ovat aivan oven takana ja Keskustalla on oltava vaaleissa kärkiehdokas. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret esittääkin Olli Rehniä Keskustan ehdokkaaksi. Suomen Pankin pääjohtaja Olli Rehn on kerännyt laajasti kokemusta mm. Euroopan parlamentin jäsenenä, Euroopan unionin komissaarina, kansanedustajana sekä ministerinä. Rehn ei ole ryvettynyt politiikassa ja Rehn on myös suomalaisten suosikkiniimi tulevaksi presidentiksi. Olli Rehn on hyvä jatkaja tasavallan presidentti Sauli Niinistölle.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkevät, että Olli Rehn Suomen Pankin pääjohtajana ja entisenä Euroopan unionin komissaarina on vahva ehdokas presidenttikilpaan, mutta ei halua ottaa kantaa mahdolliseen presidenttiehdokkaaseen vielä vaiheessa, jossa mahdollisten ehdokkaiden kiinnostuksesta ei ole varmaa tietoa. Keskustanuoret haluaa, että keskustassa käydään aiheesta hyvissä ajoin sisäinen keskustelu ja mahdollinen jäsenvaali.

Ks. vastaus aloitteeseen 3.

63. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Metsäpuron ja päätehakkuun välisen suojavyöhykkeen leveydeksi 15 metriä pohjoisen vesiluonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi

Turvemaiden ojituksen vaikutusta vesiluonnon monimuotoisuuteen ei tällä hetkellä tiedetä. Jussi Jyväskylän ja muiden Oulun yliopiston tutkijoiden tuoreen tutkimuksen mukaan, turvemaiden ojitukset ja metsähakkuut voimistavat toistensa vaikutusta luontoon ja sen monimuotoisuuteen. Tutkimuksessa huomattiin myös, että turvemaiden ojitusten ja metsähakkuiden yhteisvaikutus on merkittävästi suurempi kuin näiden erillisvaikutukset. Ojituksen ja metsän hakkuun häiriövaikutusta luonnon monimuotoisuudelle voidaan estää jättämällä puron ja päätehakkuun väliin suojavyöhyke. Tutkijat suosittelevat suojavyöhykkeen leveydeksi 30 metriä, mutta tämän kokoinen suojavyöhyke merkitsee merkittäviä tulonmenetyksiä metsänomistajille (lähde 1).

Metsäsertifikaatit suosittelevat suojavyöhykkeen leveydeksi 5-15 metriä, joka on tutkimusten mukaan ekologisesti riittämätön. Suomessa käytettävät metsäsertifikaatit PEFC ja FSC suosittelevat erikokoisia suojavyöhykkeitä puron ja hakkuun välille. PEFC-metsäsertifikaatin mukaan suojavyöhyke on alle 15 metriä ja FSC-sertifikaatin mukaan suojavyöhykkeen pitää olla vähintään 15 m.

1 Jyväskylän ja kollegoiden tutkimuksen mukaan purot, joiden suojavyöhyke oli alle 15 m havaittiin enemmän poikkeavuutta fysikaalisilta, kemiallisilta ja biologisilta ominaisuuksiltaan verrattuna käsittelemättömiin vertailupuroihin (PEFC-sertifikaatin mukainen suojavyöhyke). Vastaavasti puroissa, joissa oli vähintään 15 metrin suojavyöhyke puron ja hakkuun välillä huomattiin vain vähäisiä muutoksia käsittelemättömiin puroihin verrattuna (FSC-metsäsertifikaatin mukainen suojavyöhyke, lähde 2 ja 3).

12 Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuorten mielestä pohjoisen vesiluonnon monimuotoisuus on tärkeämpää kuin taloudelliset intressit. Tässä aloitteessa esitämme, että metsäpuron ja päätehakkuun välinen suojavyöhykkeen leveys määritellään FSC-sertifioinnin mukaisesti, jolloin suojavyöhyke on vähintään 15 metriä.

19 lähde 1. "Pohjoinen jokiluonto muutoksessa", Oulun yliopiston Youtube-kanava, Youtube, 26.8.2021, [katsottu 28.9.2021], linkki: <https://youtu.be/qzCkkfuwKSQ>

23 lähde 2. "Metsäsertifointia tiukennettava pienvesien suojelun tehostamiseksi", Oulun yliopisto, STT info, 11.9.2020 [luettu 28.9.2021], linkki: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/metsasertifointia-tiukennettava-pienvesien-suojelun-tehostamiseksi?publi sherId=57858920&releasId=69888671>

29 lähde 3. Jyväsjärvi, J., Koivunen, I., & Muotka, T. 2020. Does the buffer width matter: Testing the effectiveness of forest certificates in the protection of headwater stream ecosystems. *Forest Ecology and Management*, 478, 118532. doi.org/10.1016/j.foreco.2020.118532

Liittohallituksen vastausesitys:

37 Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

39 Keskustanuoret pitää vesiluonnon monimuotoisuutta tärkeänä asiana ja metsätaloutta tarpeellisena elinkeinona. Kun suojavyöhyke määritellään FSC-sertifikaatin mukaisesti, huomioidaan molemmat asiat.

64. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Opintolainan saanti erotettava opintotuen saamisesta

47 Valtion takaamaa opintolainaa voi saada niin kauan kuin opintotukikaudet riittävät. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret esittävät opintolainan myöntämisen erottamista opintotuen saamisesta. Opiskelijalla tulisi olla mahdollisuus valtion takaamaan edulliseen opintolainaan, vaikka hänellä ei olisi opintotukikaukua enää käytettävissä. Edellytyksenä olisi kuitenkin opintojen eteneminen nykyisten opintopistevaatimusten mukaisesti. Näin mahdollistettaisiin esimerkiksi uuden tutkinnon opiskelu ja lisäkouluttautuminen ilman pelkoa taloudellisesta pärjäämisestä.

Liittohallituksen vastausesitys:

61 Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.
62 Aloitteen tavoite opiskelijoiden toimeentulon parantamisesta on tärkeä. Keskustanuoret suhtautuu kielteisesti

opintotuen lainapainotteisuuden lisäämiseen. Kasvavan velkaantumisen sijaan opiskelijoiden toimeentulon parantamiseksi pidämme parempana ratkaisuna opintotuen kaksiporaisuudesta luopumista ja opintorahan korottamista.

Pidemmällä aikajänteellä Keskustanuoret näkee perustulon vastaavan myös opiskelijoiden toimeentulon tarpeisiin.

65. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Verenluovutuskiellon poistaminen vakituksessa suhteessa tapahtuvasta miesten välisestä seksistä

Verituotteista on koko ajan huutava pula. Jo ennen COVID-19-pandemiaa Punaisen ristin Veripalvelu etsi kuumeisesti uusia nuoria verenluovuttajia vastaamaan verituotteiden tarpeeseen. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuorten mielestä yksi osa ratkaisua verituotepulaan olisi verenluovutuskiellon yhdenvertaistaminen eri seksuaalisten suuntautumisten välillä siten, että verenluovutuskielto ei riipu enää seksuaalisesta suuntautumisesta tai siitä, minkä sukupuolen edustajan kanssa on on harrastanut seksiä uudessa tai vakiintuneessa suhteessa. Tällä hetkellä miesten välisestä seksistä joutuu neljän (4) kuukauden luovutuskieltoon, vaikka kyseessä olisi vakituinen seksikumppani. Myös uudesta mies-nainen- tai nainen-nainen-seksikumppanista tai joutuu neljän (4) kuukauden verenluovutuskieltoon, mutta jos kyseessä on vakituinen suhde tai seksikumppani, henkilöt eivät joudu ollenkaan verenluovutuskieltoon. Veripalvelun mukaan ero verenluovutuskiellon määräytymisestä johtuu korkeammasta HIV-tartunnan riskistä miesten välisessä seksissä (lähde 1), mutta tämä ei pidä enää 2020-luvulla paikkaansa.

1 Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan 29 % Suomessa havaituista HIV-tartunnoista olivat peräisin heteroseksistä ja 26 % tartunnoista oli peräisin miesten välisestä seksistä vuonna 2020 (lähde 2). Tämän lisäksi HIV-tartuntojen määrä on Suomessa laskussa (kuva 1).

7 Kuva 1. HIV-tartuntatapaukset (lkm) tartuntaryhmän mukaan vuosina 2011-2020. Kuva on peräisin THL:n nettisivuilta (lähde 2).

11 Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret esittävät aloitteen, että verenluovutuskielto poistetaan vakituksessa suhteessa tapahtuvasta miesten välisestä seksistä, koska HIV-tartunnan riski ei ole enää korkeampi vakituksessa suhteessa tapahtuvassa miesten välisessä seksissä kuin vakituksessa suhteessa tapahtuvassa mies-nais- tai naisparin välisessä seksissä.

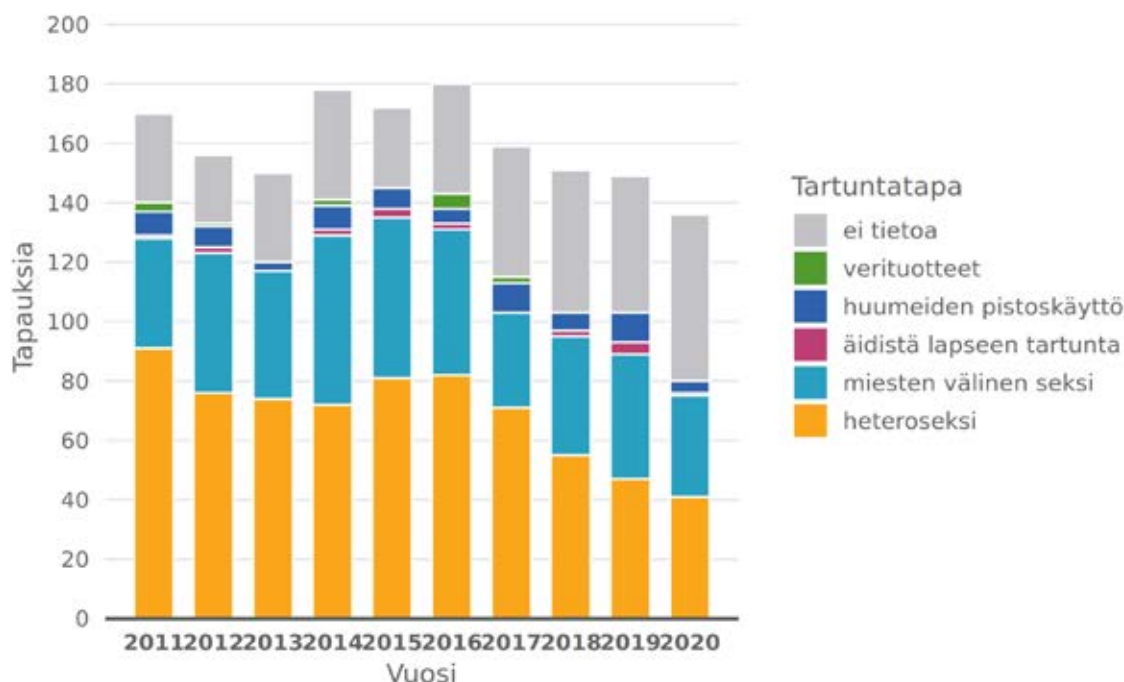
19 lähde 1. Seksi ja seksikäyttäytyminen, Voitko sinä luovuttaa?, Veripalvelu, Punainen risti [luettu 19.9.2021], linkki: <https://www.veripalvelu.fi/verenluovutus/luovuta-verta/Voitko-luovuttaa>

24 lähde 2. HIV ja AIDS esiintyvyys ja tilastot, Infektiotaudit ja rokotukset Terveiden ja hyvinvoinnin laitos [luettu 19.9.2021], linkki: <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/hiv/hiv-jaaids-esiintyvyys-ja-tilasto>

Liittohallituksen vastausesitys:

31 Liittokokous yhtyy aloitteeseen.
32 Keskustanuorille yhdenvertaisuus on läpileikkaava ja tärkeä arvo. Aloitteen perusteina on nähtävissä, ettei miesten välisen seksuaalisen kanssakäymisen terveysturvallisuudessa ole suurempaa poikkeamaa kuin muidenkaan

Hiv-tapaukset tartuntatavan mukaan 2011-2020

Lähde: Tartuntatautirekisteri, THL 2021

vakituisten seksikumppaneiden kohdalla. Koska HIV- ja AIDS-riski on mies-mies-parien kohdalla tullut samaan linjaan muiden seksiä harrastavien parien kanssa, näkee Keskustanuoret kohtuullisena sen, että miesten välisen seksin kohdalla siirrytään samoihin luovutusrajoitteisiin kuin hetero- ja naisparien kohdalla.

66. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Lihan alkuperämerkintöjen puutteesta sanktioita

Pohjois-Savon Keskustanuoret esittävät taloudellisia sanktioita ravintoloille, jotka laiminlyövät lihan alkuperämaatietojen ilmoitusvelvollisuutta.

Vuodesta 2019 lähtien on ollut voimassa asetus ravintoloiden velvollisuudesta ilmoittaa kuluttajalle kirjallisesti tuoreen, jäädytetyn tai jäädytetyn lihan alkuperämaa tiedot. Moni ravintola ei edelleenkaan ilmoita näitä alkuperätietoja ruokalistoillaan tai nettisivuillaan, ja kuluttaja joutuu usein erikseen kysymään niitä kysymään.

Pohjois-Savon Keskustanuoret esittävät mahdollisten sakkojen tai muiden taloudellisten sanktioiden käyttöön otosta ravintoloille, jotka eivät noudata maa- ja metsätalousministeriön antamaa asetusta.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee lihan alkuperämerkinnät tärkeänä asiana. Keskustanuorten mielestä on epäreilu tilanne, jos osa ravintoloista saa sanktioita jättää merkinnät laittamatta.

67. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Joka kuntaan lähituotteiden ja ruoan kotimaisuusasteen tavoitekirjaukset strategiaan

Julkinen sektori on suuri ruoanhankintojen toimija ja kunnilla on siinä merkittävä osuus. Pohjois-Savon Keskustanuoret esittävät, että jokaisen kunnan tulisi tehdä omissa strategioissaan linjaukset kunnan ruokahankintojen kotimaisuusasteen osalta.

Suomessa nautitaan joka päivä ruokaa, joka on tuotettu menetelmillä ja tavoilla mitkä ovat omassa maassamme kiellettyjä. Tätä ei tule hyväksyä. Usein ulkomailta tuotu liha – esimerkiksi porsaanliha, jonka tuotannossa on katkottu sikojen saporot – ei täyty omassa lainsäädännössämme asetettuja tavoitteita ja korkeaa standardia.

Monella paikkakunnalla suositetaan hankinnoissa kotimaista ja lähellä tuotettua ruokaa sen monien kilpailutujen vuoksi. Kuntien strategioihin kirjatut kotimaisuusasteen ja lähituotteiden hankintojen tavoitekirjaukset johtaisivat laadukkaamman, eettisemmän ja myös ympäristöä vähemmän kuormittavan ruoan hyödyntämiseen. Pohjois-Savon Keskustanuoret kannustavatkin ajamaan joka kunnan strategioihin kirjaukset kotimaisuusasteesta ja lähituotannon hyödyntämisen tavoitteista.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustalaisuuden ytimeen kuuluu puhtaan ja laadukkaasti tuotetun kotimaisen ruoan suosiminen. Julkisilla hankinnoilla voidaan vaikuttaa suoraan lähituotannon kannattavuuteen.

Keskustanuorten tavoite on, että kunnissa käytetään vain kotimaista lihaa ja kalaa sekä mahdollisimman paljon lähiruokaa sesongin mukaan. Paikallisten viljelijöiden tukeminen kunnan alueella on tärkeä arvo Keskustanuorille ja se luo myös alueelle työtä. Monessa kunnassa tämä on jo arkipäivää, mutta Keskustanuorten tavoite on, että tämä toteutuu jatkossa Suomen jokaisessa kunnassa. Näin edistämme kotimaisen ruoantuotannon toimintaedellytyksiä ja puhtaan kotimaisen ruoan käyttöä.

Oppilaiden tulisi myös itse saada vaikuttaa yhä enemmän ruokalistojen suunnitteluun. Myös raaka-aineiden hankinta yhdessä oppilaiden kanssa opetusmielessä on nykypäivää! Lähiruoka ja ruoantuotanto pitää tuoda lähelle lasta. Kouluissa on hyödynnettävä lähiluonnon antimia kuten marjoja ja vihanneksia. Lisäksi on mahdollistettava esimerkiksi lähiriistan käyttö kouluruoassa. Jokainen suomalainen ansaitsee lautaselleen kotimaista turvallista ruokaa.

Kannustamme kuntapäätäjiä olemaan aktiivisia asian suhteen kunnissa.

68. Pyhäjärven Keskustanuoret: Laulujoutsen metsästettäväksi riistalinnuksi

Suomen kansallislintumme laulujoutsenen nykykanta Suomessa on noin 10 000 pesivää paria sekä vuosittainen syyskanta on noin 100 000 yksilöä. Laulujoutsen kanta kestää hyvin kannanhoidollisen metsästyksen.

Perusteluita metsästyksen aloittamiselle ovat lajin suu-rehko ja elinvoimainen kanta sekä tästä aiheutuvat haitat ja vahingot. Suurimpana haittana on laulujoutsenen taipumus aggressiivisesti häätää reviiriltään lähestulkoon kaikki muut vesilinnut pois. Pienemmät lammikot ja järvet eivät näin ollen sovellu muiden vesilintujen pesintään. Osittain tästä johtuen monet vesilintukannat ovat taantuneet. Vahinkoja laulujoutsenet aiheuttavat pelto-viljelyksille. Suurimmat taloudelliset vahingot tapahtuvat alkukeväisin, kun laulujoutsenet valmistelevat pesinnän aloitusta ja varastoivat ravintoa. Haittaa aiheutuu parvien ruokaillessa viljelmillä ja lisäksi lintujen ulosteet ja tallaminen heikentävät sadon määrää ja laatua.

Metsästys olisi luvanvaraista ja kohdennettua niille alueille, missä lajin esiintyvyys on suurinta tai laulujoutsen aiheuttaa eniten haittaa ja vahinkoa. Metsästyksessä saaliiksi saadut yksilöt saisi hyödyntää ihmisravinnoksi.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että joutsenta voisi metsästää luvanvaraisesti ja kohdennetusti Suomessa. Joutsen on metsästetty sukupuuton partaalle 1900-luvun alkupuolella. Jo vuoteen 1985 mennessä kanta on elpynyt niin, että se luokiteltiin Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton kriteereillä elinvoimaiseksi. Keskustanuoret pitää luonnon monimuotoisuutta tärkeänä, mutta valtavasta joutsenkannasta on haittaa paitsi vesilinnuille myös esimerkiksi metsähanhelle.

69. Pyhäjärven Keskustanuoret: Susikanta pienemmäksi kannanhoidollisella metsästyksellä

Suomen susikanta on kasvanut viimeisen vajaan kolmenkymmenen vuoden aikana merkittävästi. Luonnonvarakeskuksen (Luke) mukaan Suomen susikannan arvioidaan olleen maaliskuussa 2021 279-321 yksilöä. Perhelaumojä oli kyseisenä ajankohtana 32-38. Tämä on enemmän kuin kertaakaan aiemmin vuosina 1996-2021.

Susikannan kasvaessa ovat myös niiden aiheuttamat vahingot yleistyneet ja niiden mittasuhteet kasvaneet. Vuosien 2010-2020 välissä vahingot ovat kasvaneet vuosi vuodelta. Vahinkojen kasvaessa kasvavat myös vahingonkorvaukset, joita maksettiin vuonna 2019 sattuneista 1055 koti- ja tuotantoeläinvahingoista sekä porovahingoista Riistavahinkorekisterin mukaan 1 005 516,19€. Yksittäisenä vahinkona kalleimmaksi käyvät koiravahingot. Suurin maksettu korvaus koirasta oli noin 11 500€. Susien suuri määrä aiheuttaisi enemmänkin koiravahinkoja mikäli koiralla metsästävät eivät olisi varovaisia. Sudet metsästysalueella haittaavat metsästystä ja tekevät sen usein mahdottomaksi. Varovaisuus ei kuitenkaan aina auta ja olemassa on ainainen ylisuuri riski perheenjäsenen menetyksestä, kun koiran laskee metsään.

Vähän väliä saa lukea, kuinka sudet aiheuttavat vältettävissä olevia eläinvahinkoja niin metsällä kuin asutuksen piirissä. Tähän mennessä jo kohtuuttomat vahingot aiheuttanut ylisuuri susikanta on saatava kuriin ja se tapahtuu parhaiten kannanhoidollisella metsästyksellä. Asiaan on tultava muutos ennen kuin tapahtuu ihmisvahinkoja!

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittohallitus yhtyy aloitteeseen.

Susi kuuluu Suomen luontoon, mutta ei koskaan ihmisten pihalle tai eläinten aitoihin. Yhdymme huoleen siitä, että sudet liikkuvat yhä lähempänä ihmisasutusta ja aiheuttavat vahinkoja. Keskustanuoret esittää myös huolensa koirasusien määrän lisääntymisestä. Keskustanuoret näkee, että susikannan pitkäjänteinen hoito vaatii kannanhoidollista metsästystä.

70. Pyhäjärven Keskustanuoret: Vähävaraisten lapsiperheiden nuorille rahallista tukea harrastuksiin

Suomessa perheiden köyhyys koskettaa vuosittain kymmeniätuhansia, jopa yli sataatuhatta lasta. Näiden perheiden lapset eivät rahallisesta tilanteesta johtuen

1 välttämättä pysty käymään missään maksullisessa harrastustoiminnassa. Lapsien tulee saada harrastaa laadukkaasti riippumatta siitä onko perheellä siihen varaa vai ei! Harrastukset ovat myös yksi syrjäytymistä ehkäisevä tekijä.

7 Ehdotammekin, että lapsiperheiden vanhemmille, jotka 8 tienaavat tietyn vuositulorajan alle maksettaisiin kuukausittain harrastuslisää. Tukea voitaisiin anoa esimerkiksi 9 erillisenä tukena lapsilisähakemuksen yhteydessä. Tämä 10 olisi suora kädenojennus vähävaraisille lapsiperheille 11 sekä yksinhuoltajille ja kannustaisi lapsiperhe-elämään! 12

Liittohallituksen vastausesitys:

15 Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

17 Aloitteen henki on Keskustanuorten mielestä erittäin 18 natettava. Kuitenkaan Keskustanuoret ei näe, että uni- 19 versaalin lapsilisän yhteyteen tuloperustaisen lisän kyt- 20 keminen olisi toimiva ratkaisu. Pahimmassa tapauksessa 21 tuki eriarvoistaisi lapsia ja perheitä lisää, luoden tuloille 22 kannustinloukkuja ja monimutkaista tukijärjestelmiä 23 entisestään. Eri harrastusten kustantaessa eri verran on 24 myös perusteltua miettiä tuen suuruutta: tasasuuruinen 25 tukisumma ei välttämättä auttaisi, eikä kaikkia harrastus- 26 maksuja maksettaisi kuukausittain, jolloin raha ei välttä- 27 mättä kohdentuisi oikea-aikaisesti.

29 Aloitteen hyvähenkisyydestä huolimatta se olisi erittäin 30 monimutkainen, ja jopa haastava toteuttaa sellaisenaan. 31 Keskustanuoret kannattaa ehdottomasti sitä, että jokai- 32 sella lapsella on mahdollisuus päästä osalliseksi mielek- 33 kääseen harrastukseen. Aloitteen kuvaamaan ongelmaan 34 vastausvaihtoehtona löytyy jo harrastamisen Suomen 35 malli, jonka valmistelu on paraikaa menossa.

71. Satakunnan Keskustanuoret: Rahapeleissä siirryttävä lisenssijärjestelmään

41 Satakunnan Keskustanuoret vaativat Veikkauksen mono- 42 polin purkamista ja siirtymistä lisenssijärjestelmään, joka 43 on käytössä muun muassa Ruotsissa. Lisenssijärjestel- 44 mässä rahapelejä tarjoavilta yrityksiltä edellytetään toi- 45 milupaa, jonka lisäksi ne maksavat peliveroa Suomeen.

47 Ulkomaisten rahapeliä tarjoajien osuus Suomessa pe- 48 lattavista rahapeleistä kasvaa jatkuvasti niin kuin koko 49 monopolia ei olisikaan. Näissä ulkomaisten tarjoajien 50 peleissä hävityistä rahoista ei Suomen valtio saa tällä 51 hetkellä euroakaan. Rahapelihaittojen vähentäminen ei 52 myöskään ole ulkomaisten tarjoajien prioriteettilistalla 53 kovin korkealla. Lisenssijärjestelmällä pystyttäisiin vai- 54 kuttamaan myös tähän, kun kaikilta toimiluvan saaneilta 55 edellytetään tunnistautumista. Lisenssijärjestelmään 56 siirtyminen ei kaataisi Veikkausta, kuten ei ole kaatanut 57 Ruotsissa monopoliasemassa ollutta Svenska Spel:ään. 58 Lisenssijärjestelmän suurimmat hyödyt olisivat ulkomais- 59 ten toimijoiden saattaminen valvonnan ja sääntelyn pii- 60 riin, sekä tällä hetkellä ulkomaille valuvista tulovirroista 61 veroeurojen saaminen valtion kassaan.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee tärkeimpänä tavoitteena peliriippuvuuden ja pelaamisesta syntyvien haittojen ehkäisyn. Pelaamisen vähentämisen ohella on huolehdittava siitä, mihin uhkapeleihin satsatut rahat menevät ja mihin niitä käytetään. Ulkomaisten uhkapeliorganisaatioiden lisäantyyssä lisenssijärjestelmä toisi läpinäkyvyyttä ja mahdollistaisi sen, että osa uhkapeleihin käytetyistä rahoista palautuisi Suomeen.

72. Satakunnan Keskustanuoret: Lisää koulunkäynninohjaajia

Satakunnan Keskustanuoret vaatii enemmän määrärahoja koulunkäynninavustajien lisäämiseen kouluissa ja oppilaitoksissa.

Suurten luokkakokojen vuoksi opettaja ei ehdi tunnin aikana auttamaan kaikkia apua tarvitsevia, myös erityislapsien määrä luokissa on kasvussa. Näin esim. oppimisvaikeudet jäävät helpommin huomaamatta ja syrjäytymisriski kasvaa kun koulunkäynti vaikeutuu eikä sen vuoksi kiinnosta. Lisäämällä käsipareja luokkiin investoidaan tulevaisuuteen ja saadaan koulunkäynti kaikille sujuvammaksi.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Kts. vastaus aloitteeseen 24.

73. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Digi- ja väestötietovirastossa palattava kynään ja paperiin?

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää, että Digi- ja väestötietoviraston (DDV) toimintaedellytykset turvataan lisärahoituksella ja valtioneuvosto puuttuu viraston merkittäviin haasteisiin digitaalisissa palveluissa.

Viraston toimintaedellytyksistä sekä kyvystä hoitaa sille keskitettyjä digi- ja väestötietopalveluita pitää olla huolissaan. Esimerkiksi henkilöasiakkaan muuttoilmoituksen rekisteröinnin arvioitu käsittelyaika on yli 40 päivää ja holhoustoimen lupa-asioinnissa puolestaan käsittelyaika useita kuukausia. On käsittämätöntä, että digitalisaation karkimaaksi haluavan Suomen digiviraston digitaalisissa asianhallintajärjestelmissä on merkittäviä haasteita.

Varsinais-Suomen Keskustanuorten mielestä viraston toimintaa on puututtava ja tarvittaessa DDV:ssä on palattava vanhanaikaiseen kynään ja paperiin.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että nykyiset käsittelyajat Digi- ja

1 väestötietovirastossa ovat kestäättömiä. Esimerkiksi
2 edunvalvonta-asioissa käsittelyajat voivat olla jopa kohta-
3 lokkaan pitkiä ja Keskustanuoret esittää lisäpanostuksia
4 viraston toimintaan, jotta käsittelyajat voitaisiin saada
5 kohtuulliselle tasolle. Keskustanuoret tunnustaa digita-
6 lisaation tuomat haasteet esimerkiksi asianhallintajär-
7 jestelmissä, mutta näkee ensisijaiseksi keinoksi kehittää
8 digitaalisten järjestelmien toimivuutta kynään ja paperiin
9 tarttumisen sijaan.

74. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Maalaisjärkeä monitoimikoneeseen

14 Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää, että luottamus-
15 tehtävien määrää rajattaisiin per henkilö.

17 Luottamustoimet ja toimiminen useammalla politiikan
18 tasolla tarkoittaa aikaresurssin vähenemistä ja siten toi-
19 minnan laadun heikkenemistä. Vaikka kansanedustajat
20 tuovat ääniä puolueelle kunta- ja aluevaaleissa, kehitys
21 johtaa vallan keskittymiseen. On myös huomioitava se
22 kehityksen tulos, etteivät usealle tasolle vaikuttamaan
23 pyrkivät pysty enää keskittymään samalla tavalla päätöi-
24 miseen luottamustoimeensa.

26 Keskustanuorten tulisi toimia tässäkin asiassa edistykseen
27 lippuna ja ajaa kattoa eli enimmäismäärää sivutoimisille
28 luottamustoimille. Kansanedustajien ja etenkin ministe-
29 rien pitäisi keskittyä päätöimeensa eikä haalia yhä uusia
30 tehtäviä eri politiikan tasoilla ja järjestökentällä, parempi
31 pieni valta suuremmalla joukolla kuin suuri valta pienem-
32 mällä joukolla.

Liittohallituksen vastausesitys:

36 Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

38 Vaalikelpoisuus on perustuslaissa turvattu oikeus, jota
39 on hyvin vaikea rajata pois. Keskustanuoret ymmärtää
40 aloitteessa esitetyn huolen vallan keskittymisestä, mutta
41 tunnustaa myös valtakunnallisen vaikuttajan arvon esi-
42 merkiksi paikallisessa päätöksenteossa.

75. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Varusmiehille mahdollisuus työntekoon

47 Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää, että palveluk-
48 sen aikaiset ansiotulot eivät vaikuta sotilasavustukseen.

50 Tämä takaisi kaikille varusmiehille sen, että työn teke-
51 minen lomajaksoilla on kannattavaa ja mahdollista. Ny-
52 kyinen tilanne ei kannusta varusmiehiä työntekoon, sillä
53 varusmiehet joutuvat maksamaan sotilasavustuksestaan
54 ansiotulon verran takaisin valtiolle.

56 Varsinkin korona-aikana pidentyneiden loma-aikojen
57 myötä työnteko on tullut entistä houkuttelevammaksi.
58 Varusmiehet ovat toivoneet jatkossakin pidempiä yhtäjak-
59 soisia lomien - ja näin ollen pidempiä kiinniolojakin. Us-
60 komme ja toivomme, että varusmiesten toiveita kuunnel-
61 laan, jolloin pelkkien viikonloppuvapaiden malliin ei enää
62 palata. Uudistus siis tarvitaan, vaikka puolustusvoimissa
63 siirryttäisiinkin normaalioloihin.

Vuosittain varusmiespalveluksen suorittaa noin 21 000 tuhatta, parhaassa työiässä olevaa varusmiestä. Varusmiehet voivat omalta osaltaan vastata Suomessa tällä hetkellä vallitsevaan työvoimapulaan. Kuitenkin kannustinloukku on niin suuri, että monelle varusmiehelle on kannattavampaa jäädä kotiin kuin mennä töihin.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että varusmiehillä tulee olla mahdollisuus lepoon iltavapaiden ja lomien aikana. Työnteon ei tule olla edellytys toimeentulolle varusmiespalveluksen aikana. Keskustanuoret kuitenkin ajattelee, että työn tekemisen tulee aina olla kannattavaa. Jos työn tekeminen on mahdollista varusmiespalveluksen ohessa, on sen oltava taloudellisesti kannattavaa eikä työnteon tulisi vaikuttaa sotilasavustukseen.

Kun työn tekeminen on kannattavaa, on työn tekeminen houkuttelevaa. Työn tekeminen varusmiespalveluksen ohella mahdollistaa vaurastumisen lisäksi myös arvokkaan työkokemuksen kerryttämisen.

76. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Pienten yhdistysten pankkipalvelut turvattava

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää, että pienten yhdistysten pankkipalvelut on turvattava.

Viime vuosina yhdistysten pankkipalvelujen kulut ovat kasvaneet merkittävästi. Lisäksi pankkiasiointi on hankaloitunut johtuen pankkien asiakkaan tuntemiseen ja rahanpesun estämiseen liittyvästä lisääntyneestä sääntelystä. Esimerkiksi rahan tallettaminen koetaan hankalaksi nykypäivänä. Osaltaan myös konttoriverkostojen ja aukioloaikojen supistaminen hankaloittavat asioiden hoitoa vaikka rinnalle onkin pyritty tuomaan digitaalisia palveluita.

Kuukausittaiset palvelumaksut pelkästään tilistä ja verkkopankkitunnuksista voivat olla jopa 10 euroa. Pienelle yhdistykselle, kuten Keskustanuorten osastolle, summa on varsin suuri välttämättömistä palveluista. Asia koskettaa monia erilaisia yhdistyksiä, onhan Suomi yhdistysten luvattu maa. Yhdistykset tuovat paljon hyvää tähän maahan ja toiminnan taloudellinen rokottaminen on yhteisestään hyvästä pois.

Varsinais-Suomen Keskustanuoret vaatii, että asiaan löydettäisiin ratkaisu, jolla pienille yhdistyksille taattaisiin kohtuuhintaiset peruspankkipalvelut sekä turvattaisiin vaivaton asiointi pankkien kanssa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret pitää tärkeänä, että pankkikulut pysyvät kohtuullisina yksittäisille yhdistyksille. On kuitenkin syytä

muistaa, että palvelumaksut ovat olennainen osa pankin toiminnan rahoittamista. Keskustanuoret kannustaa yhdistyksiä myös omaan varainhankintaan, jolla voidaan kattaa hallinnollisista kuluista aiheutuneita kustannuksia. Pankkiasioinnin sujuvoittamiseksi tulee karsia turhaa byrokratiaa ja satsata laadukkaisiin sähköisiin palveluihin.

Järjestölliset aloitteet

77. Etelä-Savon Keskustanuoret: Liittohallituksen jäsenen tehtävä vuoden mittaiseksi

Etelä-Savon Keskustanuoret vaatii, että liittohallituksen jäsenen kausi lyhennetään nykyisestä kahdesta vuodesta vuoden mittaiseksi.

Liittohallituksen jäsenen kauden tehtävän lyhentäminen lisäisi luottamustehtävän houkuttelevuutta muuttuvissa elämäntilanteissa elävien nuorten silmissä. Tehtävän houkuttelevuuden lisääntyminen mahdollistaisi järjestödemokratian toteutumisen paremmin sekä edistäisi sopivimpien henkilöiden valitsemisen Keskustanuorten liittohallitukseen.

Etelä-Savon Keskustanuoret tunnustaa haasteen, joka liittyy järjestölliseen jatkuvuuteen tehtävää lyhennettäessä, mutta kokee lyhentämisen silti hyödylliseksi. Jatkuvuutta luo edelleen puheenjohtajiston kaksi vuotta kestävä kausi sekä Keskustanuorten liittotoimiston työntekijät.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Politiikan tekeminen vaatii pitkäjänteisyyttä, jota yhden vuoden liittohallituksessa oleminen ei välttämättä anna. Lisäksi kahden vuoden sitoutuminen tehtävään valmentaa liittohallituksen jäseniä myös tuleviin muihin luottamustehtäviin sekä esimerkiksi työelämään.

Tunnistamme elämäntilanteiden muuttuvuuden ja opiskelijujen sekä asevelvollisuuden sovittamisen liittohallitukseen, mutta esimerkiksi etäkokoukset ja -tapahtumat antavat myös uudenlaista paikkariippumattomaa mahdollisuutta hoitaa liittohallituksen tehtäviä. Liiton viimeisin sääntöuudistus on tehty vuonna 2020, missä liitto on tehnyt pohdintaa toimikausien pituuksista.

78. Etelä-Savon Keskustanuoret: Keskustanuorille yksi yleispoliittinen linjapaperi

Etelä-Savon Keskustanuoret vaatii, että Keskustanuoret luopuu useista erillisistä poliittisista linjapapereista sekä ohjelmista ja siirtyy yhteen yleispoliittiseen linjapaperiin.

Etelä-Savon Keskustanuoret tunnustaa ohjelmatyön merkityksen järjestön ja yksilöiden kehittymiselle. Yleispoliittinen linjapaperi kuitenkin helpottaisi tiedonhakua Keskustanuorten linjoista sekä selkiyttäisi poliittisen toiminnan raameja. Samalla yhden yleispoliittisen linjapaperin poliittisia linjoja olisi helpompi muuttaa tarvittaessa

nykyistä useammin. Yksi yleispoliittinen linjapaperi ei kuitenkaan poistaisi mahdollisuutta keskustella ja osallistua, vaan päinvastoin vaikuttamistyö on tulevaisuudessakin jäsenille mahdollista.

Etelä-Savon Keskustanuoret näkee, että usean ohjelmapaperin samanaikaisesta työstämisestä luopuminen vapauttaisi aikaa yhteisölliselle toiminnalle eikä poissulkisi mahdollisuutta kokoontua yhä keskustelemaan ja ideoimaan.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Etelä-Savon keskustanuorten huomio lukuisten poliittisten linjapapereiden vaikutuksesta tiedonhauille on aiheellinen. Vuonna 2020 järjestössä valmisteltiin kolme ohjelmapaperia ja tämän lisäksi työstettiin kuntavaaliteesijä. Ohjelmatyöt tuovat liikkeelle tärkeää substanssiosuutta ja paljon erilaisia työkaluja politiikan tekemiseen. Tarkoituksenmukaista ei kuitenkaan ole ruuhkauttaa liittotoimistoa tai väsyttää kenttää loputtomilla työryhmillä.

Työryhmiä tulisi perustaa tarvepohjaisesti ja aikasidonnaisesti. Esimerkiksi vaaleihin valmistautuessa valmistellaan vaaliohjelmia, jotka sisältävät laajasti yleispoliittisia linjauksia. Siksi työryhmätyöskentelyn rajoittaminen yhteen muottiin ei palvele politiikan ja järjestön nopeasti muuttuvia vaatimuksia. Valmistellut ohjelmapaperit voidaan kuitenkin järjestää johdonmukaisemmiksi kokonaisuuksiksi esimerkiksi nettisivuille ja Moodle-verkkoympäristöön.

79. Etelä-Savon Keskustanuoret: Osastorakenteen edellyttämisestä luovuttava

Etelä-Savon Keskustanuoret vaatii, että sääntöjä niin piiritasolla kuin liitossakin muutetaan siten, että piiri voi hyväksyä jäsenikseen henkilöjäseniä eikä osastojen ylläpitämistä vaadita.

Keskustanuorten toiminta on keskittynyt liitto- ja piiritasolle, joten osastotoiminnalle ei ole tarvetta. Resursseja tulee käyttää yhä enemmän varsinaiseen toimintaan järjestöbyrokratian sijaan.

Etelä-Savon Keskustanuoret tunnustaa, että puolueen sääntökehys edellyttää edelleen osastotoimintaa, mutta tämän ei tulisi olla este sääntömuutokselle. Puolueessa on kuitenkin siirrytty jo kunnallisjärjestö- ja paikallisyhdistysmallista monissa kunnissa kuntayhdistysmalliin,

jolloin Keskustanuorten osastojen edellytykset puolueessa toimimiselle heikentyvät.

Etelä-Savon Keskustanuoret näkee, että Keskustanuorten tuleekin aktiivisesti vaikuttaa puolueeseen sen sijaan että ylläpitää tarpeetonta järjestelmää ainoastaan puolueen vuoksi.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Edellinen sääntöuudistus tehtiin vuonna 2020. Tässä uudistuksessa havaittiin suuria epäkohtia koskien henkilöjäsenten ja osaston jäsenten yhdenvertaisuutta. Epäkohdat koskivat muun muassa kunnallisjärjestö-, puolueen piirikokousten ja puoluekokousedustuksia sekä edustus-oikeutta oman nuorten piirin kokouksiin. Lisäksi oikeudesta kutsua ylimääräisiä yleisiä kokouksia koolle, henkilöjäsenten painoarvo osaston jäseniin nähden nousi kohtuuttoman suureksi. Sääntöuudistuksessa osastojen byrokratiaa kevennettiin puolella, kun osastot saivat siirtyä yhden kokouksen malliin.

Tunnistamme aloitteessa havaitun haasteen puolueen järjestörakenteessa. Kuten aloitteessa on nostettu esille, aktiivinen vaikuttaminen puolueen puolella on avain toimivampaan rakenteeseen. Siksi on tärkeää, että keskustanuoret vaikuttaa puolueen tulevassa sääntöuudistusprosessissa.

80. Etelä-Savon Keskustanuoret: Piirien puheenjohtajille samat tiedonsaantioikeudet kuin piirien työntekijöille

Etelä-Savon Keskustanuoret vaatii, että piirien puheenjohtajille myönnetään samat tiedonsaantioikeudet kuin piirien työntekijöille. Keskustanuoret ei voi toimia ainoastaan työntekijöiden ja heidän jakamansa tiedon varassa, vaan myös luottamushenkilöillä tulee olla pääsy materiaaleihin ja sen myötä todellinen mahdollisuus toimia.

Ilman tietoa kriittisistä päivämääristä tai muista tulevaisuuden suuntaviivoista viestivistä aineistoista puheenjohtajan on vaikeaa tietää mitä, milloin ja miten asioita tulisi tehdä. Puheenjohtajalla ja piirihallituksella on monessa tapauksessa myös esihenkilörooli ja ilman yllä mainittuja tietoja luottamushenkilöiden on vaikea toteuttaa työohjauksellista tehtäväänsä.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Liittokokous yhtyy aloitteen henkeen ja pyrkii kehittämään kommunikointia piirien puheenjohtajien kanssa. Kaikki aktiivisen piirin toimintaan tarvittava tieto ja materiaali on jo saatavilla piirien puheenjohtajistoille. Kommunikointia pitää tulevaisuudessa parantaa entisestään ja varmistua siitä, että piirien puheenjohtajistot pystyvät toimimaan tehtävissään tarvittavilla tiedoilla. Piirien puheenjohtajilla on myös vastuu yhdessä toiminnanjohtajan

1 tai muun työntekijän kanssa hyödyntää saatavilla oleva
2 ajantasainen informaatio.

3
4 Puheenjohtajistojen samoihin aineistoihin pääsy sisältää
5 tietoturvariskin, sillä työntekijät käsittelevät päivittäisessä
6 työssään henkilötietoja. Lisäksi työnteko tapahtuu
7 alustoilla, jotka vaativat maksullisen lisenssin. Tämä lisäksi
8 liiton kustannuksia merkittävästi, jos jokaiseen 16 piiriin
9 puheenjohtajistolle annettaisiin pääsy puolueen kautta
10 hankittuihin järjestelmiin.

11
12 Tiedonkulun parantamiseksi Keskustanuorissa on otettu
13 käyttöön Maaseudun Sivistysliiton kautta Moodle-verkko-
14 ympäristön, johon tullaan lisäämään jatkossa entistä
15 enemmän yhteistä materiaalia myös puheenjohtajien ja
16 muiden luottamushenkilöiden käyttöön.

81. Helsingin Keskustanuoret: Asettuminen ehdolle hyvinvointialuevaaleissa asetettava keskustanuorten jäsenyyden ehdoksi vuodeksi 2022

17
18 Tammikuussa 2022 järjestetään Suomen ensimmäiset
19 hyvinvointialuevaalit. Ne ovat keskustalle ainutlaatuinen
20 hetki juhlistaa vuosikymmenten takaista tavoitetta maa-
21 kunnallisesta hallinnosta. Vahvan vaalituloksen saavuttaminen
22 on puolueen etu, minkä tavoittamiseksi tarvitaan
23 vahvat ja monipuoliset ehdokaslistat. Keskustanuorten
24 etu on saada läpi mahdollisimman paljon nuoria ehdokkaita.

25
26 Tässä onnistutaan parhaiten voimakkailla ja määrätietoisilla
27 keinoilla. Siksi keskustanuorten jäsenyyden väliaikaiseksi
28 ehdoksi on säädettävä asettuminen ehdolle vuoden 2022
29 hyvinvointialuevaaleissa. Ehdokkuudesta kieltäytyvät on
30 irtisanottava puolueesta 1.1.2022 vuoden määräajaksi.

31
32 Vaatimus on voimassa kaikille muille jäsenille paitsi Helsingin
33 keskustanuorille, sillä muusta Suomesta poiketen Helsingissä
34 hyvinvointialuevaaleja ei järjestetä.

Liittohallituksen vastausesitys:

35
36 Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

37
38 Järjestötoiminnan on aina perustuttava yhdistyksen sääntöihin ja
39 yhdistyslakiin. Väliaikaisten jäsenyysehtojen lisääminen ei ole
40 mahdollista.

41
42 Keskustanuoret ei katso tarpeelliseksi purkaa henkilöiden
43 jäsenyyksiä, sillä seuraavatkin vaalit kolkuttelevat jo kulman
44 takana. Myöskään liittokokouksella ei ole päätäntävaltaa
45 erottaa tai hyväksyä jäseniä, vaan tämä oikeus on osastojen
46 hallituksilla.

47
48 Lisäksi aluevaaleissa ei ole tarjolla tarpeeksi ehdokaspaikkoja,
49 jotta kaikki jäsenet voisivat edes teoreettisesti olla ehdokkaina
50 vaaleissa. Yhden piirin erilainen kohtelu on vastoin Keskustanuorten
51 jäsenten yhdenvertaisuutta.

82. Helsingin keskustanuoret: Keskustanuorille lisää vaikuttamisen paikkoja puolueessa

Keskustanuoret ovat jäsenmäärän, toimintansa laajuuden ja poliittisen valmistelutyön aktiivisuuden määrässä mittattuna puolueen alaisista järjestöistä vahvin. Esimerkiksi puolueen keskimääräiseen piiriin verrattuna Keskustanuoret on ylivoimainen vaikuttavuudeltaan. Liitto kasvat-
taa ja kouluttaa jäsenistöään tulevaisuuden nimiä puolueelle ja valmistelee esityksiä, joista usein tulee aikanaan myös puolueen linja. Keskustan tulevaisuus on suurelta osalta kiinni keskustanuorten panoksesta.

Keskeisestä merkityksestään huolimatta Keskustanuoret pitävät puolueen sisällä vain marginaalista muodollista sananvaltaa. Liitolle on tällä hetkellä osoitettu vain yksi puoluehallituksen jäsenen paikka, joka on sama kuin jokaisella Keskustan piirillä. Keskustanuorilla tulisi olla huomattavasti vahvempi sananvalta puolueen operatiivista toimintaa ohjaavassa päätöksentekoaikavälissä. Keskustanuorten tulee vaatia sille osoitettujen puoluehallituksen jäsenen paikkojen kasvattamista kolmeen. Samalla myös puoluehallituksen muuhun koostumukseen ja elimen rooliin puolueen sisällä voitaisiin tehdä muutoksia niin, että sen merkitys strategisena ja toiminnalle suuntaa antavana areenana vahvistuisi nykyisestäään.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuorten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen kaikilla puolueorganisaation tasoilla on kannatettavaa ja tähän tulee kannustaa. Edustuspaikkojen määrän lisäämisen sijaan jo olemassa olevia vaikuttamisen paikkoja tulisi käyttää aktiivisemmin puolue-, piiri- ja yhdistystasolla. Keskustanuorten jäseniä tulisi myös ensisijaisesti kannustaa ja tukea hakeutumaan puoluehallituksen jäseniksi kotipiirinsä edustajina.

83. Hämeen Keskustanuoret: Liittokokous saata- va jatkossakin järjestää etäpisteiden avulla

Keskustanuorten pyrkimyksenä on voimassa olleen strategian mukaisesti tuottaa valtakunnallisia tapahtumia kohtuullisesti saavutettavissa kohteissa. Tapahtumapaikkakuntia ei valita kuitenkaan pelkästään saavutettavuuden mukaan – mikä on ymmärrettävää kun halutaan rakentaa koko maan kattavaa järjestöä. Tapahtumapaikkakuntien heikko saavutettavuus voi kuitenkin vähentää osallistujamäärää, ja Hämeen piiri näkee tämän ongelmallisena erityisesti liittokokouksen kohdalla. Tavoitteen tulisi olla että jokaisen piirin nimeämän delegaatin on helppo asuinpaikastaan riippumatta käyttää ääntään Keskustanuorten päätöksentekoprosessissa. Käytännössä kuitenkin vaikkapa Kolarista Kotkaan kulkeminen vie niin paljon aikaa, että se hankaloittaa kokoukseen osallistumista etenkin perheellisten ja työssäkäyvien jäsenten osalta. Pahimmillaan molempiin suuntiin venyvät matkat estävät osallistumisen kokonaan. Etäosallistumista on testattu vuonna 2020, ja se toimii teknisesti. Piirijärjestön tai useamman piirin yhdessä järjestämällä etäpisteillä voidaan luoda myös yhteisöllisyyttä tukeva tapahtuma.

1 Liiton säännöt mahdollistavat nykyään liittokokoukseen
2 osallistumisen etäyhteydellä, jos liittohallitus niin sallii.
3 Hämeen Keskustanuoret vaatii, että tulevaisuudessa
4
5 kahden tai useamman piirijärjestön yhdessä järjestämä
6 etäosallistumispiste liittokokoukseen sallittaisiin erillises-
7 tä piirijärjestöjen hakemuksesta

8
9 TAI

10
11 liittohallitus julkaisisi julkisen selosteen, jossa se kertoisi
12 miksi pistettä ei tapahtumapaikkakunnan hyvän saavutet-
13 tavuuden vuoksi sallita. Esimerkiksi Jyväskylän saavutet-
14 tavuus on lähes kaikkialta maasta kohtalaisen hyvä.

Liittohallituksen vastausesitys:

15
16
17 Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

18
19
20 Hämeen keskustanuorten huoli tapahtumien saavutetta-
21 vuudesta on aiheellinen. Sääntöjen mukaisesti osallistu-
22 minen voidaan toteuttaa myös etäyhteyksin hallituksen
23 niin päättäessä. Kirjauksen pääasiallinen tarkoitus on
24 kuitenkin mahdollistaa etäosallistuminen sellaisissa tilan-
25 teissa, joissa fyysinen osallistuminen ei ole mahdollista
26 ensisijaisena vaihtoehtona.

27
28 Toiminnassa on otettava huomioon myös nuorisolain oh-
29 jaavat arvot, joista yksi on yhteisöllisyys. Yhteisöllisyyden
30 edistäminen on haasteellista etenkin, jos Keskustanuor-
31 ten vuoden suurimpaan tapahtumaan osallistuisi jatkossa
32 fyysisesti vain murto-osa nykyisestä. Tapahtumien saa-
33 vutettavuutta voidaan edistää ilman, että vaarannamme
34 elintärkeän yhteisöllisyyden etenkin pandemian jälkeises-
35 sä ajassa.

84. Kainuun Keskustanuoret: Keskustanuorten siirryttävä takaisin demokraattiseen liittosihtee- rimalliin

40
41 Keskustanuoret hyväksyi 10 vuotta sitten sääntömuu-
42 toksen, jonka myötä liittosihteerimallista siirryttiin
43 elitistiseen pääsihteerimalliin. Tämä tarkoitti sitä, että
44 liittosihteerin valinta siirtyi Keskustanuorten suurimmalta
45 päättävältä elimeltä liittokokoukselta liittohallituksen ja
46 liiton työvaliokunnan päätettäväksi.

47
48 Kulunut 10 vuotta on osoittanut, että pääsihteerimalli ei
49 ole toimiva, vaikka loistavia pääsihteereitä onkin ollut.
50 Elitistinen pääsihteerimalli ei edistä kansanvaltaisen liik-
51 keen ja demokratian periaatteita. Siksi onkin parempi,
52 että järjestöllisissä asioissa valtaa käyttää jäsenistön valit-
53 sema henkilö, liittosihteerin. Liittosihteerin äänestämisen
54 osallistaisi kenttää väliliittokokouksissa, joissa ei liiton
55 puheenjohtajistoa valita. Avoin vaali myös lisäisi luotta-
56 mustoimen vetovoimaa.

57
58 Keskustanuorten Kainuun piiri esittää, että Keskustanuor-
59 ret aloittaa sääntömuutosprosessin, jonka myötä liitto-
60 sihteerimalli otetaan takaisin käyttöön ja valinta tapahtuu
61 siinä päätöksentekoaikavälissä, jonne se kuuluu, eli liit-
62 tokokouksessa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret siirtyi pääsihteerimalliin vuoden 2011 Tahkon liittokokouksessa. Uudistuksella tavoiteltiin liiton valta- ja vastuusuhteiden selkiyttämistä. Pääsihteerin tehtäväksi määriteltiin uudistuksen yhteydessä Keskustanuorten taloudesta ja hallinnosta vastaaminen. Hän myös johtaa liittotoimistoa sekä toimii työntekijöiden esimiehenä.

Vuoden 2011 jälkeen hallinnollinen työmäärä on kasvanut jatkuvasti. On välttämätöntä, että näin suuri vastuu myönnetään perustuen koeteltuun osaamiseen. Pääsihteerin rekrytointiprosessissa hakijoilla esimerkiksi teetetään haastavia hallintoon ja esimiestaitoihin liittyviä tehtäviä. Kyseessä on laajaa osaamista, johtamiskykyä ja organisointitaitoja vaativa tehtävä.

Keskustanuorten organisaatio on myös hyvin erilainen kuin liittosihteerien aikaan. Työntekijämäärä on huomattavasti pienempi ja kaikilta työntekijöiltä vaaditaan ennistä enemmän. Jokaiselta työntekijältä odotetaan oman osaamisensa pitkäjänteistä kehittämistä nimenomaan hallinnollisella puolella. Pitkäjänteinen kehittäminen ja jatkuvuuden varmistaminen vaarantuvat vakavasti, mikäli hallinnon johtamisessa aikaperspektiivi typistyy vaalien väliseksi kahden vuoden pikajuoksuksi.

Pääsihteerimallissa liittotoimiston esimies on puhtaasti virkamies, jolla ei ole poliittista funktiota. Kuten muuallakin yhteiskunnassa, poliittiselle johdolle tehtävä valmistelutyö on tärkeää pitää erillään ja puhtaasti virkamiestyönä, jonka motiivina ei voi olla esimerkiksi oman uudelleenvalinnan varmistaminen. Vuoden 2011 uudistuksen jälkeen jako poliittisen ja hallinnollisen johdon välillä on ollut selkeä helpottaen liittotoimiston työn johdettavuutta. Muutos on myös vahvistanut mielikuvaa Keskustanuorista uskottavana työnantajana, joka tarjoaa mahdollisuuksia kaikille työntekijöille normaalin työhaun kautta ilman poikkeuksellista luottamushenkilöhimeliä pääsihteerin osalta.

Aloitteessa mainittu kentän osallistaminen tulee selvästi esille valittaessa suhteellisen suurta joukkoa liittohallituksen jäseniä. Liittohallituksen jäsenet ovat nimenomaan niin sanotun kentän edustajia, joille yleinen kokous ja jäsenistö on uskonut vallan tehdä päätöksiä edustuksellisen demokratian periaatteita noudattaen. Tähän päättävävaltaan kuuluu olennaisesti myös valta päättää rekrytoinneista liiton operatiivisten tarpeiden pohjalta. Demokraattisesti valitulle liittohallitukselle uskotusta toimivallasta johtuen kulloisenkin liittohallituksen rekrytoimalla pääsihteerillä on täysi legitimitetti suhteessa talouden ja hallinnon johtamiseen.

85. Pirkanmaan Keskustanuoret: Keskustan vaalilaulut pysyvästi duurivoittoisiksi

Suomen Keskusta r.p.:n vaali-ilmeet ovat vaihdelleet viime vuosina mukaansatempaavasta typötylsään.

1

2 On kiistaton tosiasia, että rohkeat kampanjat herättävät
3 paremmin huomiota kuin varman päälle pelaavat. On
4 tärkeää jäädä mieleen, ja suomalaisessa demokratias-
5 sahan suurimmaksi nousemiseen riittää se, että puolue
6 innostaa taakseen riittävän suuren vähemmistön kaikista
7 äänestäjistä.

8

9 Suomi Kuntoon-kampanja ja etenkin Suomi Kuntoon-vaalilaulu herätti huomiota ja kertoi siitä, että keskustalaisilla
10 on nyt sellainen meininki, jolla vaalit voitetaan. Duurivoit-
11 toisuus, pirteys, myönteisyys ja nopea tempo kertoivat
12 kaikille, että puolue on olemassa ja sitä kannattaa äänestää.

13

14 Siksi Keskustanuoret tulee ajamaan puolueen kampanjoihin
15 pysyvästi duurivoittoisen vireen. Kaikkien vaalilaulujen
16 tulee olla pirteitä ja niiden tulee luoda uskoa voittoon.
17 Keskustan vaalilaulut olkoot siis jatkossa osoitus puolueen
18 voimakkaasta voitokulusta!

19

Liittohallituksen vastausesitys:

20

21 Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

22

23 Tulevat aluevaalit on Keskustalle ja Keskustanuorille
24 näytönpaikka. Duurivoittoisuus, pirteys, myönteisyys ja
25 nopea tempo ovat varmasti niitä, joilla Keskustan järjestö-
26 väkeen saadaan intoa ja tekemisen meininkiä. Keskus-
27 tanuoret ei kuitenkaan koe, että sävellaji halutaan lukita
28 vain yhteen muottiin. Poliitikassa tulee ajoittain eteen
29 myös mollivoittoisia hetkiä.

30

86. Pirkanmaan Keskustanuoret: Kulttuuritoiminta paremmin Keskustanuorten toiminnan osaksi

31

32 Suuruuden aikoina moni lähti Keskustanuoriin mukaan
33 ihan vain järjestön kulttuuritoiminnan vuoksi. Näytelmä-
34 kerhot, tanssitoiminta ynnä muut kulttuurin muodot vetivät
35 nuoria mukaansa ja politiikka tuli ehkä kylkiäisenä, jos oli tullakseen.

36

37 Keskustanuorten tulee paremmin tunnistaa kulttuuriharrastajat
38 jäsenistöstään ja aktiiveistaan. Keskustanuorten kulttuuritoiminta
39 voi kukoistaa vain vapaaehtoispuolelta, mutta pysyvämpien rakenteiden
40 ja kommunikointikanavien luontiin voidaan tarvita ensin liiton
41 työntöapua.

42

43 Kuluneen vuoden elokuvakilpailu oli monen jäsenen mielestä hauska
44 idea. Tältä pohjalta kulttuurinnälkää voi hyvin lähteä sekä tyydyttämään
45 että kasvattamaan.

46

47 Kulttuurikoordinaattorinkaan palkkaaminen ei olisi huono idea,
48 mutta ennemmin on luotettava siihen, että keskustanuoret
49 haluavat itse valmistaa esimerkiksi näytelmiä, levyttää levyjä tai
50 vaikkapa kuvata sketsisarjan suosittuun videopalveluun.

51

52 Keinoja ei voi sanella etukäteen ehkä kovinkaan menestyksellisesti,
53 mutta Keskustanuorten liittokokous tekee periaatepäätöksen:
54 Kulttuuritoimintaa tullaan käynnistämään lähivuosina sopivissa
55 väleissä.

56

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Kulttuuri toiminta on kiistatta ollut tärkeä palanen toimintaamme ja sitä tulee jatkossakin kehittää yhä monipuolisempaan suuntaan. Liittokokous ei kuitenkaan näe, että kulttuurikoordinaattorin palkkaaminen olisi tässä tilanteessa ratkaisu vaan toiminnan koordinointi piiri- ja osatotasille voisi tapahtua jo olemassa olevin resurssein.

Keskustanuorilla on kulttuurin kentältä sidosryhmiä, kuten Suomen Harrastajateatteriliitto, joiden kanssa yhteistyötä on mahdollista tiivistää.

87. Pirkanmaan Keskustanuoret: Vuodesta 2022 Keskustanuorten alumnivuosi

Korona on jättänyt lukuisia haavoja yhteiskuntaan ympäri maailman. Haavoja eivät ole selvinneet Keskustanuoretkaan.

Vuosina 1991 ja varsinkin 1990 syntyneet eivät saaneet kokea koko keskustanuoruuttaan loppuun asti täysimittaisena kun valtakunnalliset tapahtumat peruttiin yksi toisensa jälkeen. Etäkokoukset ja etähupailut eivät vain ole sama asia.

Sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden tähden on taattava se, että keskustanuoruutensa viimeiset vuodet koronalle menettäneillä olisi vielä mahdollisuus olla jonkinlainen osa kenuyhteisöä. Siksi vuoden 2022 tulee olla Keskustanuorten alumnivuosi.

Alumnivuoden tapahtumat tulee rakentaa niin, että myös alumneilla on mahdollisuus olla jossain määrin läsnä tapahtumissa tai niiden oheistoiminnassa. Alumni omien sivutapahtumien tulee tulla tulla omakustanteisia, mutta yhteisöllisyyden elementtejä on voitava luoda myös yhdessä Keskustanuorten kanssa.

Alumneilla on varmasti myös paljon annettavaa tulevien vuosien nuorisovaikuttajille, sillä moni alumni on tullut nuorisopolitiikkaan aikana, jolloin poliittinen järjestötoiminta veti nuoria puoleensa enemmän kuin nykyään. Nuoret taas voivat parantaa alumni ymmärrystä siitä, millaista politiikkaa tulevaisuuden vuoksi on tehtävä.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Alumni ottaminen mukaan uusien keskustanuorten sukupolvien kouluttamiseen ja kehittämiseen on tärkeä asia. Tässä voidaan siirtää paljon niin kutsuttua hiljaista tietoa uusille nuorille.

Keskustanuorilla on aktiivinen ja elinvoimainen alumni verkosto, johon kaikki halukkaat voivat liittyä. Toivottavaa on, että alumniverkosto järjestää itse koronasta toipuville alumneille tapahtumia, joihin kaikki Keskustanuorten aktiivit ovat tervetulleita. Kyseinen tapahtuma on mah-

dollista järjestää yhteistyössä Keskustanuorten kanssa.

88. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret: Jäsenkirjeet podcast muodossa

Keskustanuorten jäsenkirje Juureva sisältää paljon jäsenille tärkeää tietoa. Koska arki on lähes jokaiselle nykyään todella kiireistä ja hektistä, ei jäsenkirjeen lukemiselle jää välttämättä aikaa. Pohjois-Pohjanmaan Keskustanuoret esittävät, että jäsenkirje Juureva olisi saatavilla myös podcast/audio muodossa. Siten jäsenet saisivat kaiken tärkeän tiedon keskeillä arkeilla, kotitöiden lomassa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuorten jäsenkirje Juureva tulee jäsenille kerran kuukaudessa. Kirjeestä löytyy tärkeät päivämäärät ja ajankohtaiset asiat niin järjestö kuin poliittiseltäkin kentältä. Jäsenkirjeitä voidaan kuitenkin mahdollisesti tuottaa audiomuodossa.

Podcast olisi hyvä tapa keskustella ajankohtaisista aiheista. Keskustanuorten oma keskusteleva podcast on jo suunnitteilla.

89. Pyhjärven Keskustanuoret: Keskustanuorten hoidettava organisaatorakenteensa kuntoon

Suomen vaikuttavin poliittinen nuorisoyhdistys Keskustanuoret tarvitsee ryhtiliikkeen. Keskustanuorissa on viime aikoina keskitytty erittäin paljon erilaisten poliittisten ideologioiden ja ajatusten edistämiseen. Vaikuttavimmilla paikoilla olleet ovat tätä kaikkein eniten tehneet. Tämä on tavallaan erittäin hyvä asia. Samaan aikaan, kun on keskitytty valtaosin tekemään politiikkaa ja miettimään poliittisia asioita on meidän rakkaan liittomme organisaatorakenne rapistunut.

Organisaatorakenteen rapistuminen näkyy konkreettisesti liiton tiettyjen piirien vuosittain pienemmällä jäsenmäärällä. Uutta väkeä liittyy vähemmän kuin poistuu johtuen enimmäkseen olemassa olevien jäsenten saavuttaessa eroian. Piirien alueiden pienenevä jäsenmäärä tarkoittaa, että myöskin piirin alueen osastoihin kuuluu entistä vähemmän jäseniä. Kaikkein matalin kynnys nuorelle ihmiselle vaikuttaa on nimenomaan oman pitäjän osastossa. Pitäjän osasto pystyy myös olemaan vaikuttavin nuorisopolitiittinen yhdistys pitäjässä sekä sen lähialueella.

Jokaisen keskustanuoren on otettava itseään niskasta kiinni ja tehtävä töitä liiton organisaatorakenteen kuntoon saamiseksi. Merkittävimpiä asiana huolehtia, että jokaisen nuoren asuinalueella toimii elinvoimainen osasto. Tämä on liiton, piirien ja osastojen tehtävä. Kaikkein suurin vastuu kuuluu ensisijaisesti liiton organisaatorakenteessa vaikuttavimmilla paikoilla istuville henkilöille!

Liittohallituksen esitysvastaus:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Liittokokous yhtyy aloitteen huoleen jäsenmäärän pienemisestä ja organisaatorakenteen muutoksesta.

Matalan kynnyksen paikallistoiminnan merkitystä tulisi-kin vahvistaa. Osassa piireistä keino tähän voi olla osaston uudelleen aktivointi, mikäli se nähdään paikallisesti tarpeelliseksi. Myös useamman kunnan alueella toimivat osastot voivat olla yksi ratkaisu paikallistoiminnan aktivoimiseen.

90. Pyhäjärven Keskustanuoret: Keskustanuorten slogan uudistettava

Keskustanuorten slogan kaipaa uudistusta. Poliittisen ilmapiiirin ja- työskentelyn muuttuessa Suomessa on Keskustanuorten pystyttävä olemaan kiistan ykkönen nuorten poliittisessa kentässä. Tämä edellyttää sloganin muuttamista. Nykyinen slogan ”Kohtuullisen luonnollinen” on ollut kohtuullisen luonnollisesti jo liian kauan liittomme sloganina.

Pyhäjärven Keskustanuoret ehdottavat Keskustanuorten uudeksi sloganiksi ”maalaisjärjellä radikaalisti maltillista nuorisopolitiikkaa”!

Sloganin jokainen neljä sanaa kyseisessä muodossaan pystytään avaamaan ja niiden merkitys perustelemaan hyvin. Ensimmäinen sana ”maalaisjärjellä” ei esittelyä kaipaa. Kaikki tietävät, mitä maalaisjärki on ja sitä he myös haluavat politiikkaan. Toinen sana ”radikaalisti” tarkoittaa, että Keskustanuorilla on palavaa halua tehdä politiikkaa tarvittaessa myös mielipiteitä ja keskustelua herättävällä tavalla. Nuorisopolitiikan tulee olla radikaalia ja emopuoluetta ohjeistavaa toimintaa. Kolmas sana ”maltillista” tarkoittaa, että Keskustanuorilla on kyky maltillisesti käsitellä asioita ja toimintamme ei mene kohtuuttomuuksiin, sekä olemme tasapainottava tekijä äärimmäisyyksien välillä. Neljäs sana ”nuorisopolitiikka” sitoo yhteen kolme ensimmäistä sanaa kertomalla mil-laista Keskustanuorten politiikan tulisi olla!

Hyvä ja merkittävä poliittinen nuorisojärjestö tarvitsee aina yhtä hyvän logon ja sloganin. Logo on hyvä ja nykyaikainen. Edellä mainittu slogan täydentäisi Keskustanuorten ilmettä positiivisella tavalla merkittävästi tulevaksi vuosikymmeneksi!

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

Liittokokous on tunnistanut aloitteessa esiin nostetun haasteen ja tunnistaa, että slogan kaipaa päivitystä. Sloganin tulee olla raikas ja moderni, ajan henkeen sopiva.

Keskustanuorten vaalislogan ”Sinä päätät!” on rohkaiseva, jota voi mahdollisesti käyttää myös jatkossa tarvittavissa tilanteissa. Kyseistä slogania voidaan käyttää myös muissa yhteyksissä. Liittokokous velvoittaa liittohallituksen avaamaan ensi vuonna slogankilpailun, jotta jokaisella on mahdollisuus osallistua uuden sloganin pohtimiseen.

91. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Keskustanuorten järjestettävä epäpoliittisia tapahtumia

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää, että Keskustanuorten tulee järjestää jatkossa enemmän epäpoliittisia tapahtumia.

Keskustanuorten tulee lisätä epäpoliittisia matalan kynnyksen tapahtumia, jotta tapahtumien osallistujamäärää saadaan kasvatettua ja keskustanuorten toiminnasta kiinnostuisi yhä useampi nuori. Epäpoliittisissa tapahtumissa politiikka ja vaikuttaminen olisivatkin taka-alalla ja rento yhdessäolo sekä hauskanpito etusijalla. Erityisen tärkeää edellä mainittu rento yhdessä oleminen on nyt korona-ajan päättyessä.

Varsinais-Suomen Keskustanuorten mielestä tällaiset rennot tapahtumat ovat suurelta osin toimintamme suola. Rennommista ja vapaamuotoisemmista tapahtumista pystyisimme myös helposti poimimaan potentiaaliset uudet jäsenet mukaan muuhunkin toimintaamme.

Epäpoliittisten tapahtumien järjestämisen yhteydessä liitolla on hyvä mahdollisuus lisätä yhteistyötä muiden yhteiskunnallisesti aktiivisten järjestöjen kanssa.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuorten toiminnan pitää olla yhä saavutettavampaa ja tavoitettavampaa koko Suomessa. Keskustanuorten toimintasuunnitelmassa vuodelle 2022 on määritelty tavoite, että Keskustanuoret tavoittavat laajemman joukon nuoria ympäri Suomen. Kyseisen tavoitteen toimis-
määrittelyä, että järjestetään matalamman kynnyksen tapahtumia yhä useamman toimijan kanssa. Näissä yhteyksissä on tarkoitus pitää epäpoliittisia tapahtumia ja opetella esimerkiksi hyödyllisiä kansalaistaitoja.

92. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Keskustanuorten poliittisten liittokokousaloitteiden merkitystä tarkasteltava

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää, että keskustanuorten poliittisten liittokokousaloitteiden merkitys kirkastetaan jäsenyhdistyksille.

Poliittisten liittokokousaloitteiden keskeisenä teoreettisena tarkoituksena on nostaa jäsenyhdistysten tärkeinä pitämiä asioita liittokokouksen keskusteltavaksi sekä mahdollistaa jäsenyhdistysten oikeuden vaatia muutoksia liiton linjaan.

Tällä hetkellä erityisesti poliittisten liittokokousaloitteiden merkitys on kuitenkin osittain epäselvä. Keskustanuorten säännöissä ei suoraan ole mainintaa jäsenyhdistysten aloiteoikeudesta eikä näin poliittisista liittokokousaloitteista ole suoraa kirjausta säännöissä. Vakiintuneiden käytäntöjen mukaisesti aloitteita kuitenkin käsitellään liittokokouksessa ja niiden toteutumista seurataan aktiivisesti – seuranta on jopa aktiivisempaa kuin liiton muiden poliittisten linjojen edistymisen.

Varsinais-Suomen Keskustanuorten mielestä poliittisten liittokokousaloitteiden suhdetta esimerkiksi liiton linjapereihin sekä tavoiteohjelmiin tulee tarkastella. Parhaimmillaan liittokokouksessa hyväksytyt poliittiset linjaukset kirjataan sellaisenaan esimerkiksi liiton linjapapereihin.

Liittohallituksen vastausesitys:

Liittokokous yhtyy aloitteeseen.

Aloite toimii hyvänä keskustelun avauksena poliittisten aloitteiden merkityksestä. Jo tällä hetkellä poliittisten aloitteiden suhdetta liiton linjapapereihin ja työryhmien työskentelyihin pohditaan usealta eri kantilta.

Liittokokousaloitteiden ansiosta Keskustanuoret on pystynyt vaikuttamaan monipuolisesti eri yhteiskunnan sektoreihin. Aloitteet toimivat syötteinä Keskustanuorten kannanottoihin.

Aloitteessa nostettuihin asioihin kiinnitetään jatkossakin erityistä huomioita ja niiden merkitystä edelleen kirkastetaan jäsenyhdistyksille.

93. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Keskustanuorten sijoitettava suomalaiseen metsään!

Varsinais-Suomen Keskustanuoret esittää, että Keskustanuorten on sijoitettava suomalaiseen metsään.

Sijoittaminen on ollut julkisessa keskustelussa paljon tapetilla, ja se kiinnostaa etenkin nuoria. Sijoittamalla lisätään kotimaista omistajuutta osakemarkkinoilla olevissa yrityksissä, sekä luodaan taloudellista turvaa osakkeenomistajien tulevaisuuteen.

Suomalaiset metsät olisivat oiva kohde sijoittamiselle.

1 Metsään sijoittaminen on vakaa ja matalan riskin sijoitus-
2 kohde. Jatkuvasti kasvavat ja hiiltä sitovat suomalaiset
3 metsät ovat kestävä sijoituskohde, niin ekologisesti kuin
4 taloudellisesti.

5
6 Varsinais-Suomen Keskustanuorten mielestä sijoittamalla
7 suomalaiseen metsään Keskustanuoret kasvattaisi koti-
8 maista omistajuuttaan sijoitusmarkkinoilla sekä toimisi-
9 vat esimerkkinä erityisesti nuorille.

Liittohallituksen vastausesitys:

10
11
12
13 Liittokokous ei yhdy aloitteeseen.

14
15 Keskustanuorten suora sijoitusvarallisuus on hyvin
16 vaatimaton. Tulevan vuoden liittohallitus velvoitetaan
17 kuitenkin tarkastelemaan sijoituskohteiden nykytilaa
18 kotimaisen omistajuuden näkökulmasta. Keskustanuoret
19 pitää suomalaista metsää erittäin arvokkaana sijoitus-
20 kohteena, joka vastaa näkemystämme vastuullisesta
21 kotimaisesta sijoittamisesta ja luo elinvoimaa. Nuorkes-
22 kustalaisen aatteen omaava sijoittaja vaalii luonnon mo-
23 nimuotoisuutta ja on vastuullinen. Kotimainen omistajuus
24 on Keskustanuorille tärkeä arvo, jota haluamme edistää.
25 Myös periaateohjelmassamme linjataan, että Suomi on
26 vaurastunut metsien kautta, ja maa- ja metsätalous on
27 meille tärkeä elinkeino myös tulevaisuudessa

28
29 Ensisijaisesti Keskustanuorten rahojen pitää mennä toi-
30 minnan tekemiseen ja politiikan pyörittämiseen, sijoitta-
31 minen on toissijainen varojen käyttökohde.

Keskustanuoret 2025

yhteisö, kasvualusta ja yhteiskunnallinen vaikuttaja

Keskustanuorten järjestöllinen strategia 2021-2025

Visio vuodelle 2025:

Keskustanuoret on tunnetuin, yhteisöllisin ja vaikuttavin poliittinen nuorisjärjestö, joka tekee rakentavaa ja raikasta politiikkaa. Sen järjestö rakenne, viestintä ja osallisuus ovat nuorisjärjestöjen parhaimmalla tasolla.

Toiminta-ajatus:

Keskustanuoret on yhteisö ja poliittinen nuorisjärjestö, jossa jokaisen on helppo olla mukana. Yhteisö toimii kasvualustana keskustanuorille, jotka voivat kasvaa järjestön jäsenenä ja yhteiskunnan vaikuttajina. Keskustanuoret toimii niin aktiivisena vaikuttajana kuin viestijänä puolueessa sekä yhteiskunnassa.

Keskustanuorten arvot:

Yhteisöllisyys,
yhdenvertaisuus,
kestävä kehitys,
sivistys

Kasvava yhteisö, jossa jokaisen on helppo olla

Keskustanuorten toiminta on saavutettavaa, yhteisöllistä ja monipaikkaista sekä häirinnästä vapaata. Otamme uudet toimijat avoimesti vastaan, ja yhä useampi haluaa lähteä toimintaamme mukaan. Vaalimme kokeilukulttuuria, hyväksymme virheet ja keskeneräisyyden, sekä pyrimme jatkuvaan itsemme ja toistemme kehittämiseen. Toimimme avoimesti ja demokraattisesti. Jokaisella on mahdollisuus antaa toiminnastamme palautetta, jonka pohjalta kehitämme järjestöämme. Emme ylläpidä rakenteita niiden itsensä vuoksi. Olemme taloudellisesti vakaa poliittinen nuorisjärjestö, jossa jokainen kokee olevansa osa ryhmää omana itsenään.

- Luomme toiminnastamme ja politiikastamme houkuttelevaa ja tulevaisuusorientoitunutta. Tähtäämme jäsenmäärän kasvuun ja näkyvyyden nostamiseen. Olemme tunnetuin poliittinen nuorisjärjestö, ja kirkastamme keskustalaisuuden tarpeellisuuden tämän päivän yhteiskunnassa.
- Tunnistamme jäsenten monimuotoisuuden ja erilaiset elämäntilanteet. Varmistamme, että jokaisella on mahdollisimman helppoa osallistua keskustanuorten toimintaan eri tasoilla riippumatta omasta taustastaan, henkilökohtaisista ominaisuuksistaan tai asuinpaikastaan. Keskustanuoret on saavutettava järjestö.
- Kehitämme Keskustanuorten järjestö rakennetta ja toimintaa vastaamaan tulevaisuuden vaatimuksia ja jäsenten tarpeita. Vaikutamme puolueen rakenteisiin, jotta ne vastaavat keskustanuorten tarpeita.
- Luomme pitkän tähtäimen taloussuunnitelman, jossa otetaan kantaa pitkän aikavälin rahoitukseen, kustannuksien järkeviin kohdennuksiin, sijoitustoimintaan, eettisiin valintoihin ja hankintoihin. Strategiakauden päätteeksi liiton talous- ja sen suunnitelma on vakaalla pohjalla.

Kasvualusta nuorelle, poliittiselle vaikuttajalle ja päättäjälle

Keskustanuorten ydintehtävä on olla inspiroiva kasvamisen alusta nuorille. Toiminnassamme kasvaa aktiivisia yhteiskunnallisia vaikuttajia. Tarjoamme toimintamme kautta konkreettisia vaikuttamiskokeimuksia ja -polkuja sekä tarjoamme nuorille vastuuta ja mahdollisuuden toteuttaa omia ideoitaan. Viestimme ylpeästi siitä, miten toiminnastamme kertyvä osaaminen hyödyttää jäseniämme vaikuttajanuralla ja työelämässä. Tarjoamme piireille mahdollisimman hyvät mahdollisuudet keskittyä poliittiseen toimintaan ja jäsenistön kouluttamiseen.

- Kannustamme jäseniämme pyrkimään Keskustanuorten luottamustehtäviin eri tasoilla. Olemme yhteisö, josta ehdokas saa tukea eri luottamustehtäviin hakemisessa. Vahvistamme jäsentemme mahdollisuuksia olla vaikuttavampia yhteiskunnassa.
- Järjestämme ajankohtaisempaa ja tarpeisiin perustuvampaa koulutusta jäsenistöllemme ja tunnistamme heidän osaamistarpeita. Tapahtuma- ja koulutuskalenterimme on aikataulutettu selkeästi etukäteen ja hyödynnämme kohderyhmäajattelua tapahtumia suunniteltaessa.
- Tunnistamme jäsentemme erilaista osaamista ja hyödynnämme sitä yhteisössämme, luomme mahdollisuuksia hyödyntää toinen toisemme osaamista ja verkostoja. Luomme osaamispankin, jonka avulla voimme hyödyntää toistemme osaamista ja asiantuntijuutta.
- Kehitämme järjestömme osallisuutta, jotta jokaisella jäsenellä on mahdollisuus vaikuttaa toimintaamme ja politiikan sisältöihin entistä paremmin. Huomioimme kehityksessä järjestötoiminnan ja -kulttuurin tulevaisuuden muutokset. Vahvistamme keskustanuorten asemaa puolueen päätöksentekokelemissä.

Luotettava ja arvostettu vaikuttaja ja viestijä

Teemme vahvaa periaatepolitiikkaa aatteellisen perustamme tuntien ja kannustamme toisiamme yhä enemmän aatteelliseen keskusteluun. Tavoitteenamme on Suomen vaikutusvaltaisin poliittinen nuorisojärjestö, jonka sidosryhmäyhteistyö on vuorovaikutteista ja vaikuttavaa. Keskustanuoret vaikuttavat ja osallistuvat aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä mielipiteen muodostumiseen rakentavalla ja raikkaalla tavalla. Teemme suunnitelmallista viestintää ja panostamme työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja jäsenten viestintävalmiuksien parantamiseen. Vaikutamme keskustan poliittiseen linjaan järjestömme arvojen ja linjausten pohjalta ennakkoluulottomasti.

- Viestimme avoimesti ja vuorovaikutteisesti järjestön eri tasoilla ja tavoitamme jäsenemme paremmin. Kehitämme eri keskustajärjestöjen välistä viestintää.
- Luomme keskustanuorille viestintästrategian, joka vastaa nykyajan viestinnällisiä tarpeita. Keskustanuorten viestinnällä tavoitellaan yhteiskunnallista keskustelua sekä vaikuttamista. Ulkoinen viestintämme tavoittaa suuremman määrän kuin vuonna 2021.
- Luomme keskustalaisuudelle identiteetin ja brändin, joka on toimiva ja vaikuttava 2020-luvun politiikassa niin, että jokainen nuori voi olla ylpeä keskustalaisuudestaan.
- Kehitämme sidosryhmäverkostoamme priorisoimalla tärkeimmät sidosryhmät. Hyödynnämme sidosryhmissämme toimivia keskustanuoria ja luomme keskustanuorista kuvan luotettavana sekä vaikutusvaltaisena sidosryhmäkumppanina.

#keskustanuoret

Toimintasuunnitelma

vuodelle 2022

1 Johdanto

Vuonna 2021 luotu järjestöllinen strategia tulee ohjaamaan Keskustanuorten tulevien vuosien toimintaa ja painopisteitä. Etenkin vuonna 2022 keskiössä tulee olemaan strategian tavoitteiden ja toimenpiteiden priorisointi sekä niiden jalkauttaminen koko järjestössä.

Strategian visiossa Keskustanuoret on Suomen isoin, luotettavin ja vaikuttavin poliittinen nuorisojärjestö. Vision tavoitteiksi on asetettu, että Suomen Keskustanuoret on kasvava yhteisö, jossa jokaisen on helppo, luotettava ja arvostettu vaikuttaja ja viestijä, sekä kasvualusta nuorelle, poliittiselle vaikuttajalle ja päättäjälle.

Vuoden 2022 toimintasuunnitelma rakentuu mainittujen kolmen tavoitteen ympärillä erilaisina kehittämisen ja toiminnan painopisteinä, joita ohjaavat strategian lisäksi järjestömme arvot yhteisöllisyys, yhdenvertaisuus, kestävä kehitys ja sivistys. Vuoden 2022 kehittämisen ja toiminnan painopisteitä ovat tapahtumien kehittäminen, osallisuuden edistäminen, tulevat vaalit sekä Keskustanuorten politiikan valtatiet.

Monipuolisella ja merkityksellisellä toiminnalla, viestinnällä ja vaikuttamisella pyrimme tavoittamaan yhä laajemmin 15–30-vuotiaita nuoria. Pyrimme kuulemaan ja osallistamaan sekä tarjoamaan harrastuksen ja kasvualustan etenkin niille nuorille, joiden ääni kuuluu tällä hetkellä yhteiskunnassa heikoimmin. Korona-ajan jälkeen kannamme erityistä huolta siitä, että pystymme tukemaan nuorten harrastamista ja osallisuutta kansalaisyhteiskunnassa.

2 Vuoden 2022 pääpainopisteet

A. TAPAHTUMAT

Keskustanuorten tapahtumat järjestetään maantieteellisesti ympäri Suomen, jolloin kaikilla nuorilla on aito mahdollisuus osallistua valtakunnallisiin tapahtumiin. Kaikki Keskustanuorten tapahtumat ovat esteettömiä. Tapahtumissa huomioidaan erityisesti uudet osallistujat ja toivotetaan heidät lämpimästi tervetulleiksi mukaan toimintaamme. Lisäksi mahdollamme edelleen kynnystä osallistua Keskustanuorten tapahtumiin ja teemme yhteistyötä yhä useamman toimijan kanssa. Tapahtumavuosisikelloa

rytmittävät perinteisten tapahtumat ja sääntömääräiset kokoukset, joiden lisäksi järjestetään sekä liitto- että piiritasolla uudenlaisia tapahtumakonseptia

Tavoite: Keskustanuorten tapahtumat tavoittaa laajemmin joukon nuoria ympäri Suomen ja tapahtumissa opetellaan jokapäiväisessä elämässä hyödynnettäviä taitoja.

Toimet: Järjestetään kolme matalan kynnyksen tapahtumaa yhteistyössä yhä useamman toimijan kanssa. Osa uudenlaisista tapahtumista voidaan järjestää myös etätoteutuksena.

Toimet: Toteutetaan yksi jäsenhankintatapahtuma jokaisen piirin kanssa.

Toimet: Tapahtumien osallistujamääriä mitataan tarkasti jokaisesta tapahtumasta. Osallistujamäärän kehittymistä seurataan vertailtavissa oleviin tapahtumiin.

Tavoite: Keskustanuorten poliittiset tavoitteet näkyvät yhä konkreettisemmin tapahtumissa

Toimet: Keskustanuorten vakiintuneissa vuoden aikana järjestettävissä tapahtumissa on varattu kolme erillistä ajankohtaa poliittisten tavoitteiden edistämiseen. Tällaisia toimia voi olla esimerkiksi puiden istuttaminen tai lähiluonnosta roskien kerääminen.

Toimet: Järjestetään yhdessä piirien kanssa tapahtuma, jossa konkreettisilla toimilla edistetään tavoitteitamme. Esimerkkejä tällaisista tapahtumista on reppu- tai vaatekeräys vähävaraisille perheille.

B. OSALLISUUDEN EDISTÄMINEN

Osallisuuden edistäminen on keskeinen osa Keskustanuorten toimintaa. Haluamme edistää jäsentemme mahdollisuuksia osallistua järjestön päätöksentekoon ja toiminnan suunnitteluun. Toisaalta pyrimme laajemmin vahvistamaan nuorten mahdollisuuksia ja kykyä osallistua yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Kiinnitämme erityistä huomiota yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoisiin osallistumismahdollisuuksiin.

Keskustanuoret järjestönä saa merkityksensä vuorovaikutuksesta ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Haluamme aktiivisemmin rakentaa keskusteluyhteyttä oman järjestömme ulkopuolelle ja kannustaa

yhä useampaa nuorta mukaan yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Tavoite: Avaudutaan keskustelemaan ja hakeamaan evästyksiä yhä enemmän oman järjestön ulkopuolelle. Pyritään kuulemaan erityisesti heitä, joiden mahdollisuudet osallistua poliittiseen toimintaan ovat heikommät.

Toimet: Toteutetaan Evästyksiä eduskuntavaaleihin –kiertue (työnimi), jonka avulla nostetaan esiin nuorille tärkeitä aiheita kohti eduskuntavaaleja ja tulevaa vaalikautta. Toteutetaan kiertue kaikissa Keskustanuorten piireissä. Hyödynnetään kohtaamisten ja keskustelujen järjestämisessä Erätauko-keskustelumenetelmää.

Toimet: Pyritään kuulemaan eduskuntavaali-kiertueella erityisesti sellaisia ryhmiä, joiden osallistuminen päätöksentekoon on yleensä heikompaa (esim. työpajatoimintaan osallistuvat nuoret, kehitysvammaiset, maahanmuuttajat). Piireille laadittavassa ohjeistuksessa otetaan huomioon tämä näkökulma.

Kouluvierailut ovat tärkeä osa nuorten demokraatiakasvatusta ja myös tapa saada uusia nuoria mukaan Keskustanuorten toimintaan. Haluamme aktivoida uudelleen koronapandemian aikana hiljentynyttä yhteyttä oppilaitoksiin.

Tavoite: Keskustanuoret näkyy kouluissa ja oppilaitoksissa kautta maan. Edistetään aktiivisesti kouluvierailujen/paneelien toteutumista. Kannustetaan piirejä luomaan yhteistyökuvioita muiden poliittisten nuorisojärjestöjen kanssa kouluvierailujen järjestämisessä.

Toimet: Luodaan Keskustanuorten jäsenjärjestöjen käyttöön materiaalipaketti tueksi kouluvierailuille osallistumiseen. Kiinnitetään erityistä huomiota siihen, miten kutsutaan uusia ihmisiä mukaan toimintaan. Huomioidaan materiaaleissa selkokieliisyys.

Toimet: Osallistutaan aktiivisesti Allianssin koordinoimaan nuorten politiikkaviikon ohjelmaan kaikkien piirijärjestöjemme alueella. Vainutetaan mahdollisuuksien mukaan myös politiikkaviikon valmisteluun valtakunnallisella ja alueellisella tasolla. Nostetaan politiikkaviikkoa esiin Keskustanuorten sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä.

Keskustanuoret on vuonna 2021 ottanut ensimmäisen kerran käyttöön osallistuvan budjetoinnin lisätäkseen jäsenten mahdollisuutta vaikuttaa toimintaan.

Tavoite: Vakiinnutetaan Keskustanuorten osallistuva budjetointi.

Toimenpide: Kerätään jäsenistöltä palautetta osallistuvan budjetoinnin ensimmäiseltä kierrokselta.

Toimet: Tuodaan osallistuvaa budjetointia näkyvästi esiin Keskustanuorten viestinnässä, niin, että kaikki Keskustanuorten jäsenet ovat tietoisia hakuajan alkamisesta ja myös toteutukseen valituista hankkeista. Järjestetään infotilaisuus hakuajan käynnistyessä.

Keskustanuorissa on hyödynnetty kuluvaan vuonna valtioneuvosto-mallia, jossa liittohallituksen jäsenet vetävät erilaisia ministeriöitä. Ministeriöt ovat seuranneet oman hallinnonalansa ajankohtaisia asioita, käyneet keskustelua ja osa on järjestänyt myös tapahtumia. Ministeriöihin liittyminen on ollut avointa kaikille jäsenille, ja se on toiminut matalan kynnyksen osallistumisen muotona.

Tavoite: Kehitetään valtioneuvosto-mallia selkeämmäksi kokonaisuudeksi muodostamalla ministeriöistä poliittisia teemoja yhdistäviksi jaostoiksi ja asettamalla toiminnalle selkeät vuosittaiset tavoitteet.

Toimet: Toteutetaan kysely ministeriöiden ryhmissä jäsenenä oleville. Kyselyn pohjalta päätetään toimenpiteistä mallin kehittämiseksi.

Toimet: Asetetaan ministeriöiden toiminnalle selkeät tavoitteet. Jokainen ministeriö esittelee vuoden alussa toimintasuunnitelman liittohallitukselle.

Toimet: Tuetaan ministeriöiden vetäjiä järjestämällä vähintään kaksi yhteistä kokoontumista vuosittain.

Toimet: Muutetaan ministeriöiden ryhmät jaostoiksi.

C. VAALIT

Heti vuoden 2022 alussa järjestetään kauan odotetut aluevaalit. Keskustanuoret pitää erittäin tärkeänä, että aluevaaleissa on ehdolla nuoria keskustalaisia, ja pyrki tukemaan nuoria ehdokkaita kampanjoinnissa.

Tavoite: Jokaisessa aluevaltuustossa on vähintään kaksi nuorta keskustalaista valtuutettua ja uusille valtuutetuille tarjotaan tukea heidän toimiessaan uusina valtuutettuina.

Toimet: Tuetaan aluevaaliehdokkaita järjestämällä koulutuksia vaalien alla, tarjoamalla vertaistukea sekä hyödyntämällä Keskustanuorten sosiaalisen median alustoja kampanjoinnissa. Kampanjaa tehdään monilla eri kasvoilla liiton sosiaalisessa mediassa.

Toimet: Keskustanuoret tukee nuoria ehdokkaita vaalien jälkeisissä paikkaneuvotteluissa ja kontaktoi kaikki uudet aluevaltuutetut sekä varavaltuutetut yhdessä piirien kanssa.

Seurakuntavaalit järjestetään loppusyksystä 2022. Perinteisesti kyseisten vaalien äänestysaktiivisuus on jäänyt alhaiseksi. Keskustanuoret osallistuu tiiviisti nuorisojärjestöjen yhteistyöhön seurakuntavaaleihin liittyen, pyrkimyksenä kasvattaa erityisesti nuorten äänestysaktiivisuutta seurakuntavaaleissa.

Tavoite: Kannustetaan keskustanuoria osallistumaan seurakuntavaaleihin Toimet: Järjestetään webinaari seurakuntavaaleihin liittyen, ja nostetaan vaalit esiin sosiaalisen median viestinnässä sekä erityisesti sisäisessä viestinnässä.

Tavoite: Tehdään tiivistä yhteistyötä muiden nuorisojärjestöjen kanssa äänestysaktiivisuuden nostamiseksi

Toimet: Osallistutaan nuorisotalon kattojärjestö Allianssin mahdollisesti koordinoimaan yhteistyöhön seurakuntavaaleihin liittyen.

Keskustanuorten vuotta leimaa myös valmistautuminen kevään 2023 eduskuntavaaleihin. Ehdokashankinta on käynnistettävä heti aluevaalien jälkeen. Tavoitteena on, että jokaisessa vaalipiirissä on vähintään yksi nuori keskustalainen ehdokas. Eduskuntavaaleissa Keskustanuoret asettaa tavoitteeksi kolmen nuoren keskustalaisen ehdokkaan läpimehön.

Tavoite: Jokaisessa vaalipiirissä on vähintään yksi nuori keskustalainen ehdokas Toimet: Kontaktoidaan potentiaaliset ehdokkaat koordinoitusti ja hyvissä ajoin.

Pysytään koko ajan tietoisena siinä, että millainen tilanne missäkin piirissä on ehdokasasettelussa ja käydäänkö alueella jäsenvaali eduskuntavaaliehdokkaista.

Tavoite: Nuorten keskustalaisten ehdokkaiden kampanjat ovat suunniteltuja, viimeisteltyjä ja ammattimaisia.

Toimet: Koulutetaan Keskustanuorten jäsenistöä kampanjointiin ja poliittisiin teemoihin liittyen läpi vuoden. Erityisesti panostetaan kaikkien ehdokkaiden brändin rakentamiseen sekä viestintäkoulutuksiin.

D. KESKUSTANUORTEN POLITIIKAN VALTATIEDOT

Poliittisena järjestönä Keskustanuorille on tärkeää vahvistaa jäsenistön poliittista osaamista. Läpi vuoden tarjotaan matalan kynnyksen teemawebinaareja ja koulutuksia. Koulutuksen painopisteet määrittyvät poliittisen tavoiteohjelman sekä vuoden aikana tehtävän ohjelmatyön pohjalta muodostaen mielekkäitä kokonaisuuksia laajemman vaikuttamistyön kanssa.

Tavoite: Kaikki koulutukset löytyvät yhdestä paikasta selkeästi ja jokainen jäsen ymmärtää, millaista koulutustarjontaa Keskustanuoret tarjoavat

Toimet: Tehostetaan edelleen MSL:n Moodle-alustaa ja tarjotaan ohjattujen koulutusten lisäksi mahdollisuutta entistä mielekkäämpään itseopiskeluun.

Tavoite: Järjestetään vuoden aikana kuusi eriaiheista teemawebinaaria

Toimet: Vuonna 2021 aloitetun valtioneuvostomallin puitteissa järjestetään eriaiheisia teemawebinaareja. Lisäksi järjestetään isompi simulaatiotapahtuma vuoden aikana, jolla esimerkiksi valmistetaan jäsenistöä hallitusohjelmaneuvoitteluihin.

Keskustanuorten jäsenet ovat tunnettuja järjestöosaamisestaan, joka valmistaa aktiiviseen yhteiskunnalliseen elämään sekä toimimaan järjestelmällisesti myös puolueen muissa organisaatioissa. Järjestöosaamisen vahvistamista jatketaan vuoden 2022 aikana. Vuonna 2021 lanseeratut järjestötyön osaamismerkit tehdään tutuiksi jäsenistölle ja otetaan aktiiviseen käyttöön.

Tavoite: Järjestöosaamista yhdenmukaistetaan ja luodaan selkeitä polkuja, joiden kautta jäsenistö pääsee etenemään vaikuttajana.

Toimet: Julkaistaan kokoustekniikan käsikirja ja pohjia järjestöbyrokratian vuosikellon tarpeisiin

Toimet: Järjestetään läpi vuoden piirien ja osastojen hallituksille järjestöosaamisen koulutuksia.

Tavoite: Demokratian ABC –koulutus

Toimenpide: Järjestetään vuoden aikana kaikille nuorille avoimia demokratiakasvatuksen ABC-koulutustapahtumia

3 Viestintä ja vaikuttaminen

Keskustanuoret on rohkea ja merkittävä vaikuttaja poliittisella kentällä. Keskustanuoret ottaa terävästi kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä uskaltaa katsoa pidemmälle tulevaisuuteen ja visioda tulevaa. Keskustanuoret viestii aktiivisesti ulospäin, mutta panostaa toimintavuonna myös sisäisen viestinnän parantamiseen ja sen toimintatapojen kehittämiseen.

Tavoite: Keskustanuorten viestinnän sisältö on yhä monipuolisempaa ja tavoittavampaa.

Toimet: Toteutetaan matalalla kynnyksellä selkeitä ja helposti ymmärrettäviä videoita Keskustanuorten poliittisista tavoitteista. Lisätään videot viikoittaiseen viestintäkalenteriin.

Toimet: Tuotetaan selkokielistä materiaalia Keskustanuorten nettisivuille ja sosiaaliseen mediaan.

Keskustanuorten viestintä ottaa vuoden 2022 aikana harppauksen kohti kohderyhmäajattelua, joka on tärkeää viestin kohdentamisessa ja uusien toimijoiden mukaan saamisessa. Kohderyhmien määrittely tekee viestinnästä selkeämpää ja suunnitelmallisempaa.

Tavoite: Määritellään selkeät viestinnälliset kohderyhmät, jotta saadaan viestinnästä vaikuttavampaa ja puhuttelevampaa.

Toimet: Luodaan yhdessä jäsenistön ja MSL kanssa erilaisia viestintäprofiileja, ja keskitytään Keskustanuorten viestinnässä tavoittamaan erityisesti näitä kohderyhmiä.

Tavoite: Rakennetaan sisäisen viestinnän suunnitelma, jossa on selkeät ja konkreettiset toimenpiteet sisäisen viestinnän parantumiseen ja helpottamiseen. Toimet: Moodleen tehdään oma osio sisäiseen viestintään. Kiinnitetään erityi-

sesti huomiota siihen, että Moodle-alusta palvelee uusia jäseniä.

Toimet: Keskustanuorille tehdään viestintäpankki, josta löytyy piirien ja osastojen sosiaalisen median viestintään soveltuvaa materiaalia. Viestintäpankkiin laitetaan aina mahdollisuuksien mukaan ennakolta Keskustanuorten sosiaalisessa mediassa julkaistava materiaali.

Juuri-lehti on ollut Keskustanuorten jäsenlehti, joka on ilmestynyt muutamia kertoja vuodessa. Juuri-lehteä ei ole kuitenkaan julkaistu lainkaan vuonna 2021. Vuonna 2022 olisi tarkoitus käynnistää Juuri-media, jossa on mahdollisuuksia myös monipuoliseen viestintään kuin vain lehden julkaisuun.

Tavoite: Juuri-median uudelleen käynnistäminen

Toimet: Perustetaan työryhmä Juuri-median tulevaisuuden pohtimiseksi ja uudelleen käynnistämiseksi.

Tavoite: Vahvistetaan kumppanuuksia erilaisten toimijoiden kanssa, jotka vahvistavat tavoitteidemme läpivientiä.

Toimet: Aktivoidaan sidosryhmäyhteistyötä järjestämällä vähintään yksi sidosryhmätapaaminen.

Toimet: Kontaktoidaan kaikissa piireissä maakunnalliset nuorisovaltuustot. Kontaktointin tueksi luodaan koonti ajankohtaisista poliittisista teemoista ja keskustanuorten tavoitteista hyvinvointialueille.

4 Kansainvälisyys

Keskustanuorten kansainvälisessä toiminnassa ovat vahvat perinteet, jotka ovat luoneet toimintaan hyvät peruspilarit. Toimintaa tulee kuitenkin kehittää yhä vahvemmaksi niin järjestön sisällä kuin suhteissa muihin järjestöihin. Pandemian jälkeen on tärkeää saada rakennettua siltoja eri maihin ja saada esille Keskustanuoret osana kansainvälistä politiikkaa.

Tavoite: Tehdään tiivistä yhteistyötä kattojärjestöjen kanssa. Keskustanuoret ovat jäsenjärjestöjä kolmessa eri katto-organisaatiossa, jotka ovat Nordiska Centerungdomens Förbund (NCF), Lymec ja IFLRY.

Toimet: Nostetaan keskustanuoria keskeisille vaikuttamisen paikoille näissä kaikissa eri organisaatioissa.

Keskustanuorten vahvempaa roolia kansainvälisessä toiminnassa ei rakenneta päivässä. Pitkäjänteisyys ja suunnitelmallisuus tarkoittavat sitä, että toiminta nojautuu pitkän aikavälin suunnitelmaan, joka sisältää niin poliittista ohjelmatyötä kuin aktiivista osallistumista erilaisiin vaaleihin.

Tavoite: Tehdään kansainvälisyysstrategia

Toimet: Tehdään kansainvälisyysstrategia, jossa asetetaan järjestömmme kansainvälisen politiikan raamit. Tämä asettaa myös kunnianhimoisia tavoitteita kehittyäksemme. Kansainvälisyysstrategian työstäminen aloitetaan alkuvuodesta yhdessä kansainvälisen jaoston kanssa ja tulee päätettäväksi Keskustanuorten valtuustokunnan. Strategiaa työstetään myös tulevia eurovaaleja silmällä pitäen.

Vaikuttava kansainvälinen toiminta edellyttää myös aktiivista osallistumista jäsenistöltä. Yksi vuoden 2022 painopisteistä onkin lisätä tietoisuutta kansainvälisestä toiminnasta piiritoimijoiden keskuudessa ja kehittää tiedottamista.

Tavoite: Keskustanuorten kansainvälisten asioiden jaostossa on 10–15 aktiivista jäsentä, jotka ovat aktiivisia kansainvälisissä järjestöissä ja ovat valveutuneita toimimaan intohimoisesti kv-politiikan ympärillä.

Toimet: Lisätään piirien tietoisuutta kansainvälisistä asioista kv-sihteerivierailuilla ja kv-aiheisten tapahtumien kautta. Rekrytoidaan uusia jäseniä kv-jaoston toimintaan.

Tavoite: Keskustanuorille vähintään kaksi omaa tapahtumaa toimintavuoden aikana.

Toimet: Järjestetään kv-jaoston tapahtuma, jonka yhteyteen pyydetään ulkopuolisia alustajia. Tehdään kansainvälisestä toiminnasta myös näkyvää niille, jotka eivät kuulu jaoston työskentelyyn.

Tavoite: Jäsenistöllä on selkeä kuva kansainvälisistä tapahtumista ja koulutuksista. Toimet: Kansainvälisten asioiden kalenteri lisätään Keskustanuorten verkkosivuille sisältäen tapahtumat, koulutukset ja kokoukset. Kalenteri sisältää myös selkeättoimintaohjeet osallistumisesta kiinnostuneille sekä vastuuhenkilön, johon voi olla yhteydessä.

Tavoite: Saadaan järjestettäväksi yhden kattojärjestön tapahtuma Suomeen. Toimet: Kansainvälisten asioiden jaosto kartoittaa ensimmäisessä kokoontumisessaan kattojärjestöjen tapahtumat. Yhdessä kansainvälisten asioiden sihteerien kanssa tarjotaan kattojärjestöille mahdollisuutta järjestää tapahtuma Suomessa joko 2022 tai 2023.

Kansainvälisten asioiden sihteerien rooli on ollut toimiva ja se on tuonut toimintaan pitkäjänteisyyttä. Kansainvälisen toiminnan kehittämiseksi järjestön sisällä on kuitenkin syytä miettiä myös, että vastaa-ko perinteeksi muodostunut järjestelmä parhaalla tavalla nykyisiä tarpeita.

Tavoite: Kansainvälisten asioiden sihteerin tehtäväkuva on selkeästi kirjattu ja jäsenistön tiedossa.

Toimet: Kansainvälisten asioiden jaosto kirjaa kansainvälisten asioiden sihteerin toimenkuvan, listaa vastuualueet ja toteuttaa jäsenkyselyn toiveista tehtävän kehittämiseksi.

5 Hallinto ja talous

Keskustanuorten hallintoa johtaa puheenjohtajisto ja liittohallitus. Liiton toiminnan ja talouden ohjauksesta vastaa palkattu henkilökunta, joka pääsihteerin johdolla toteuttaa liittohallituksen päätöksiä ja toimii hallituksen ohjeistuksen mukaisesti.

Hallinnon johtamisperiaatteiden selkeyttämiseksi vuodelta 2013 oleva talousohjesääntö uudistetaan kokonaisuudessaan. Vuoden 2022 aikana talousohjesääntö ja sen liitteet päivitetään vastaamaan ajantasaista lainsäädäntöä ja uudistettuja yhdistyksen sääntöjä. Uudistustyössä huomioidaan hyväksi havaitut toimintatavat sekä luovutaan sellaisista käytännöistä, jotka eivät ole enää tarkoituksenmukaisia.

Tavoite Talousohjesäännön ja sen liitteiden uudistaminen

Toimet Liittohallitus muodostaa keskuudetaan työryhmän, joka valmistelee talousohjesäännön yhdessä liittotoimiston henkilökunnan kanssa. Liittohallitus hyväksyy uuden talousohjesäännön liitteineen.

Vuoden 2021 alussa hyväksytty piiriavustusjärjestelmän uudistus astuu voimaan vuoden 2022 alussa. Talouden tehostamiseen, tulostuottojen kasvattamiseen ja nuorisolain tavoitteita entistä paremmin tukevaan toimintaan kannustava järjestelmä tulee muuttamaan perustavalla tavalla monen piirin toimintaa. Suurten muutosten tapahtuessa etenkin uusille toimijoille on viestittävä riittävällä tavalla järjestelmän periaatteista ja arviointiin vaikuttavista kriteereistä.

Tavoite Piirien johtohenkilöillä on riittävä ymmärrys piiriavustusten arviointijärjestelmästä.

Toimet Järjestetään kenttäpäivillä koulutusta piirihallituksille. Tarvittaessa koulutus toistetaan kesän jälkeen.

Tavoite Liittohallituksella on ajantasainen kuva uuden järjestelmän vaikutuksista piiritasolla.

Toimet Uudistuksen jalkautuksen vaikutuksia arvioidaan kesän 2022 jälkeen piirien johtohenkilöiltä kerättävän palautteen perusteella. Vuoden 2022 lopussa myös toteutetaan myös arviointi uudistuksen vaikutuksista suhteessa tavoiteltuihin päämääriin.

Vuonna 2022 henkilöstön osaamista päivitetään. Työntekijöille tarjotaan vuoden aikana koulutusmahdollisuuksia, joiden kustannuksiin työnantaja osallistuu. Vuonna 2021 palkattu hallintokoordinaattori vastaa henkilöstön koulutuskokonaisuuksien ja osaamisen kehittämisestä.

Tavoite: Jokainen työntekijä osallistuu organisaation ulkopuoliseen koulutukseen toimintavuoden aikana vähintään kerran.

Toimet: Tietoa tarjolla olevista koulutuksista kerätään yhteen keskitettyyn paikkaan, josta jokainen voi valita työnkuvaansa sopivimmat koulutukset. Koulutuksiin osallistumista seurataan pitkin vuotta ja kartoitetaan kiinnostusta kehityskeskusteluissa.

Resurssien tehokkaampi käyttö etenkin hallinnollisten tehtävien osalta on olennaista perustoiminnan kehittämiseksi ja turvaamiseksi pitkällä aikavälillä. Vuoden 2022 aikana kartoitetaan ja listataan sellaiset hallinnolliset tehtävät niin liittotasolla kuin piirijärjestöissä, joiden hoitaminen voidaan tehdä yhden henkilön toimesta paikkariippumattomasti. Tavoitteena on resurssien vapauttaminen etenkin aktiivitoimijoilta, kuten piirihoitajilta, entistä enemmän toiminnan aktiiviseen ylläpitämiseen paikallis- tasolla.

Tavoite: Järjestössä minimoidaan hallinnollisten tehtävien päällekkäisyydet. Toimet: Hallinnolliset tehtävät dokumentoidaan, prosessit yhdenmukaistetaan ja puretaan päällekkäistä työtä. Tunnistetut päällekkäisyydet pyritään poistamaan ohjaamalla tehtävät osaksi yhden henkilön työnkuva.

Tuloslaskelma	TP2020	TA 2021	TA 2022
Varsinainen toiminta			
Tuotot			
3010 Osanottomaksut	4600,00	28000,00	28000,00
3020 Opintokeskustuotot	5082,00	4500,00	6500,00
3040 Vuokratuotot	4400,00	4400,00	4400,00
3060 Ilmoitustuotot	0,00	1000,00	1000,00
3070 Muut tuotot	9115,65	17000,00	20000,00
3100 Ostopalvelutuotot	76519,87	128000,00	105000,00
	99717,52	182900,00	164900,00
Kulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot			
5010 Palkat ja palkkiot	-200215,37	-245000,00	-248000,00
5140 Lomapalkkavarauksen muutos	-7796,06	-4000,00	-6000,00
Palkkiot			
5200 Palkkiot (ei sotu)	-1630,00	-3000,00	-3000,00
Loma-ajan ja sosiaalipalkat			
5300 Vuosilomapalkat	-13483,24	-20000,00	-18000,00
5310 Vuosilomakorvaukset	-7390,26	-14000,00	-12000,00
Luontoisedut			
5410 Ravintoedut	-7686,00	-10500,00	-10000,00
5430 Puhelinedut	-2231,21	-2500,00	-2420,00
5990 Luontoisetujen vastatili	9917,21	13000,00	12420,00
Henkilösivukulut			
6130 Tyel-maksut	-53208,35	-69000,00	-66000,00
6140 Työntekijäin Tyel-maksut	16516,98	20000,00	19500,00
6270 Ed.tilikauden eläkevakuutusmaksut	-120,44	0,00	0,00
Muut henkilösivukulut			
6300 Sairausvakuutusmaksut	-3103,84	-2300,00	-3200,00
6400 Tapaturmavakuutusmaksut	-1743,96	-2250,00	-2000,00
6410 Työttömyysvakuutusmaksut	-3872,77	-5800,00	-5500,00
6420 Työntekijöiden työttömyysvakuutusmaksut	2887,73	4400,00	4000,00
6430 Ryhmähenkivakuutusmaksut	-130,08	-200,00	-200,00
6485 Ed. tilikausien sos.kulut	-351,06	0,00	0,00
Muut henkilöstön vakuutusmaksut			
6500 Henkilövakuutusmaksut (vapaaehtoiset)	0,00	0,00	0,00
	-273640,72	-341150,00	-340400,00
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot			
6890 Poisto aineellisista hyödykkeistä	-487,32	-2592,05	0,00
Muut kulut			
Vapaaehtoiset henkilösivukulut			
7000 Henkilökunnan koulutus	-2050,00	-2700,00	-3000,00
7010 Sisäiset palaverit ja henkilökuntajuhlat	0,00	-500,00	-500,00
7020 Virkistys- ja harrastustoiminta	-1716,39	-3000,00	-3000,00
7050 Työterveyshuolto	-4427,66	-7500,00	-7500,00
7060 Saadut Kela-korvaukset	1972,00	2800,00	2500,00
7070 Henkilökunnan ruokailu / lounassetelit	-12270,07	-10500,00	-13500,00
7110 Kahvitarvikkeet	0,00	0,00	0,00

7160 Lahjat henkilökunnalle	0,00	-500,00	-500,00
7170 Muut vapaaehtoiset henkilösivukulut	-85,24	0,00	0,00
	-18577,36	-21900,00	-25500,00
Toimitilakulut			
7230 Vuokrat ja vastikkeet	-33260,88	-34000,00	-35000,00
7310 Muut vuokrat ja vastikkeet	-94,00	0,00	-500,00
7360 Siivous ja puhtaanapito	-2315,77	-2500,00	-2500,00
7390 Sähkö ja kaasu	-282,33	-750,00	-750,00
7400 Jätehuolto	0,00	0,00	0,00
7460 Vartiointi- ja turvallisuuskulut	0,00	-500,00	-500,00
	-35952,98	-37750,00	-39250,00
Atk-laite ja -ohjelmistokulut			
7660 Atk-ohjelmistot, päivitykset ja ylläpito	-559,90	-13000,00	-8500,00
7670 Atk-laitehuollot, korjaukset ja asennukset	-61,99	0,00	-500,00
7680 Atk-laitehankinnat (< 3v. kalusto)	-5316,32	-2000,00	-6000,00
7690 Atk-laitteiden pienhankinnat	-2367,66	-1000,00	-2500,00
7700 Muut atk-laite- ja -ohjelmistokulut	0,00	0,00	-500,00
Muut kone- ja kalustokulut			
7720 Kone- ja kalustovuokrat	0,00	-1200,00	-500,00
7730 Kone- ja kalustohuolto ja korjaus	0,00	0,00	0,00
7740 Kone- ja kalustohankinnat (< 3v. kalusto)	0,00	-500,00	-1800,00
7770 Muut kone- ja kalustokulut	-118,66	-800,00	-1400,00
	-8424,53	-18500,00	-21700,00
Matkakulut			
7800 Matkaliput	-5630,23	-16000,00	-15000,00
7810 Taksikulut	-414,20	-800,00	-800,00
7820 Hotelli- ym. majoitus	-8881,61	-55000,00	-49000,00
7830 Ruokailut matkalla	-7917,09	-3000,00	-8000,00
7840 Matkavakuutukset	-807,17	-900,00	-900,00
7850 Paikoituskulut	-40,10	-100,00	-100,00
7860 Muut matkakulut	-2281,49	-5000,00	-3000,00
7870 Kilometrikorvaukset	-3135,11	-7500,00	-7000,00
7880 Päivärahat	-2102,50	-5500,00	-5500,00
7890 Ulkomaan päivärahat	0,00	0,00	0,00
	-31209,50	-93800,00	-89300,00
Markkinointikulut			
8050 Mainostoimistopalvelut	0,00	-2000,00	-29500,00
8070 Ilmoitusmainonta	-187,45	-8000,00	-2500,00
8090 Keskustanuoret.fi	-22615,53	-4000,00	-3920,00
8100 Mainosteippaukset	0,00	0,00	0,00
8120 Mainosmateriaali ja tarvikkeet	0,00	-15000,00	-2650,00
8140 Muut mainoskulut	-236,53	-3000,00	-3000,00
8170 Messut ja näyttelyt	0,00	-1000,00	-1000,00
8180 Omat tilaisuudet ja tapahtumat	-2008,54	0,00	-4500,00
8250 Suhdetoimintakulut	-1291,50	-500,00	-1500,00
8270 Huomionosoitukset	-301,54	-800,00	-800,00
	-26641,09	-34300,00	-49370,00
Hallintopalvelut			
8380 Taloushallintopalvelut	-33889,54	-26000,00	-28000,00
8390 Tilintarkastuspalvelut	-2170,00	-2300,00	-3000,00

8410 Laki-, konsultointi- ja koulutuspalvelut	0,00	-1500,00	-1500,00
Muut toimistokulut			
8450 Kirjat	0,00	-100,00	-100,00
8460 Lehdet	-214,80	-700,00	-700,00
8470 Tietopalvelut	-1094,64	-2500,00	-2500,00
8480 Jäsenmaksut	-9153,38	-10000,00	-9000,00
8500 Puhelin, fax ja datakulut	-447,47	-7500,00	-3500,00
8540 Posti- ja lähettikulut	-4251,16	-10000,00	-2000,00
8560 Pankkikulut	-1059,11	-1250,00	-1350,00
8570 Pyöristyserot	0,14	0,00	0,00
8580 Vakuutukset	-1424,68	-1400,00	-1500,00
8610 Kummilapsimaksut	-108,00	0,00	0,00
8620 Toimistotarvikkeet	-135,95	-400,00	-500,00
8630 Painatuskulut	-3842,36	-12000,00	-3900,00
8640 Valokopiot	0,00	-1300,00	-800,00
8650 Kokous- ja neuvottelukulut	-2458,60	-23000,00	-19000,00
8680 Muut kulut	-4210,53	-7000,00	-5000,00
8690 Tukimaksut ja avustukset	0,00	0,00	0,00
8691 Saamisten luottotappiot	-330,96	0,00	0,00
	-64791,04	-106950,00	-82350,00
Tuotto-/kulujäämä	-360007,02	-474042,05	-482970,00

Varainhankinta

Tuotot			
8810 Jäsenmaksut	2220,60	2500,00	2500,00
8811 Avustukset, lahjoitukset, kannatusmaksut	137000,00	114000,00	114000,00
8813 Myyntituotot	0,00	5000,00	5000,00
Kulut			
8820 Myyntiartikkelikulut	0,00	-1500,00	-1500,00
8825 Annetut avustukset	0,00	-15000,00	-10000,00
8829 Muut varainhankinnan kulut	-321,96	-1800,00	-1500,00
Tuotto-/kulujäämä	138898,64	103200,00	108500,00

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Tuotot			
Korko- ja osinkotuotot			
9250 Muut korkotuotot	0,00	0,00	0,00
9270 Osinkotuotot rahoitusarvopapereista	770,56	1000,00	800,00
Kulut			
Muut rahoituskulut			
9460 Korkokulut rahoituslaitoslainoista	0,00	0,00	0,00
9490 Korkokulut ostoveloista	-102,12	-100,00	-100,00
9540 Verojen viivästysseuraamukset	0,00	0,00	0,00
9550 Muut korkokulut	-8,24	-50,00	-50,00
9570 Limiittipalkkiot	-174,96	-170,00	-180,00
9690 Muut rahoituskulut	-999,00	0,00	0,00
Tuotto-/kulujäämä	-513,76	680,00	470,00

Yleisavustukset

Yleisavustukset tuotot

9700 Puoluetuki	0,00	0,00	0,00
9730 Valtion nuorisotyöavustus	595000,00	680000,00	680000,00
Yleisavustukset kulut			
9740 Piirivastus	-266226,40	-306000,00	-306000,00
Tilikauden tulos	107151,46	3837,95	0,00

Keskustanuorten digipoliittinen ohjelma

Johdanto

Keskustanuorten liittokokous päätti syksyllä 2020, että järjestön on aika laatia digipoliittinen ohjelma, jossa määritellään visio tekoälyn ja digitalisaation pääperiaatteista, arvoista ja etiikasta. Nopea digitalisaatio on mahdollisuus, mutta siihen liittyvät ilmiöt kaipaavat poliittista linjaamista. Tähän pyritään tällä ohjelmalla vastaamaan.

Digipolitiikkaa ei tule perinteiseen tapaan nähdä omana politiikan sektorina, sillä digitalisaatio leikkaa läpi koko ihmiselämä ja yhteiskunnan. Digitaalinen kehitys jatkuu yhä edelleen huimaa vauhtia, ja tämän vuoksi ohjelmassa pyritään pysymään osin hyvin periaatteellisella tasolla. Vielä emme tiedä tarkkaan, millaiset teknologiset ratkaisut ovat todellisuutta kymmenen vuoden päästä, mutta me tiedämme, millaisten periaatteiden haluamme ohjaavan teknologian kehitystä ja käyttöä.

Digipolitiikan ilmiöt ovat nopeasti kehittyviä. Mietittäessä maailmaa 15 vuotta taaksepäin, ja kuvitellessa 15 vuotta eteenpäin – kehitystä on hankala ennustaa. Tämän takia digitalisaatiota säätelevän lainsäädännön tulee olla joustavaa. Keskustanuoret korostaa, ettei digitalisaatio lähtökohtaisesti ole pahasta, vaan sillä pyritään helpottamaan ihmiselämää ja yhteiskunnan prosesseja.

Digitalisaatio ei ole teknologian valtaa ihmisestä; digipolitiikalla ihmiset käyttävät valtaa siitä, miten ja mihin teknologiaa käytetään. Digitalisaatio on yhteiskunnan ja ihmisyyden mahdollisuus ja mahdollistaja. Se tarjoaa mahdollisuuden kehittää yhteiskuntaa ja ihmisyyttä aivan uudelle tasolle, mutta se edellyttää, että uskallamme rohkeasti katsoa uutta mahdollisuutta yli perinteisten rajojen.

Keskustanuorille digitalisaatiossa tärkeintä on ihmislähtöisyys. Siitä kumpuavat myös muut Keskustanuorten digipolitiikkaa ohjaavat periaatteet: hyvinvointi keskiössä, eettisyys, yhteisöllisyys, kestävä kehitys ja läpileikkaavuus.

Hyväksytty Keskustanuorten liittokokouksessa
xx.xx.2021.

Sofia Tuovinen, Työryhmän puheenjohtaja
Hanna Markkanen, Keskustanuorten puheenjohtaja

Miina-Maija Simonen, Eemeli Valli ja Mikko Vuolle

Tieto on rahaa

Puhuttaessa digitaalisesta tiedosta, käytetään siitä usein termiä data. Datan muoto määrittää, miten sitä voidaan edelleen jatkojalostaa sekä hyödyntää. Tässä ohjelmassa viitataan datan sijasta tietoon, sillä tieto kuvastaa laaja-alaisemmin kaikkea sitä toimintaa, joka edesauttaa digitalisaation edistymistä yhteiskunnassamme. Digitalisaatio pohjautuu pitkälti tietoon ja tiedon uudelleenlaiseen käyttöön. Tiedon uudellinen käyttö herättää yhteiskunnallisesti kysymyksiä niin tiedon jakamisesta, tiedonhallinnasta kuin tiedolla johtamisesta. Keskustanuoret tunnistaa tarpeen keskustella näistä aiheista.

Tieto on yksi omaisuuden muoto siinä missä valuutta tai muu kiinteä omaisuus. Tieto omaisuuden muotona synnyttää väistämättä keskustelua siitä, kenelle sen omistajuus kuuluu. Tieto omaisuutena on monitahoinen kysymys. Yhtäältä Keskustanuoret viittaa sillä yksilön omaisuuteen, ja siten yksilön hallittavissa olevaan asiaan. Toisaalta Keskustanuoret ymmärtää tiedon yrityksille, yhteisöille ja yhteiskunnille kuuluvana omaisuutena.

Keskustanuoret uskoo, että tiedon rooli yksilön henkilökohtaisena omaisuuden muotona tulee kasvamaan. Entistä suurempi osa ihmisen omaisuudesta tulee olemaan digitaalisessa muodossa. Kyse voi olla esimerkiksi terveystiedoista, rahasta tai taiteesta. Tällä hetkellä yksilön tietoja päätyy erilaisten palveluiden ja sovellusten myötä suurten yritysten käyttöön. Keskustanuoret vaatii, että yksilöiden roolia henkilökohtaisen digitaalisen omaisuutensa omistajina ja myyjinä vahvistetaan ja normalisoidaan yhteiskunnassa.

Tieto on omaisuutta - ja omaisuutta pitää suojata aina yksilötasolta yhteiskunnan toimintoihin. Tietosuoja on osa perustuslain takaamaa yksityisyyden suojaa, joten tiedon suojaaminen on loppujen lopuksi yksilön oikeuksien turvaamista. Yksilöillä tulee olla riittävästi ymmärrystä omien tietojensa arvosta sekä niiden suojaamisesta. Digitalisaation myötä tietosuojan turvaaminen on monimutkaistunut, minkä vuoksi Keskustanuoret vaatii, että yhä suurempi osa julkisesta rahasta ohjataan kokonaisvaltaisesti tietosuojan kehittämiseen. Keskustanuoret haluaa, että Suomi on tietosuojan mallimaa.

Robotisaatio, automatisaatio, tekoäly

Koneiden älykkyyden voi jakaa karkeasti kolmeen eri tasoon: automaatioon, robotiikkaan ja tekoälyyn. Näistä kolmesta automaatio on alkeellisin muoto ja tekoäly taas pisimmälle viety teknologia. Robotisaatio tarkoittaa robottien lisääntymistä, siinä missä automatisaatio tarkoittaa automaation lisääntymistä. Tekoäly taas ei ole enää ihmisen ohjelmoima robotti, vaan se kykenee oppimaan asioita ja siten tekemään monimutkaisia päätöksiä itsekin, muistuttaen aina vaan enemmän ihmisen aivoja. Automaation, robottien ja tekoälyn lisääntyminen yhteiskunnassa vaatii vielä laajaa julkista keskustelua eettisyydestä, etenkin koneiden tekemien päätösten suhteen.

Automaatio

Automatisaatio on laajasti jo osana yhteiskuntaa, mutta sille etsitään koko ajan uusia käyttökohteita. Keskustanuoret kannustaa myös yrityksiä, yhteisöjä ja julkista sektoria tähän.

Automatisaation mahdollisuus esimerkiksi hallinnollisissa työtehtävissä tulee olemaan merkittävä. Automatisaation myötä voidaan vähentää muun muassa hallinnollisia kuluja, nopeuttaa erilaisia prosesseja, poistaa päällekkäisiä järjestelmiä sekä vahvistaa tiedolla johtamista. Esimerkiksi jo nyt kunnat yhteistyössä käyttävät erilaisia palveluita, jotka yhdistävät erilaisia palvelualustoja koottuun muotoon vähentäen näin päällekkäisyyttä sekä yksilön manuaalista työtarvetta. Automatisaatiota tulee hyödyntää esimerkiksi päätöksenteon apuna, kuten vaikka rutini- ja toistuvissa veroratkaisuissa.

Siinä missä eettistä pohdintaa tulee tehdä robotisaation ja tekoälyn kohdalla, myös automatisaation kohdalla tulee miettiä, mitkä päätökset voidaan tehdä automatisoidusti ja mitkä ei. Automaation käyttöönoton tulee olla tarveperusteista, eli sille tulee olla selkeä tarve. Käyttöönottoa edeltävä kehitys taas vaatii ympärilleen useita eri toimijoita eri näkökulmista, jotta päästään aidosti ihmisten tarpeita hyödyttävään lopputulokseen.

Automatisaatio tulee nähdä työtä ja työntekoa muokkaavana mahdollisuutena. Automatisaation hyödyt hallintoa keventävänä ja työprosesseja nopeuttavana tekijänä mahdollistaa vapauttamaan työvoimaan aivan uudenlaisiin toimintoihin. Työtehtävien automatisointi mahdollistaa esimerkiksi kuntia vapauttamaan henkilöstöresursseja aitoon innovoivaan ja proaktiiviseen asiantuntijatyöhön.

Automatisaatio tulee vastaamaan Keskustanuorten mielestä kaikkein voimakkaimmin Suomen julkishallinnon osalta keskeisimpiin kipukohtiin, jotka liittyvät keskusteluihin kuntien vähentämisestä ja

hallinnon keventämisestä. Automatisaatio on mahdollisuus keventää kuntien taakkaa, tekemättä kunnista tarpeettomia.

Robotisaatio

Robotisaatio on ollut ja tulee olemaan etenkin teollisuudessa kovassa myötätuulessa. Entistä useampi työ on tulevaisuudessa robottien kehittämisen, ohjelmoinnin ja valvonnan parissa. Työ ei lopu, vaikka suorittavan työn tekeekin jatkossa entistä useammin robotti kuin ihminen. Robotisaatiota tulee edistää ihminen edellä.

Robotit eivät ole vain piilossa tehtaissa, vaan ne ovat mukana muillakin elämän osa-alueilla, kuten palveluissa ja liikenteessä. Pian kaduillamme nähdään itseohjautuvia autoja. Suomalaisissa kaupungeissa tulee varautua siihen, että julkinen liikenne automatisoituu askeleittain 2030-luvulta lähtien. Keskustanuoret näkee, että tämänsuuntainen kehitys on huomioitava jo nyt kaupunkisuunnittelussa ja lainsäädännön kehittämisessä. Liikenteen automatisoitumisen suuret linjakysymykset on ratkaistava nyt.

Hoivarobotit

Huoltosuhteen huonontuessa hoivarobotit ovat olennainen osa vanhustenhoitoa, mutta ne eivät kuitenkaan saa olla täysimääräinen ihmisen korvike. Tulevina vuosikymmeninä väestön ikääntyessä hoivarobotit helpottavat painetta terveydenhuollossa. Sosiaali- ja terveysalan työntekijöiden näkökulmat on otettava vahvasti mukaan hoivarobottien kehittämisessä ja käyttöönotossa.

Robottivero

Robottien yleistymässä tärkeäksi kysymykseksi nousee myös niiden omistus ja verotus. Keskustanuoret näkee, että robotit eivät kokonaan korvaa ihmistä, vaan toimivat työkaluina työn tukena. Robotit ovat osa teknologista kehitystä, mutta on muistettava, että robotiikka ja automatisaatio eivät näyttäytyä aina fyysisinä koneina, vaan kyseessä voi olla erilaiset tietotekniset ohjelmat. Mahdollista robottiveroa tulisikin täsmentää ja selvittää tarkoin, jottei Suomen kilpailuasema muihin maihin verrattuna heikkenisi.

Tekoäly

Keskustanuoret näkee tekoälyssä piilevän valtavan potentiaalin hyötyjen muodossa, mikä johtuu sen moninaisista käyttömahdollisuuksista. Tekoäly vaikuttaa meihin jo nyt. Se on keskeinen osa digitalisointia yhteiskuntaamme erinäisine sovelluksineen, palveluineen ja ohjelmistoineen. Tekoälyn keskeinen rooli tulee jatkumaan myös tulevaisuudessa, minkä vuoksi Keskustanuoret näkee sen yhtenä merkittävimpänä digitalisaation prioriteettina.

Tekoäly perustuu ihmisten tekemään työhön, mistä johtuen tekoälyn tuottamat virheet voivat olla inhimillisiä virheitä. Tekoälyä kehittämällä voidaan vähentää vinoumia, joita on syntynyt esimerkiksi inhimillisten virheiden tai vajavaisen datan käytöstä. Vajavaisen datan käyttöä ei kuitenkaan voi täysin korjata kehittämällä tekoälyn sovelluksia. Tekoälyn kehittäminen ja myöhemmin myös tuotteistaminen vaatii ympärilleen erilaisilla taustoilla varustettuja yksilöitä, jotta vältymme vinoutumilta. Eri taustoista saapuvat yksilöt mahdollistavat välttämään liian putkikatteista näkökulmaa.

Valtiovarainministeriön on laadittava tiekartta yhteiskunnallisesti keskeisistä tekoälyä hyödyntävistä toiminnoista, jotta niiden tuottaminen ei jää ainoastaan yksityisten markkinoiden varaan.

Lainsäädäntö turvaa ja mahdollistaa

Yhteiskunnalla voidaan ymmärtää olevan erityisesti kolme keinoa ohjata ja hallita digitalisaatiota: lainsäädäntö, rahoitus ja koulutus. Lainsäädännöllä erityisesti hallitaan ja valvotaan digitalisaatiota. Lähtökohtaisesti lainsäädännön tulee olla sallivaa ja mahdollistavaa. Pelkästään alan itsesääntelyyn ei kuitenkaan voida luottaa, vaan esimerkiksi tiedon keräämiseen ja käsittelyyn liittyvällä lainsäädännöllä on huolehdittava jokaisen oikeudesta yksityisyyteen. Keskustanuoret näkee, että lainsäädännön keskeisin tehtävä on turvata jokaiselle oikeus toimiviin ja yhdenvertaisiin digitaalisiin palveluihin.

Eettiset raamit

Kuten politiikkaan ylipäätään, myös digipolitiikkaan liittyy useita eettistä pohdintaa vaativia kysymyksiä. Keskustanuorten mielestä digitalisaatioon liittyvistä ilmiöistä tulee käydä nykyistä laajempaa yhteiskuntapoliittista keskustelua, mitä kautta määritellään tarkemmat eettiset normit digitalisaatiolle. On huolestuttavaa, että markkinataloudessa raamit monesti asetetaan nopeammin ja tiukemmin suurten yritysten kuin lainsäätäjien toimesta. Sosiaalisen median yritykset ovat esimerkki tällaisesta sääntelyn edellä kehittyvästä toiminnasta. Suuri vaikutusvalta asettaa tarpeen valvoa tarkasti yritysten toimintaa.

Yhteiskunnalla on velvollisuus toimia eräänlaisena kansalaisen kuluttajansuojaviranomaisena digitalisaation saralla. Yksi konkreettinen tapa on säätää riittävän ajoissa ja joustavasti sellaista lainsäädäntöä, joka perustuu ihmislähtöiseen ajatteluun. Kyseessä ei ole kansallinen, vaan ylikansallinen ongelma, mistä johtuen Suomen on otettava rooli Euroopan unionissa toimien edistämiseksi.

Merkittävä kasvussa oleva datan hyödyntämisen sektori liittyy sensitiiviseen dataan, joka kattaa muun muassa yksilöiden terveys- ja genomitietoja. Ihmisellä on oikeus päättää itseensä liittyvän tiedon käytöstä, oli kyse sitten genomitiedosta tai digitaalisesta jalanjäljestä. Yksilöllä tulee olla oikeus käyttää palveluita ilman, että joutuu luovuttamaan itsestään välttämättömien tietojen lisäksi muita mahdollisia tietoja. Lisäksi datan käytön periaatteiden tulee olla avoimia.

Keskustanuoret vaatii, että yhteiskunta turvaa suomalaisten sensitiivisen datan käsittelyn ja säilyttämisen pysyvän Suomen rajojen sisäpuolella. Lainsäädännön pitää varmistaa vahva tietoturvasuoja ja henkilökohtaisten tietojen tallentaminen tulee olla henkilökohtaiseen suostumukseen pohjautuvaa.

Suomen rooli EU:ssa

Digitalisaatio koko yhteiskuntaa kattavana ilmiönä on nuori, mistä johtuen kansainvälisesti ei ole laadittu yhteisiä pelisääntöjä. Euroopan unioni pyrkii noudattamaan digitalisaatiossa ihmiskeskeistä toimintatapaa. Suomen on oltava EU:ssa etulinjassa varmistamassa eettisen ohjeiston muodostumista. Samalla voimme vaikuttaa yksityisyydensuojaa loukkaavien tekniikoiden valvontaan. Ihmisen oikeudet yksityisyyden- ja omaisuudensuojaan ovat ohjaavina periaatteina myös digitalisaation aikana. Euroopan unionin mahdollisuudet pärjätä maailman suurimpien valtioiden mukana digitalisaation kehittämisessä riippuu siitä, miten hyvin Euroopan unionin jäsenmaat toimivat yhdessä.

Yksi tällainen mahdollinen työkalu, jolla voimme turvata edellä mainitut periaatteet, on EU:ssa lanseerattu digitaalinen kompassi. Sen keskeinen sisältö linkittyy digitaalialan tavoitteisiin vuodelle 2030 pitäen sisällään koko unionin jäsenmaita koskettavia toimenpiteitä. Euroopan unionissa tunnistetaan jo digitaalinen kansalaisuus. Digitaalisen kansalaisuuden tukemista varten laaditaan parhaillaan unionin laajuisia digitaalisia periaatteita sekä oikeuksia.

Tietosuojaopimukset kansalaisten ymmärrettäviksi

Digitalisaatio perustuu tiedon uudelleenlaiseen tapaan liikkua palvelun käyttäjän ja palvelun tuottajan välillä. Tietojen liikkumista ohjataan tietosuojaopimuksilla, jotka pahimmillaan voivat olla jopa satojen sivujen mittaisia. Tietosuojaopimusten sisältöä tulee valvoa lainsäädännöllä, ja näiden sopimusten sisältö tulee saada selvemmäksi. Kuluttajalla on oikeus ymmärtää hyväksymänsä sopimuksen sisältö.

Aineettomat oikeudet

Suomessa on jo aineettomien oikeuksien (IPR) sääntelyä, kuten tekijänoikeuslaki. Sääntelyn kehittämistä ja selkeyttämistä on jatkettava sekä tiedon että

digitalisaation itsensä vuoksi. Sääntelyn lisäksi aineettomiin oikeuksiin liittyvää asiantuntijaosaamista sekä sen saatavuutta tulee kehittää voimakkaammin. Digitalisaation myötä tarvitsemme akuutisti aineettomien oikeuksien sääntelyä uusille teknologioille sekä palveluille, kuten ohjelmistotuotteille. Keskustanuoret näkee, että aineettomien oikeuksien laajempi sääntely lisäisi Suomessa muun muassa digitaalista yrittäjyyttä. Vaikutuksia olisi erityisesti startuppien ja pienyrittäjien tukemiselle. Aineettomien oikeuksien sääntelyä voitaisiin johtaa koskemaan myös yksilön henkilökohtaista digitaalista omaisuutta. Avaus on uusi - ja siten laajentaisi aineettomien oikeuksien käsitettä.

Yhteiskunnan rakenteet mahdollistamaan kehitystä

Digitaalisen yhteiskunnan edistäminen vaatii määrätietoisempaa poliittista otetta. Poliitiikka on ensisijainen keino viedä uusia ajatuksia ja ideoita valtakunnallisesti eteenpäin. Samalla politiikka on tapa ohjata ja hallita digitalisaation edistymistä. Suomessa ei ole toistaiseksi tartuttu poliittisella tasolla riittävästi digitalisaation esiin nostamiin kysymyksiin.

Keskustanuoret vaatii, että Suomelle asetetaan kansallinen strategia digitalisaation edistämiseksi. Strategian tehtävänä on ennen kaikkea mahdollistaa yhteiskunnan rakenteiden muutosnopeuden ajantasaisuus, ja toimia päätöksentekijöiden työn tukena. Suomessa ei ole varaa jäädä kehityksestä jälkeen. Strategiassa tulee ottaa huomioon ilmastoon ja ympäristöön vaikuttava kriteeristö, joka ohjaa myös digitalisaation kehittämistä.

Suomeen digivaltuutettu

Suomeen pitää perustaa digivaltuutetun virka, joka toimisi esimerkiksi lapsiasiavaltuutetun tapaan itsenäisenä ja riippumattomana (valvonta)viranomaisena liikenne- ja viestintäministeriön yhteydessä. Digivaltuutetun tehtäviin kuuluisi digipolitiikkaan liittyvän lainsäädännön seuraaminen ja digitalisaation edistysellinen huomioiminen päätöksenteossa. Digivaltuutetun toimikausi kestäisi viisi vuotta, ja hän olisi Valtioneuvoston nimittämä.

Eduskuntaan tieto- ja teknologiavaliokunta

Keskustanuoret ehdottaa, että eduskuntaan muodostetaan tieto- ja teknologiavaliokunta, joka vastaisi nimensä mukaisesti poliittisella tasolla tiedon ja teknologian kehittämisestä poikkihallinnollisesti. Tieto- ja teknologiavaliokunta toimisi digivaltuutetun kanssa läheisessä yhteistyössä.

Julkisen tietohallinnon sujuvoittaminen

Julkishallinnon tietokantojen on keskusteltava sujuvasti keskenään. Suomen kokoisessa maassa ei ole perusteltua, että erillisiä tietokantoja on kymmenittäin. Vähentämällä tietokantojen määrää ja sujuvoittamalla niiden välistä keskustelua, voidaan julkishallinnon asiakkaiden asiakaskokemusta parantaa. Tulevaisuudessa tietoja ei tarvitse syöttää kymmeneen järjestelmiin uudestaan ja uudestaan. Samaan aikaan on tietenkin vahvistettava tietojärjestelmien turvallisuutta. Julkisen hallinnon tiedonhallintaan tulee luoda yksi järjestelmä.

Keskustanuoret kannattaa sähköisen äänestämisen käyttöönottoa, kunhan vaalisalaisuus ja tietoturva voidaan taata. Suomen tulee olla teknologian etulinjassa, mutta vielä sitäkin tärkeämpää on turvata demokratia turvallisilla vaaleilla.

Tieto kehityksen ajurina

Tiedolla on keskeinen rooli muun muassa yhteiskunnan kehittäjänä. Keskustanuoret tiedostaa valitettavan trendin, jonka mukaan tutkittua tietoa ei nähdä merkittävänä osana yhteiskunnallisten toimien kehittämisessä. Vaikka Keskustanuoret vaatii ja vaalii tiedon suojaamista, se ei tarkoita, että kaikki olemassa oleva tieto vaatisi automaattisesti suojaamista. Keskustanuoret näkee, että julkiseksi tuotetun tiedon tulisi olla ilmaiseksi ja vaivattomasti kaikkien saatavilla. Tiedon hyödyntäminen edellyttää panostuksia muun muassa tiedon saavutettavuuteen. Keskustanuoret kannustaa yhteiskuntaa kehittämään avoimen datan periaatteita. Avoimen kilpailun ja avoimen datan kautta digitalisaatio ottaa nopeampia askeleita eteenpäin.

Tiedolla johtamisen rooli on kasvanut ja tullut helpommaksi digitalisaation edetessä. Saatavilla on aikaisempaa enemmän, tuoreempaa sekä laadukkaampaa tietoa. Keskustanuoret näkee, että tiedolla johtamisen tulisi olla vahvemmassa roolissa yhteiskunnallisesti, ja erityisesti poliittisessa päätöksenteossa. Tiedon oikeellisuuden lisäksi tiedon on oltava oikea-aikaista. Tästä johtuen Suomessa tulee yhä vahvemmin kehittää järjestelmien yhteentoimivuutta erilaisin rajapinnoin tai yhdistämällä suoraan järjestelmiä yhden toimijan alle. Keskustanuoret näkee myös, että valtion eri organisaatioiden ylläpitämien tietovarantojen kehittämiseen on panostettava taloudellisin ja henkilöstöllisin resurssein.

Internetin laajempi saavutettavuus on moninkertaistanut moniäänisyyttä useiden erilaisten medioiden muodossa. Tämä on johtanut tilanteeseen, jossa disinformaation tulva on kasvanut huomattavasti. Disinformaation kasvu on aito uhka demokratialle vaurioittaen niin julkista keskustelua, yksilöiden perusoikeuksia kuin yhteiskunnallista toimintaa. Disinformaatio on synnyttänyt uuden turvallisuusuhan, johon on puututtava suuremmalla tarmolla. Tarvitsemme toimia, että

jokaisella on edellytykset löytää ja hyödyntää oikeaa tietoa. Lisäksi tarvitaan EU-tason lainsäädäntöä ja kansainvälistä yhteisymmärrystä luotettavan tiedon saatuuden turvaamiseksi kaikkialla.

Osaaminen

Koulutus on yksi tapa ohjata digitalisaatiota, sillä kaikki lähtee liikkeelle osaamisesta. Suomalaisen koulun tulee elää ajassa ja ottaa käyttöön uusimmat digitaaliset välineet. Peruskoulun opetus-suunnitelmaan on sisällytettävä digitalisaation eri ulottuvuudet. Korkeakouluopiskelijoilla tulee olla mahdollisuus suorittaa digi- ja kyberturvallisuuden sivuainekokonaisuus - vaikka sitten etänä. Digi on kaikkialla yhteiskunnassa ja jokainen tarvitsee siihen liittyvää osaamista. Opintojen sisältöjen tulee olla joustavia, jotta ne vastaavat nopeasti digitalisaation asettamiin haasteisiin.

Aika- ja paikkariippumattomuuden edistäminen

Keskustanuorille on tärkeää edistää aika- ja paikkariippumatonta elämää. Yhteiskunnan rakenteiden on mahdollistettava opiskelu ja työnteke etänä kaikkialla. Ei riitä että yhteydet toimivat kotona ja mökillä, niiden tulee toimia myös matkalla. Etätyöskentely ei onnistu, jos yhteydet eivät toimi kokonaisen työpäivän kestävällä junamatkalla. Tarvitaan panostuksia infrastruktuuriin, tietosuojaan sekä ihmisten osaamistasoon.

Nopeiden nettiyhteyksien on oltava oikeus jokaisessa niemessä ja notkossa. Valokuituverkkoja on rakennettava yhä edelleen kattamaan koko maa. Tämä mahdollistaa myös 5G- ja myöhemmin 6G-verkkojen käyttöönoton. Valokuitu pystyy uuden 5G -tekniikan lisäksi vastaamaan kasvavien pienten datakeskusten tarpeisiin, joita syntyy liikenteen automatisoituessa.

E-kuntalaisuuden kautta helpotetaan kuntien palveluiden käyttämistä, vaikka ei olisikaan kunnan varsinainen asukas. Suomi.fi-palvelua kehitetään entistään ja entistä useampi asia pystytään hoitamaan etänä. Samalla Keskustanuoret pitää tärkeänä, että mahdollisuus asiointiin fyysisissä toimipisteissä säilytetään kattavasti ympäri Suomen.

Terveystietojen huollossa erilaiset hybridihoitoketjut ovat tulevaisuutta. Potilaan ja hoitajan/lääkärin ensimmäinen kontakti järjestetään etäyhteyksien avulla, ja näin tehostetaan hoidontarpeen arviointia. Laittamalla panostuksia terveydenhuollon nopeaan reagointiin poistetaan painetta erikoissairaanhoidosta. Terveystietojen huollossakin etävälineet tarjoavat mahdollisuuksia, vaikka eivät yksistään korvaakaan ihmisten välistä kanssakäymistä.

Datakeskukset

Yhteiskunnan sähköistyminen ja älykkäiden järjestelmien yleistäminen johtaa siihen, että niin datan käsittelyyn kuin säilytykseen tarvitaan yhä enemmän laskennallista infrastruktuuria varmistamaan kasvava tarve. Erityisesti laskentatehon kasvaminen vaatii määrällisesti enemmän ja tehokkaampia datakeskuksia. Keskustanuoret näkee, että hallituksen tulee helpottaa erilaisten datakeskusten rakentamista ja sijoittumista Suomeen. Datakeskusten nähdään muodostavan edelleen datatalouden ympärille muodostuvia ekosysteemejä. Datakeskusten sijoittuminen nimenomaisesti Suomeen mahdollistaa turvallisen ja varman tavan hyödyntää, tallentaa ja hallinnoida suomalaisten tietoa.

Datakeskuksiin liittyy paljon keskustelua puolesta ja vastaan. On esimerkiksi totta, että datakeskukset kuluttavat valtavan määrän sähköä. Tämän vuoksi Keskustanuoret vaatii jokaiselle rakennettavalle datakeskukselle kiertotaloutta tukevaa säännöstelyä. Yksi keskeinen esimerkki on kytkeä datakeskukset osaksi paikallista aluelämpöverkkoa. Vaade aluelämpöverkkoon kytkemisestä perustuu datakeskusten tuottaman hukkalämmön talteenottamiseen ja hyödyntämiseen. Datakeskuksiin syötettävän sähkö tulee olla hiilineutraalia. Keskustanuoret näkee, että vaade ilmastoystävällisistä datakeskuksista koskee sekä julkisilla että yksityisillä varoilla rakennettuja datakeskuksia. Suomen on laadittava säännöstelyä varten siirtymäaika, joka tukee kaikkia uusia ja nykyisiä datakeskuksia siirtymään yhteisiin tavoitteisiin.

Suomi on maantieteellisen sijaintinsa puolesta datakeskusten sijoittumiselle, ja siten datatalouden ekosysteemien syntymiselle erinomainen kohde. Viileä ilmasto mahdollistaa tuottamaan vaihtoehtoisia, hiilineutraaleja, ratkaisuja jäähdyttää konesaleja. Viileän ilmaston lisäksi Suomi ei lukeudu, ainakaan toistaiseksi alueelle, jossa on vaara merkittäville ympäristökatastrofeille, kuten maanjäristyksille tai tsunamille. Maantieteellisten hyötyjen lisäksi Suomen yhteiskunnallinen sekä poliittinen tilanne on varsin vakaa, mikä mahdollistaa synnyttämään pitkän tähtäimen ja aikavälin datatalouden rakenteita.

Tällä hetkellä Suomessa on rakenteilla julkisilla varoilla hankittuja supertietokoneita, jotka käyttävät laskennallisissa prosesseissaan eri tyyppisiä suorittimia (kvanttitekniikka ja GPU/CPU). Erityyppinen laskentamenetelmä mahdollistaa käyttämään, tuottamaan ja hyödyntämään laaja-alaisemmin erilaisessa muodossa olevaa dataa. On varmistettava, että Suomesta löytyy jatkossa riittävästi erilaisia suorittimia hyödyntäviä supertietokoneita, jotta yhteiskunnan datan käyttö säilyy mahdollisimman monipuolisena.

Älykkäät sähköverkot

Digitalisaatioon väistämättä liittyy pohdinta energiankulutuksesta ja luonnonvaroista. Toisaalta digitalisaation avulla kulutusta voidaan hallita. Suomen perinteistä sähköverkkoa on mukautettava, jotta voimme vastata kasvavaan sähkön kysyntään sekä samanaikaisesti tarpeeseen vähentää hiilidioksidipäästöjä kestävästi. Yhdessä älykkäiden sähköverkkojen ja sähkön varastoinnin kanssa kulutuspiikkejä voidaan tasoittaa.

Virtuaalivaluutta

Virtuaalivaluutat ovat vahva osa tulevaisuutta. Keskustanuoret tunnistaa virtuaalivaluuttoihin liittyvät haasteet, kuten niiden louhimisen vaatima energiamäärä. Samaan aikaan emme näe, että nykyinen kehityskulku, jossa eri kryptovaluutat yleistyvät, olisi pysäytettävissä. Pikemminkin on mietittävä, miten sitä voidaan hallita.

Virtuaalivaluutoilla on nyt jo nähty olevan vaikutusta perinteisesti ymmärrettyyn valuuttaan, minkä vuoksi Keskustanuoret kannustaa käymään laaja-alaista keskustelua esimerkiksi Euroopan Unionin keskuspankin roolista turvallisen kryptovaluutan tarjoajana. Riittävällä suunnittelulla ja kehitystyöllä mahdollistetaan turvallisen kryptovaluutan integroituminen osaksi perinteistä valuuttaa. Työ vaatii myös Euroopan unionin perussopimusten muuttamista. Keskustanuorten ensisijainen tavoite virtuaalivaluutan kehittämistyön suhteen kulminoituu erityisesti ihmislähtöiseen, turvalliseen, tasa-arvoiseen ja joustavaan vaihtoehtoon perinteisesti ajatellulle valuutalle.

Turvallisuus

Tulevaisuudessa ihmiset ja yhteiskunnat ovat koko ajan yhä enemmän sidoksissa digitaaliseen ympäristöön. Digitalisaatio on tuonut mukanaan uuden ulottuvuuden perinteisesti ajateltaviin turvallisuuskysymyksiin. Enää ei riitä, että omaisuus ja yhteiskunta suojataan fyysisesti, vaan se tulee suojata myös digitaalisesti. Tämä on kyberturvallisuutta.

Keskustanuoret vaatii, että Suomi on johtava kyberturvallisuuden maa vuoteen 2025 mennessä. Tämän toteutumiseksi Keskustanuoret vaatii hallitusta rakentamaan kyberturvallisuutta käsittelevän tiekartan. Keskustanuoret näkee kyberturvallisuuteen kohdistuvan panostamisen edelleen merkittävänä talouskasvun sekä työllistymisen edistäjänä.

Kyberturvallisuuden osalta kaikkein kriittisintä on rakentaa kyberturvallisuutta varten oma ekosysteemi, joka tunnistaa suomalaisen osaamisen muodostaen kansallisia keskittymiä niin yrityselämän kuin

1 tutkimusmaailman osalta. Julkishallinnon tulee
2 tukea tätä tavoitetta muun muassa lisäämällä koulu-
3 tusaloja ja -vastuita, tukea aihealueen ympärillä ta-
4 pahtuvaa tutkimusta sekä helpottaa innovaatioiden
5 syntyä ja/tai sijoittumista Suomeen.

7
8 Suomi on ensimmäisiä Euroopan Unionin maita,
9 joka on implementoinut osaksi omaa lainsäädäntöä
10 kyberasioihin linkittyviä pykäläiä. Lainsäädännöllinen
11 etulyöntiasema mahdollistaa osaltaan Suomelle
12 roolin johtavana kyberturvallisuuden asiantuntijana.
13 Suomeen tulee rakentaa lisäksi digi- ja kyberturvalli-
14 suuden huippuosaamiskeskittymä. Tämän tutkimus-
15 yksikön tulee olla kansainvälisesti kilpailukykyinen,
16 jotta se houkuttelee alan parhaimmat osaajat Suo-
17 meen.

18
19 Kyberturvallisuus ei ole vain Suomen asia, vaan
20 se linkittyy osaksi ulkopoliittisia toimia. Kybertur-
21 vallisuus on monitahoinen ulottuvuus, joka kattaa
22 periaatteet ja linjaukset niin kybersodista kuin
23 kyberrauhanvälityksestä. Kansainvälinen yhteistyö
24 kyberturvallisuuden parantamisessa on välttämä-
25 töntä.

26
27 Keskustanuoret haluaa, että lainsäädännöllä sel-
28 keästi määritellään kyberturvallisuuden vastuulliset.
29 Jo nyt olemme nähneet, että kansallisissa tietojär-
30 jestelmissä on heikkouksia, joita ulkopuoliset tahot
31 käyttävät hyödyksi. Ensisijaisesti vastuu julkisen
32 sektorin kyberturvallisuudesta tulisi olla Kybertur-
33 vallisuuskeskuksella. Kuitenkin meidän jokaisen teh-
34 tävänä on osaltamme huolehtia kyberturvallisuuden
35 toteutumisesta. Tähän tulee panostaa myös koulu-
36 järjestelmässä, sillä tulevaisuuden maailmassa di-
37 gitaalisuus ei ole vähenemään päin. Yhtenä keinona
38 vahvistaa kyberturvallisuutta on sallitun hakkeroin-
39 nin lisääminen. Näin pystytään huomaamaan tieto-
40 turva-aukkoja sekä muita tietoturvan heikkouksia.

Tasa-arvoinen digiympäristö

Digilaitteiden käyttäminen on muuttumassa pakolliseksi yhteiskunnan jäsenelle. Olemme siirtymässä tällaiseen tilanteeseen väestön uudistuessa ja maailman muuttuessa toiminnoiltaan digitaalisemmaksi. Digaika on väistämätön skenaario. Tästä johtuen meidän pitääkin huomioida erityisen tarkkaan, että jokaisella on mahdollisuudet ja valmiudet olla osa digiyhteiskuntaa iästä, kyvystä ja taustasta riippumatta. Digipalveluiden esteettömyydessä on vielä paljon parantamisen varaa.

Digitalisaatioon liittyvät taidot eivät ole automaattisesti sukupolvikysymys. Taidot ovat riippuvaisia ympäristöstä, jossa yksilö vuorovaikuttaa. Digitaalisten kehittäminen on jatkuva prosessi, johon kaiken ikäisiä yksilöitä tulee kannustaa. Keskustanuoret kantaa huolta yhteiskunnan eri toimijoiden saumatomasta yhteistyöstä yksilön digitaalisten kehittäjänä ja ylläpitäjänä. Vastuu ei saa jäädä ainoastaan julkisen tai kolmannen sektorin toimijoiden harteille. Digitaalisten kehittäminen yksi keskeinen tehtävä on tuottaa kansalaisesta aktiivisesti osallistuva toimija, joka omaa riittävissä määrin kriittisyyttä erilaisia digipalveluita kohtaan. Näin varmistetaan, ettei yksilö syrjäydy puutteellisten taitojen vuoksi, mutta on riittävän kykenevä suojelemaan omia arvokkaita tietojaan.

Digitalisaation yhtenä varjopuolena nähdään digisyrjäytyminen, joka on hyvin monitasoinen ongelma. Keskustanuoret näkee, että digitalisaatio ei saa kuulua vain harvoille, vaan sen tarkoituksena on hyödyttää kaikkia. Digisyrjäytyminen voi johtua esimerkiksi yksilön erinäisistä rajoitteista käyttäen digitaalisia laitteita. Keskustanuoret näkee myös palveluiden kohtaannon yhtenä keskeisenä ongelmana digisyrjäytymiselle.

Keskustanuorten mielestä digisyrjäytymisen ehkäiseminen on tasa-arvokysymys. Tasa-arvoisen ajattelun on oltava kantavana teemana palvelutarjonnan suunnittelusta lähtien. Keskustanuoret tavoittelee, että jokainen yhteiskunnan jäsen kykenee varallisuudesta riippumatta täysipainoiseen ja itsenäiseen osallisuuteen digitaalisten työkalujen hyödyntämisessä.

Digielämä luonnollisena osana yhteiskuntaamme

On selvää, että 30 vuoden päästä maailma näyttää hyvin erilaiselta kuin tänä päivänä. Rutiininomaiset toimet ovat automatisoituneet, ja ne hoituvat ilman ihmisen erillistä panosta. Aikaa vapautuu luovalle toiminnalle. Nykypäivän robotisaatio on huomisen automatisaatiota.

200 vuotta sitten ihmisten tunnistaminen sormenjälkien perusteella oli utopiaa, mutta nyt se on arkipäivää. Toisen 200 vuoden päästä analogiset sormenjälkitunnistukset taas ovat auttamattomasti historiaa ja äidin istukasta sikiöön siirtyvä tunnistesiru arkea. Se, mikä tänä päivänä vaikuttaa utopistiselle ja pelottavalle, voi jo 30 vuoden kuluttua olla normaalia ja hyväksyttyä. Nykyhetkessä ihmisten siruttaminen lemmikkien tapaan kuulostaa vakavalta ihmisoi-keusrikkomukselta, mutta tulevaisuudessa tilanne voi olla erilainen. Esimerkiksi jokaiselle vastasyntyneelle voidaan asentaa ihon alle pienimuotoinen paikannuslaite kansallinen turvallisuuden ja sähköisen henkilöllisyyden varmistamiseksi.

Digitalisaatio ei kuulu vain tietylle hallinnonalalle, vaan kyseessä on yhteiskuntaa poikkileikkaavasti ravisteleva muutos. Keskustanuorten digilpoliittinen ohjelma on laadittu edistämään yhteiskunnallisen muutoksen jouhevaa etenemistä. Tavoitteenamme on, että ihmiskeskeinen ote näkyy kaikessa. Digitalisaation tehtävänä on edistää yksilöiden hyvinvointia sekä lisätä yhteisöllisyyttä. Yksi keskeisimpiä Keskustanuorten tavoitteita on lisätä tasa-arvon toteutumista niin kansallisesti kuin globaalisti. Näemme, että digitalisaatiolla on merkittävä rooli tasa-arvon saralla.

Vaikka Keskustanuoret tavoittelee merkittäviä positiivisia vaikutuksia, emme voi olla huomioimatta tilanteita, joissa digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään väärin tarkoituksiin. On myös täysin mahdollista, että emme kykene ylläpitämään digitaalista infrastruktuuria, ja ajaudumme tilanteeseen, jossa joudumme turvautumaan digitaalisen maailman ulkopuolisiin keinoihin.

Digitalisaatio on kuin avoin kysymys. Se antaa vaihtoehtoja, se pistää punnitsemaan. Se ehkä pelottaa, mutta samalla kiehtoo. Kaikkia vastauksia ei ole vielä saatavilla, mutta mitä enemmän niitä pohtii, sen tutummaksi ja lähemmäksi aihe tulee meitä - arkipäiväistyy. Sitä digitalisaatio on parhaimmillaan.

Keskustanuorten talouspoliittinen ohjelma

1. Nuori Keskusta johdattaa Suomen ensimmäisen tien inhimillisyystalouteen – johdanto

Tarkastelet nyt Keskustanuorten talouspoliittista ohjelmaa. Ohjelma määrittelee periaatteelliset askelmerkit nuorkeskustalaisen talouspolitiikan tekoon arvojemme, periaatteidemme ja alkiolaisen sivistysperintömme pohjalta.

Talousjärjestelmän tulee olla ennen kaikkea ihmisiä ja ympäristöä varten. Siksi Keskustanuorten suulla puhutaankin inhimillisyystaloudesta. Talouspolitiikan tehtävä ei ole palvella järjestelmää, vaan ihmisten tarpeita ja ihmiskunnan kehittymistä.

Yksilön mahdollisuus kouluttautua, tehdä työtä ja yrittää on tämän ajattelutavan keskiössä. Suuremmilla hartioilla taas voidaan ratkoa suurempia haasteita ja saattaa ihmisiä yhteen.

Keskustalaisesta talousajattelusta on puhuttu usein kolmannen tien talouspolitiikkana. Keskustanuoret tulee muuttamaan tämän ajattelutavan, ja puhuukin keskitien talouspolitiikasta talouden ensimmäisenä tienä.

Ensimmäisen tien talous ei ole kapitalismin ja sosialismin hailakka kompromissi, kuten kolmannen tien talouden on haukuttu olevan. Ensimmäisen tien talouspolitiikka on suora keskitie, joka toteuttaa ihmisen luontaista ymmärrystä tasapainosta. Laidoilla heiluminen vie katseet vääriin asioihin. Keskeltä käsin pystytään ratkomaan kaikkia ongelmia, mutta ennen kaikkea tuottamaan parasta mahdollista hyvää.

Riittävän vahva sosiaaliturva takaa sen, että kaikki pysyvät kyydissä. Tämä edellyttää toimivaa julkista sektoria. Kun perusasiat ovat kunnossa, kenen tahansa on mahdollista tavoitella unelmiaan ja myös vaurastua.

Tasapuolinen ensimmäisen tien talouspolitiikka takaa sen, että eriarvoisuus vähenee. Keskustanuoret uskoo, että ihminen kulkee luonnostaan keskitietä, ja siltä poikkeaminen tuottaa jopa vahingollista vastakkainasettelua.

Keskustanuoret uusi talouspoliittisen ohjelmansa vuoden 2021 aikana. Työssä kuultiin alan asiantuntijoita, johtavia poliitikkoja ja keskustanuoria.

Ennen kaikkea työtä ohjasi halu tuottaa Suomeen ja maailmaan parempaa, nuorkeskustalaisen näköistä talouspolitiikkaa.

Työryhmä

Lauri Heikkilä (puheenjohtaja), Valtteri Paakki (sihteeri), Liina Tiisanen (sihteeri), Santeri Ala-Röyskö, Kalle Pyky, Joel Taskila, Elli Tuominen

2. Inhimillisyystalous – se ensimmäinen tie

Keskustanuorten talouspolitiikan keskiössä on ihmisyyden ja sen moninaisuus. Talous on aina väline, ihmisyyden itseisarvo. Talouden on aina palveltava ihmistä ja ympäristöä.

Keskitie on talouspolitiikan ensimmäinen tie, se ei ole keskiarvopolitiikkaa. Poikkeamat keskitieltä ovat vain ailahtelua pois ihmisyyden kehityskulun pääreitiltä. Keskustanuorten mielestä vapaudessa, vastuussa ja huolenpidossa on aina löydettävä tasapainon tie.

Keskustanuoret uskoo ihmisyyteen. Ihmisyyteen kuuluu halu oppia uutta ja kehittyä. Se on tahtoa hakea ratkaisuja ja tasapainoa riitojen sijaan. Se on myös omien rajojen ja rajoittuneisuuden tunnistamista. Yhteiskunnan ja yhteisöjen tuleekin ottaa kaikki näkökulmat huomioon. Inhimillisessä ensimmäisen tien taloudessa tiedostetaan kestävyys sekä taloudellisesti, ympäristöllisesti että sosiaalisesti.

Yhteiskunnan ja talouden rakentaminen on tulevaisuuden rakentamista. Siksi taloutta suunniteltaessa on aina katsottava yli vaalikausien.

Kaikilla on oltava tasavertaiset mahdollisuudet parantaa taloudellista asemaansa. Pienituloisillakin on oltava mahdollisuus säästää, sijoittaa ja aloittaa yritystoiminta.

Yrittämiselle ja varallisuuden kartuttamiselle ei saa olla turhia esteitä. Yrittämisen sekä työn byrokratian on oltava mahdollisimman kevyttä. Yrittäminen on voitava aloittaa helposti. Verotuksen on oltava oikeudenmukaista, ja se on nähtävä hyvässä valossa yhteiskuntaa rakentavana asiana.

Perustulo palvelee kaikkia näitä tavoitteita. Se takaa toimeentulon ja mahdollisuuden kokeilla. Keskustanuorten perustulomalli takaa perustulon periaatteiden toteutumisen parhaiten. Progressiivinen negatiivinen tulovero on perustulon portaaton muoto, jossa veroprosentti kasvaa tulojen noustessa tasaisesti, eikä kannustinloukkuja pääse syntymään. Perustulolle määritellään tietty raja, johon asti ihmisen on perustulon saaja, ja rajan ylittyttyä häntä verotetaan portaattomalla progressiolla.

Keskustanuoret ajaa Suomeen enemmän kansan-kapitalismia. Se ei ole suurpääoman puolustamista saati omaisuuden kansallistamista. Kansankapitalismi tarkoittaa tavallisen kansalaisen mahdollisuutta omistaa, sijoittaa ja yrittää.

Läheisyysperiaate ohjaa Keskustanuorten ajattelua kaikilla politiikan tasoilla. Maailma on toimintavarmin silloin, kun lähellä pystytään monipuolisesti tuottamaan kaikki perustarpeet. Mutta toimintavarmuutta luo myös se, että ollaan kiinnostuneita ja välitetään siitä, mitä kauempanakin tapahtuu.

Markkinatalous perustuu paljolti erikoistumiseen. Keskustanuoret luottaa markkinoiden voimaan talouden kasvattamisessa ja innovaatioiden kehittämisessä. Markkinoilla erikoistuminen tuottaa myös asiantuntijuutta. Erikoistumisessa on varottava kuitenkin yksipuolistumista.

Samoin Keskustanuoret luottaa julkiseen sektoriin yhteistä elämää ohjaavana tekijänä. Kaikkea ei kannata tehdä markkinavetoisesti, ja joidenkin hyödykkeiden asettaminen markkinoiden lainalaisuuksien varaan on suorastaan vaarallista. Luonnollisten monopolien tulee olla yhteistä omaisuutta. Julkisen sektorin toimintakyky on turvattava ennen markkinoiden toimintakyvyn turvaamista.

Kansainvälisesti on turvattava markkinoiden toiminta ja vähennettävä varallisuuseroja sekä torjuttava eriarvoistumista. Yhteisillä pelisäännöillä ja avoimuudella taataan reilu maailmantalous.

Tavallisen kansalaisen perustarpeiden on oltava edullisesti saatavilla. Edullinen ravinto on luonnollinen edellytys tähän, mutta Keskustanuorten mielestä se ei riitä. Perusturvan on oltava riittävä yhteiskunnassa kiinni pysymisen kannalta. Samoin asumisen, sähkön ja paikasta toiseen liikkumisen hintojen tulee olla kohtuullisella tasolla kaikille tulo-
luokille.

Talouden ensimmäinen tie antaa tilaa unelmoida ja mahdollisuuden saavuttaa mitä tahansa. Vain keskitie vie eteenpäin.

3. Nuorkeskustalainen talous ja yhteiskunta

3.1. Sukupolvelta toiselle kestävä julkinen talous

Tasapainoinen julkinen talous on hyvinvointiyhteiskunnan perusta. Keskustanuorten läpileikkaava arvo on ylisukupolvisuus, mikä tulee huomioida myös julkisen talouden hoidossa. Yhteistä taloutta tulee hoitaa kestävästi siten, että myös tulevat sukupolvet voivat luottaa suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan turvaverkkoon.

Suomen julkisen talouden hoidossa tulee katsoa nykyhetkeä pidemmälle. Talouden tulee olla vahvoissa kantimissa ja tulevaisuus on otettava huomioon päätöksiä tehdessä. Suomen väestörakenteen muutos on aiheuttamassa huomattavia muutoksia julkisen talouden kulurakenteeseen.

Suomalainen hyvinvointivaltio tarvitsee työperäistä maahanmuuttoa nykyistä enemmän. Lisäksi on huolehdittava siitä, että jokaisen lapsilukuhaave voi toteutua.

Sosiaali- ja terveydenhoidon uudistus sekä maakuntaudistus näyttävät linjaa pitkälle tulevaisuuteen. Maakuntien rahoitus tulee turvata, ja maakuntaverot saattaa voimaan järkevällä aikataululla samalla kun maakunnat saavat uusia tehtäviä. Tärkeää on panostaa myös palveluiden tehokkuuteen ja tuottavuuteen.

Julkisen talouden peruspilareita ovat valtio, kunnat ja maakunnat. Julkinen talous järjestetään pääosin yhteisillä verovaroilla, joten on tärkeää, että veronmaksajat kokevat verot oikeudenmukaisiksi ja kohtuullisiksi. Valtion veropohja muodostuu tulevaisuudessa ansio- ja pääomatuloista, yhteisö-, arvonlisä- sekä valmisteveroista ja muutamista muista veroluonteisista tuloista. Lisäksi kuntatasolla kerätään kiinteistövero.

Suomi on maksanut aina velkansa, ja näin asia tulee olla myös vastaisuudessa. Velkarasite on paitsi ylisukupolvisuuden nimissä väärin, heikentää se myös kilpailukykyämme.

Ansio- ja pääomatulosta verotuloja on kerättävä oikeudenmukaisella progressiivisella veromallilla. Kyseisten verolajien verotus muodostuu valtion, maakunnan ja kunnan asettamista veroista. Yhdelle yksilölle ei saa koitua liiallista verotaakkaa harteilleen. Kaksoiskuntalaisuudella varmistetaan verotulojen jakautuminen todellisen asumisen mukaan. Lisäksi valtionosuusjärjestelmällä huolehditaan jatkossakin koko maan kehittämisestä.

Jotta verotuloja saadaan jatkossakin, on työnteon oltava aina kannattavaa. Ja jotta talous voi kasvaa, Suomeen tarvitaan uusia työpaikkoja. Näin ollen yrittäjyyttä on tuettava ja yrittämisen aloittaminen on tehtävä helpoksi esimerkiksi verohelpotusten avulla. Näin mahdollistetaan se, että mahdollisimman monella suomalaisella on töitä.

Ensi sijassa julkinen talous mahdollistaa ihmisille perustavanlaatuisia palveluita, kuten terveydenhuollon ja koulutuksen. Julkinen talous turvaa mahdollisuuksien tasa-arvoa ja jokaisella suomalaisella tuleekin olla oikeus päästä palveluiden piiriin omassa kotikunnassaan sekä koko Suomessa. Ihmisen sosioekonominen asema tai asuinpaikka ei voi olla este perustavanlaatuisiin palveluihin pääsemisessä.

Keskustanuoret näkee, että kukaan ei saa jäädä jälkeen. Laajalla sosiaaliturvalla on yhä paikkansa suomalaisessa yhteiskunnassa. Sosiaaliturva takaa sen, että yksilö voi luottaa tulevaan eikä hän jää tyhjän päälle vaikeassakaan elämäntilanteessa. Tulevaisuuden eläkejärjestelmä perustuu entistä enemmän ihmisten omaan varallisuuteen. Loppukädessä on kuitenkin yhteiskunnan vastuulla huolehtia ikäihmisten hyvinvoinnista ja toimeentulosta.

Investoinneilla ja panostuksilla mahdollistetaan yhteiskunnan kehittäminen ja korjaaminen silloin, kun siihen on tarvetta. Keskustanuoret kannattaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatio (TKI)-investointien tasoksi järkeväksi ja kasvua luovaksi arvioitua neljää prosenttia bruttokansantuotteesta. Rahoitus tulee sekä julkiselta että yksityiseltä sektorilta.

Näillä investoinneilla varmistetaan, että suomalaiset ovat jatkossakin tutkimuksen ja kehityksen eturintamassa. Suomen hyvinvointi rakentuu jatkossakin pitkälti ventialojen menestyksen varaan.

Tämä vaatii panostuksia TKI-palveluihin sekä sivistykseen. Suomalainen maksuton koulutusjärjestelmä on jatkossakin osa menestystarinaamme. Opiskelijoiden siirtyessä tämän vuosikymmenen aikana perustulon piiriin erillinen tarve opintorahalle poistuu. Tätä ennen opintorahan tulee muodostaa kestävä pohja opiskelijoiden toimeentulolle.

3.2. Mielekäs, turvattu ja uutta luova ihmiselämä

Ihmisen on saatava rakentaa omaa elämäänsä haluamallaan tavalla niin, että hän ei tuota vahinkoa muille. Koulutus on avain kaikkeen. Yleissivistyksen roolia on vahvistettava koulupolulla. Riittävä yleissivistys antaa ihmiselle avaimet suuntautua haluamalleen alalle ja kehittämään itseään jatkuvasti elämän mittaisella matkalla. Koulutus on avain työelämään ja yrittäjyyteen. Keskustanuoret haluaa nähdä yhteiskunnan, jossa oppiminen on osa koko elämän-

1
2 kaarta, ja opiskelu on sovitettavissa yhteen erilaisten
3 elämäntilanteiden kanssa. Ihmisen on saatava kas-
4 vaa ja kehittyä rauhallisesti täyteen mittaansa.

5
6 Yhteiskunnan tehtävä on turvata monipuoliset kou-
7 lutusmahdollisuudet sekä perusturva, joka takaa
8 jokaiselle mahdollisuuden toimia tasa-arvoisesti
9 osana yhteiskuntaa. Verotuksen ja tulonjakopoliti-
10 kan on oltava tasolla, joka takaa kaikkien pysymisen
11 osana yhteiskuntaa. Vain hyvinvoiva ihminen, joka
12 voi luottaa yhteisön turvaverkkoihin, pystyy otta-
13 maan riskejä yrittäjänä ja työnhakijana.

14
15 Suomalaisen yhteiskunnan tulee olla ketterä. Työ-
16 markkinoiden tulee joustaa yhteiskunnan mur-
17 roksissa ja ihmisten erilaisissa elämäntilanteissa.
18 Tarvitaan ihmisen kokoisia uudistuksia. Jatkossakin
19 työntekijän tulee luottaa siihen, että palkkapäivänä
20 ansaittu korvaus työstä kilahtaa tilille.

21
22 Keskustanuoret haluaa rakentaa Suomeen paikal-
23 lisen sopimisen henkeä. Lainsäädännöllä määri-
24 tellään raamit, mutta yksityiskohdissa sovitaan
25 paikallisesti, työntekijä ja työnantaja vertaisina neu-
26 votellen niin pienissä kuin suurissakin yrityksissä.
27 Työntekijöiden oikeuksien toteutumisesta ja heidän
28 riittävästä edustuksestaan työpaikan päättävissä
29 elimissä on pidettävä huolta. Tulevaisuudessakin
30 osapuolet voivat niin halutessaan hakea tukea työ-
31 markkinajärjestöiltä. Riippumatta työnantajatahon
32 koosta, tulee kaikilla työnantajilla olla samat selkeät
33 ja yksinkertaiset velvollisuudet.

34
35 Suomalaisen työelämän tulee olla tasa-arvon malli-
36 kuva. Anonyymin työhaun käyttöön otolla varmis-
37 tetaan ihmisten yhdenvertainen kohtelu rekrytointi-
38 prosesseissa. Sukupuolten välisen palkkatasa-arvon
39 tulee olla itsestäänselvyys.

40
41 Keskustanuoret tavoittelee Suomeen 80 prosentin
42 työllisyysastetta. Tämä vaatii merkittäviä panostuk-
43 sia osatyökykyisten asemaan. Kuntouttavaan työ-
44 toimintaan ja työnohjaukseen panostamalla entistä
45 useampi saadaan osallistumaan työelämään. Koko
46 ikäluokkaa koskevilla tulevaisuuskutsunnoilla pyri-
47 tään varmistamaan, ettei ihminen täysi-ikäisyyden
48 alkaessa tipahda yhteiskunnan kelkasta.

49
50 Kun työtä ei ole tarjolla, tulee ihmisille turvata riit-
51 tävä sosiaaliturva. Perustulo mahdollistaa kaiken
52 työn kannattavan vastaanottamisen. Joillakin aloilla
53 lyhyemmät työviikot ja -päivät ovat perusteltuja,
54 kuten myös nollatuntisopimukset. Siksi perusturvan
55 tehtävä on mahdollistaa kaiken työn vastaanottami-
56 nen kannattavasti, eli perustulo on välttämätön osa
57 tulevaisuutta.

58
59 Suurimmat kulut yksilön elämässä liittyvät asu-
60 miseen. Asumisen hinta onkin saatava pudotettua
61 merkittävästi alemmas, jotta ihminen voi satsata
62 elämässään muuhunkin kuin asumiseen. Julkisen
63

sektorin tehtävä on huolehtia, että asuntorakentamista ohjaavat asujan tarpeet. Tässä on huomioitava tasapainoisen aluekehityksen periaatteet.

Keskustanuoret kantaa huolta kotitalouksien velkaantumisesta. Asuntolainojen takaisinmaksuajan ei tulisi olla 25 vuotta pidempi. Samaan aikaan ASP-lainojen ehtoja on höllennettävä, jotta entistä useampi nuori pääsee toteuttamaan unelmansa omistus-asunnosta. Kulutusluottojen 10 prosentin korkokattoa ja suoramarkkinointikieltoa tulee jatkaa.

Kansankapitalismi kasvattaa suomalaisten hyvinvointia. Suomalaisen kansankapitalismin moottorina voisi toimia sijoitussäästötili sekä verovapaasti ostettavat ja myytävät osuudet työnantajan osakkeista. Nykyistä osakesäästötiliä tulee kehittää kohti sijoitussäästötiliä, jossa olisi mahdollista omistaa muitakin sijoitustuotteita kuin osakkeita. Sijoitussäästötilin omaisuuden realisointia ensiasunnon hankintaa varten tulisi helpottaa verotuksellisesti.

3.3. Yrittäminen yhteiskunnan kivijalkana

Suomen talouden lisäarvon ja työpaikat luovat yritykset – oli kyse sitten suurista tai mikroyrityksistä, tulee niiden toiminnan olla Suomessa houkuttelevaa ja kannattavaa. Yrittäminen tulisi saada näyttäytymään varteenotettavana vaihtoehtona entistä useammalle, ja yrittämisen kokeilun sekä esimerkiksi kesäyrittäjyyden tulisi olla mahdollisimman helppoa. Minkä nuorena oppii sen vanhana taitaa. Suomi tarvitsee innovaatioita ja myös korkeasti koulutettuja yrittäjiä. Korkeasti koulutettujen yrittäjyys tekisi yritysmaailmasta monialaisemman.

Keskustanuoret haluaa siirtää yrityksiin liittyvän verotuksen painopistettä yhteisöverotuksesta kohti pääomatuloverotusta. Jotta yrityksen tuottamat tulot menisivät mahdollisimman tehokkaasti uusiin investointeihin, tulee niiden pysyä yrityksessä. Näin ollen haluamme nähdä tilanteen, jossa yrityksen tuloja verotetaan voimakkaammin vasta siinä vaiheessa, kun ne nostetaan osinkona yrityksestä ulos. Tämä takaisi pienille yrityksille paremmat kasvun mahdollisuudet. Alv-vapaan myynnin alarajaa tulee nostaa, sillä se auttaa eritoten pienimuotoista ja osa-aikaista yrittäjyyttä sekä asiantuntijayrittäjyyttä. Suurempia yrityksiä on voitava verottaa perinteisemmällä mallilla muunkin rahaliikenteen yhteydessä.

Myös oman yrityksen aloittamisen kynnyksen on oltava mahdollisimman matala, ja toisaalta yritys-toiminnan lopettamisen tulee olla mahdollisimman kevyttä. Tämä mahdollistaisi yrittämisen kokeilemisen ja vaikkapa toimialan vaihtamisen, jos liikeidea ei toimikaan.

Keskustanuoret haluaa taloustaidot ja yrittämisen opetettavaksi jo peruskoulussa. Tätä kautta luodaan pohjaa yrittäjämönteiselle kulttuurille, ja epäonnistumistilanteissa osattaisiin arvostaa sitä, että on kokeillut ja yrittänyt. Korkeakouluille ja yrittäjille tulisi luoda ekosysteemi, jossa sekä opiskelijat, yrittäjät että siemenrahoittajat kohtaavat.

Keskustanuoret esittää, että jokaiselle lapselle annetaan henkilötunnuksen lisäksi Y-tunnus. Yritystoiminta tulee voida käynnistää ja lopettaa helposti ”nappia painamalla” -tyyppisellä ilmoituksella Patentti- ja rekisterihallitukselle. Ilmoituksen hinnan tulee vastata korkeintaan vain toteutuneita kuluja, ja käsittelyn tulee olla nopeaa. Lisäksi Keskustanuoret haluaa mahdollisuuden tehdä yrityksen veroilmoituksen oman henkilöverotuksen yhteydessä, jos yritystoimintaa on alle 4000 €/kk tai 15 000 €/vuosi.

Ensimmäisten työntekijöiden palkkaaminen tulee tehdä riskittömämmäksi esimerkiksi poistamalla yrityksiltä irtisanomisen rajoitteita, kuten palkkauskarensseja, sekä muilla keinoilla kuten pidemmällä koeajoilla. Irtisanomiskorvauksen tulee määräytyä siten, että kertymä olisi suurempi pidempään työssä olleilla, jotta irtisanomissuojan muutosta ei käytettäisi väärin. Irtisanomistilanteissa tulee katsoa kokonaisuutta, eikä niitä tule hoitaa yksittäisiin kriteereihin, kuten työssäoloaikaan vedoten. Lähtökohtana tulee olla, että etusijalla työpaikkansa säilyttävät sellaiset työntekijät, jotka ovat yritykselle merkityksellisiä osaamisensa puolesta. Työttömyystuessa laskevasti portaittainen malli tulisi toteuttaa tietyin kohtuullisin alarajoin.

Suomessa tulee pyrkiä luomaan hyvä ympäristö sukupolvenvaihdoksille. Vaihdoksen verotaakka ei saa olla liian raskas. Perintöverotusta uudistettaessa on kuitenkin muistettava sen tehokkuus varallisuuserojen tasaajana. Verotuksen oikeudenmukaisuutta voidaan parantaa lisäämällä joustoja perintöveron maksuaikatauluun. Avopuolisoiden asemaa perinnönjaossa tulee parantaa.

3.4. Paikallisuus on vihreää

Ilmasto- ja ympäristökrisiä ratkaistaessa taloudella ja talouden ohjauskeinoilla on merkittävä vaikutus. Ympäristötaloudesta puhuttaessa kestävä kehitys on olennaista. Ilmastokrissi on yksi ihmiskunnan suurimmista haasteista ja haaste on tunnistettava. Ilmastokriisin ratkaisemisessa on kuitenkin muistettava kestävä kehitys ja ihmisten koetun hyvinvoinnin kasvaminen.

Suomessa puhuttaessa vihreästä taloudesta usein korostuvat taloudelliset ohjauskeinot ja vihreät investoinnit. Maailmalla vihreä talous on kuitenkin paljon laajempi käsite, jossa tavoitteena on koko talousjärjestelmän muutos ja uuden talousjärjestel-

män syntyminen. Vihreä talous on luonnon arvojen korostamista ja rahan sekä tuotantomäärien kyseenalaistamista. Vihreässä taloudessa luonto nähdään itsessään pääomana, ei vain pelkkänä raaka-aineverastona. Keskustanuorten mielestä talousjärjestelmän tulisi sopeutua kohtuulliseen kuluttamiseen – asteittain yhteiskuntamme siirtyvät kohti kierto- ja jakamistaloutta.

Vihreään talouteen liittyvät myös poliittiset ohjauskeinot, jotka toki voivat aiheuttaa vastarintaa sekä ihmisten epätasa-arvoista kohtelua. Poliittisia ohjauskeinoja kuitenkin tarvitaan tietyin määrin, mutta on huolehdittava, etteivät erilaiset verot ja maksut eriarvoista ihmisiä. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa, ei kurittaa. Mahdollistamista on esimerkiksi innovaatioiden ja erilaisten teknologioiden tukeminen valtion puolesta.

Jokainen voi omilla henkilökohtaisilla valinnoilla edistää kestävästä kehitystä ja vihreää taloutta. Tämä edellyttää, että kuluttajilla on luotettavien ja läpinäkyvien sertifiointien kautta selvyys tuotteiden tuotantoketjusta. Paikallisuuden ja kotimaisuuden suosiminen niin henkilökohtaisella kuin esimerkiksi kuntien hankintojenkin tasolla edistää kestävästä kehityksen tavoitteita. Paikallisuuteen liittyy myös lähellä tuotettu puhdas energia, kuten vesi-, tuuli- ja pienydinvoima. Biotalous luo mahdollisuuksia energiakriisin ratkaisemiseksi.

Markkinatalouden uudistuminen on myös osa vihreää taloutta. Markkinatalous elää kuluttamisesta, mutta kuluttaminen kuormittaa ilmastoa, joten kuluttamisen täytyy muuttua. Tulevaisuudessa omistaminen tulee muuttumaan ja ihmiset eivät enää halua omistaa hyödykkeitä. Erilaiset leasing- ja vuokrapalvelut tulevat yleistymään. Myös palvelutalous tulee nostamaan arvoaan tulevaisuudessa ja palvelualalla tulee työskentelemään yhä useampi ihminen. Uudenlaisen yritystoiminnan tukeminen ja suosiminen on tulevaisuudessa tärkeää, jotta ihmisten hyvinvointi ei kärsi.

Fossiilitaloudesta luopuminen on kiireellistä. Biopolttoaineet ja sähkö ovat nopeita keinoja korvata ylimääräistä hiilikiertoa aiheuttavat polttoaineet.

Vihreä talous tarkoittaa muutoksia niin paikallisella, valtakunnallisella kuin globaalillakin tasolla. Muutokset tapahtuvat jokaisen henkilökohtaisessa käytäytymisessä sekä poliittisten päätösten kautta yritysten ja ihmisten arjessa. Markkinatalous muuttuu ja kehittyy, mutta on myös mahdollista, että luomme kokonaan uuden talousjärjestelmän vastaamaan nykyisen järjestelmän haasteisiin.

3.5. Eettiset ja yhteen pelaavat maailmanmarkkinat

Talouden rakenteiden muutos auttaa maailmanlaajuisesti pitämään kaikki kiinni kehityksessä. Maailmantalouden suuret tehtävät ovat poistaa eriarvoisuus, taata kaikille riittävä toimeentulo ja torjua ilmastonmuutos.

Maailmanlaajuisen talouden tulee Keskustanuorten mielestä rakentua alhaalta ylöspäin niin, että maailmanlaajuiset rakenteet palvelevat niin sanottua alatasoa. Kauppapolitiikassa kaikki osapuolet ovat tasa-arvoisia ja reilu maailmankauppa tukee maailman joka kolkkan tasaista kehittymistä. Reilu maailmantalous ja reilu kauppapolitiikka eivät pudota ketään keltasta.

Läheisyysperiaatteen on toteuduttava kaikkialla maailmassa. Oman alueen ruoka on tuotettava mahdollisimman lähellä ja kaiken tarpeellisen on löydyttävä kohtuullisen läheltä. Monipuolinen tuotanto takaa sen, että huoltovarmuus toteutuu kaikkialla. Yksipuolisuus on uhka esimerkiksi ruoantuotannossa, jos se köyhdyttää maaperän tai jokin takaisku kohtaa juuri yhtä lajia.

On monta asiaa, joissa tarvitaan erikoistumista. Erikoistumisen on tapahduttava mahdollisimman paljon joka maassa ja maakunnassa, mutta mitä vaativampiin tuotantomuotoihin edetään, sitä tärkeämpää on, että maailma kykenee pelaamaan yhteen.

Globaali vastuu ja oikeudenmukaisuus tarkoittavat sitä, että reilut pelisäännöt ulotetaan kaikkialle. Jos jossain uhkaavat ihmisoikeusrikkomukset tai ympäristökatastrofit, ulkopuolelta autetaan taas oikealle tielle, eli kultaiselle keskitielle. Keskitien maailma takaa hyvinvoinnin, turvaa mahdollisuudet luoda uutta ja pelastaa ympäristön.

Maailmanlaajuiset luonnonkatastrofit ja jopa avaruudesta tulevat uhat ovat todellisia vaaroja. Innovaatioyhteistyö on tarpeellinen keino vastata uhkiin ennen, kuin ne ovat edes näköpiirissä. Tätä varten valtioiden ja ylikansallisten elinten on otettava vahvaa roolia asioissa, jotka eivät lyhytjänteisemmällä markkinoilla kannata.

Maailman kauppajärjestö WTO:n roolia on demokratisoitava ja sillä tulee olla aitoa valtaa, joka tukee oikeudenmukaista kauppapolitiikkaa. Kansainvälisin sopimuksin on tilkittävä ylikansallisten yritysten veronkiertoa. Euroopan unionin on oltava tässä työssä aloitteellinen ja unionin jäsenvaltioiden toimittava esimerkkinä.

Kehitysavussa painopisteen on oltava siinä, että yhteisöjä autetaan auttamaan itse itseään niin paljon kuin mahdollista. Tätä varten kehityslaina on hyvä tapa auttaa kehittyviä maita investoimaan ja luomaan omaa kasvuaan. Koulutus tulee liittää entistä vahvemmin osaksi kehitysapua. Kehitysavun tulee tukea talouden vihreää siirtymää kehittyvissä maissa.

Euroopan unionin roolia on vahvistettava poliittisena ja heikennettävä taloudellisena unionina. Valtionrajojen yli tapahtuvan talouden koordinoijana EU:n poliittinen rooli on pidettävä riittävän vahvana, kunnioittaen kuitenkin valtioiden ensisijaista vastuuta omasta taloudestaan ja velastaan. Yhteisvelalle unionissa on sanottava selkeä ei. EU:n vahva poliittinen rooli maailmanpolitiikan kentillä on kaikkien eurooppalaisten ja maailman kehityksen etu. Keskustanuoret näkee euron jäsenmaiden yhteisenä valuuttana.

Keskuspankkien rooli rahapolitiikassa on tärkeä, eikä kryptovaluuttojen tai muiden vaihtoehtoismallien tule ajaa tästä ohi. Keskustanuoret näkee keskuspankkielvytyksen olevan tien päässä. Ei voi olla niin, että keskuspankit rahoittavat epäsuorasti valtioita ostamalla niiden velkakirjoja jälkimarkkinoilta. Tämä on auttanut julkisia talouksia lyhyellä tähtämellä, mutta pitkällä tähtämellä keskuspankkien ensisijainen tehtävä on huolehtia koko valuuttajärjestelmän kestävyyydestä ja luotettavuudesta.

4. Inhimillisyydestalouksen mahdollistajana

Talous on Keskustanuorille ensisijassa väline. Onnistuneella talouspolitiikalla voidaan auttaa yhteiskuntia ja ihmisiä kehittymään.

Nuorakeskustalaisen talouspolitiikan ytimenä on inhimillisuus ja tasapaino. Talousjärjestelmäämme tulee kehittää kohti inhimillisyydestaloutta. Se on ylisukupolvinen, yhdenvertainen ja kestävä kehityksen periaatteita noudatteleva talous. Se on ensimmäinen tie.

Suomalaisen yhteiskunnan elinehto on uudistuminen. Rakenteita tulee saada joustavammaksi, jotta Suomi pärjää kiihtyvässä globaalissa kilpailussa. Ketterä yhteiskunta rakentuu pitkälti pienten ja keskiuurten yritysten varaan. Yrittäjyydestä tulee vahvempi osa suomalaisuutta.

Tulevaisuudessakin Suomen hyvinvointi rakentuu ahkeruuden ja työnteon varaan. Yhä useampi tekee etätöitä palvelusektorilla. Samalla on huolehdittava siitä, että kaikki pysyvät yhteiskunnassa mukana, tässä tärkeä elementti on portaaton progressiivinen negatiivinen tulovero.

Jatkossakin Suomi on osa maailmaa, mutta Keskustanuoret haluaa nähdä paikallistalouksien vahvistuvan. Hyvinvointi rakennetaan lähellä ihmistä.

Inhimillisyydestalous on kohtuullisuuden ja oikeudenmukaisuuden taloutta. Se takaa kaikille hyvän elämän.

Sinä päätät!

Keskustanuorten aluevaaliteesit

Aluevaaleissa päätetään arjen tärkeistä palveluista: sosiaali- ja terveydenhuollosta ja pelastustoimen järjestämisestä. Keskustanuoret haluaa, että tulevilla sote-alueilla panostetaan erityisesti nuorten hyvinvointiin ja vaikutusmahdollisuuksien parantamiseen. Hoitoon pääsyn on oltava sujuvaa koko Suomessa, olipa kyseessä sitten murtunut jalka tai murtunut mieli. Apua tulee olla tarjolla matalalla kynnyksellä.

Aluevaalien myötä päätöksenteko yksinkertaistuu ja valta tulee lähemmäksi ihmistä. Sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen tehtävistä vastaa jatkossa 21 hyvinvointialuetta ja Helsingin kaupunki nykyisten 200 sosiaali- ja terveysalan organisaation sijaan.

Äänestäjät pääsevät suoraan valitsemaan, kenet haluavat päättämään hyvinvoinnin kannalta tärkeistä palveluista. Myös talouden ennustettavuus paranee, kun vastuu sekä perusterveydenhuollon että erikoissairaanhoidon järjestämisestä on samalla järjestäjällä. Helsingissä palveluiden järjestämisestä päättää jatkossa kaupunginvaltuusto.

Keskustanuoret haluaa, että ihminen on palvelujen keskiössä, palvelut saa helposti ja jokainen saa hoitoa. Sinä päätät!

Tulevaisuuden sote- ja pelastuspalvelut

Ihminen keskiössä

- Keskustanuorille on tärkeää, että tulevaisuudessa sosiaali- ja terveyspalveluissa otetaan huomioon ihmisen koko elämäntilanne. Tämä edellyttää saumatonta yhteistyötä eri toimijoiden kesken, myös hyvinvointialueiden, kuntien ja oppilaitosten välillä.

Palvelut helposti

- Jokaisen asukkaan on saatava tarvitsemiaan palveluita vaivattomasti, nopeasti ja läheltä. Yhden yhteydenoton tulee riittää palveluiden piiriin pääsemiseen. Digitaaliset palvelut voivat parantaa ja nopeuttaa hoitoa, vaikka eivät kaikissa tilanteissa korvaa kasvokkaista kohtaamista.

Mielenterveyspalvelut kuntoon

- Sote-palveluissa erityistä huomiota on kiinnitettävä nuorten mielenterveyspalveluiden kehittämiseen. Palveluita on oltava tarjolla riittävästi, ja kynnystä hakea hoitoa pitää aktiivisesti madaltaa. Mielenterveyspalveluita pitää olla tarjolla yhdenvertaisesti kaikille. Hyvinvointialueilla tulee edistää terapiatakuun toteutumista.

Maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille

- Keskustanuorten tavoitteena on, että ehkäisy on maksutonta kaikille alle 25-vuotiaille nuorille. Maksuttomalla ehkäisyllä voidaan vähentää ei-toivottuja raskauksia, abortteja sekä seksitautitartuntoja. Näin maksuttoman ehkäisyn tarjoaminen voi jopa säästää euroja.

Monipaikkaiset palvelut

- Monella nuorella elämä jakaantuu useammalle paikkakunnalle. Palveluiden tulee olla joustavasti saatavilla elämäntilanteen ja sijainnin mukaan – myös yli hyvinvointialueiden rajojen.

Perhekeskukset

- Haluamme, että tulevaisuudessa perhekeskuksissa on tarjolla monipuolista tukea perhesuunnitteluun, perheiden arkeen ja vanhemmuuteen. Perheille tulee taata laadukkaita neuvolapalveluita, ja tavoitteena tulee olla, että tuttu ammattilainen kulkee perheiden rinnalla vauva-ajasta kouluikään.

Yritykset ja järjestöt mukana palveluiden tuottamisessa

- Haluamme, että palveluita pääsevät tuottamaan myös pienet yritykset, osuuskunnat ja järjestöt. Vapaaehtoistoiminta ja järjestöjen tuottamat palvelut täydentävät merkittävästi hyvinvointialueiden omaa palvelutarjontaa. Esimerkiksi vapaaehtoispolokuntien, SPR:n, vapaaehtoisen pelastuspalvelun ja Meripelastusseuran tuottamien palvelujen arvo on tunnustettava.

Yhdenvertaiset vasteajat

- Kun ambulanssia tarvitaan, voi ihmisen henki olla minuuteista kiinni. Hyvinvointialueiden on puututtava vasteaikojen eriarvoisuuteen koko alueellaan.

Nuorten vaikuttamisryhmille vahva asema

- Nuorisovaltuustolle tai muun nuorten vaikuttamisryhmän edustajalle on annettava puhe- ja läsnäolo-oikeus jokaiseen hyvinvointialueen toimielimeen sekä oma budjetti, jolla toteuttaa nuorille tärkeitä hankkeita ja vahvistaa nuorten osallisuutta.

Lapsi- ja nuorisovaikutusten arviointi

- Hyvinvointialueiden päätöksenteossa tulee arvioida vaikutukset lapsiin ja nuoriin.

Henkilöstön hyvinvointi

- Työssään viihtyvä henkilöstö on edellytys laadukkaille palveluille. Hyvinvointialueilla on panostettava työhyvinvoinnin johtamiseen. Aktiiviset toimet työkyvyn ylläpitämiseksi parantavat sosiaali- ja terveysalan vetovoimaa ja säästävät kustannuksia.

Unelmien maakunta

Keskustanuoret näkee sote-uudistuksen ja hyvinvointialueet askeleena kohti kansanvaltaisia maakuntia. Ihmiset ovat oman elämänsä ja elinympäristönsä parhaita asiantuntijoita. Siksi haluamme, että jatkossa suoraan vaaleilla valitut valtuustot saavat päättää muistakin tärkeistä asioista, kuten aluekehityksestä ja kaavoituksesta. Haluamme, että tulevaisuudessa 15-vuotiaat saavat äänestää ja asettua ehdolle maakuntien valtuustoihin.

Siksi – Sinä päätät!

Tavoiteohjelma 2022

Ilmastomuutoksen torjunta ja luonnon hyvinvointi

Ympäristö asettaa ehdot myös ihmisen elämälle. Ilmastomuutos ja luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen uhkaavat elinehtoja koko maapallolla. Keskustanuoret tulee pitämään luonnon hyvinvoinnin kysymyksiä sekä ilmastomuutoksen torjunnan keinoja esillä yhteiskunnallisessa keskustelussa. Luonnon monimuotoisuuden heikentyminen on nostettava yhtä suureksi huolenaiheeksi kuin ilmastomuutos. Ratkaisut ovat ihmisten käsissä, ja Keskustanuorilta niitä löytyy!

Keskustanuorten perustulomalli

Perustulon aika on nyt! Perustulo on vastikkeeton tuki, joka jaetaan kaikille vakaan perustoimeentulon turvaamiseksi. Keskustanuorten mallissa verotusjärjestelmä takaa sen, että perustulon päälle on aina kannattavaa ottaa kaikenlaista työtä vastaan. Kannustinloukkuja ei synny, takaisinmaksuja ei tarvitse pelätä ja perustoimeentulo on taattu. Meillä on jo reaaliaikainen tulorekisteri, joka tekee perustulon käyttöönoton mahdolliseksi hyvinkin nopeasti.

Keskustanuorten kansalaispalvelusmalli käyttöön

Sukupuolisyrrinnästä on päästävä eroon. Vain miehille määrätty asevelvollisuus rikkoo ihmisoikeuksia ja on korvattava sukupuoleen katsomattomalla kansalaispalveluksella. Keskustanuorten mallissa jokainen saa itse valita armeijan ja kansalaispalveluksen väliltä. Kansalaispalveluksen suorittaminen on joustavaa, ja palvelee sekä yhteiskuntaa, nuorta itseään että kokonaisturvallisuuden tavoitteita. Armeijan käyville on turvattava toimeentulo nykyistä, auttamattoman vanhanaikaista päivärahajärjestelmää paremmin.

Eroon kouluväkivallasta

Nuorten on saatava kasvaa ja kehittyä vailla pelkoa. Koulukiusaamisesta puhuminen on johtanut kouluväkivallan vähättelyyn. Yhteiskunnan tehtävä on sanoa, että pahan tekeminen toiselle ei ole hyväksyttävää. Keinoja kouluväkivallan, henkisen tai ruumiillisen, kitkemiseen on etsittävä yhdessä asiantuntijoiden kanssa ja puuttumisvelvollisuudet tulee saada kirjattua selvemmin lakiin. Lakiin kirjattuna lasten ja nuorten kanssa työskentelevillä olisi selkeä

9 ja yksiselitteinen velvollisuus puuttua kaikenlaiseen
10 kiusaamiseen ja väkivaltaan. Kouluilla tulee olla
11 selkeät toimintamallit siitä, milloin tarvitaan kunkin
12 viranomaisen apua.

Sosiaali- ja terveystalvet kuntoon lähellä ihmistä

13
14
15 Keskustanuoret näkee sote-uudistuksen ja hyvin-
16 vointialueet askeleena kohti kansanvaltaisia maa-
17 kuntia. Ihmiset ovat oman elämänsä ja elinympäris-
18 tönsä parhaita asiantuntijoita. Saumaton yhteistyö
19 eri toimijoiden kesken takaa sen, että ihmisen koko
20 elämäntilanne tulee huomioiduksi. Palveluiden tulee
21 olla joustavasti saatavilla elämäntilanteen ja sijain-
22 nin mukaan. Sähköisiä palveluita ja etätapaamisia
23 on kehitettävä muiden palveluiden tueksi. Murtunut
24 mieli on yhtä tärkeä kuin murtunut jalka. Hyvinvoin-
25 tialueilla tulee edistää terapiatakuun toteutumista
26 ja tarjota maksutonta ehkäisyä kaikille alle 25-vuoti-
27 aille.

Kansainvälinen politiikka rauhan ja vakauden tielle

28
29
30 Kansainvälinen politiikka kykenee parempaan! Rau-
31 ha maailmassa on edellytys ratkaisuille maailmassa.
32 Kansainvälisen politiikan puitteet on luotava niin,
33 että ihmisoikeuksien, rauhan ja vakauden rikko-
34 muksiin voidaan puuttua, ja ne pystytään ennen
35 kaikkea ehkäisemään ennalta. Euroopan unionin ja
36 Yhdistyneiden kansakuntien toimintakykyä suurissa
37 asioissa on vahvistettava, ja tähän Keskustanuoret
38 tulee esittämään ratkaisujaan jatkossakin. Aseistarii-
39 suntaa, ydinaseriisuntaa ja vuoropuhelun mahdolli-
40 suuksia on edistettävä kunnianhimoisesti.

Digitalisaation eettinen edistäminen

41
42
43 Digitalisaatio leikkaa läpi koko ihmiselämän ja yh-
44 teiskunnan. Digitaalisen yhteiskunnan edistäminen
45 vaatii määrätietoisempaa poliittista otetta ja eettistä
46 keskustelua aiheen ympärillä. Keskustanuoret kan-
47 nattaa robotiikkaan ja tekoälyyn liittyvän lainsäädännön kehittämistä sallivaksi ja mahdollistavaksi. Julkishallinnon tietokantojen on keskusteltava sujuvasti keskenään, jotta palveluiden käyttö on mutkaton. Keskustanuoret haluaa, että Suomi.fi-palvelua kehitetään entisestään ja entistä useampi asia on mahdollista hoitaa etänä. Nopeat nettiyhteydet koko maassa aina kesämoikeilta junavaunuihin saakka

mahdollistaa työskentelyn mistä vain ja milloin vain. E-kuntalaisuuden kautta helpotetaan kuntien palveluiden käyttämistä, vaikka ei olisikaan kunnan varsinainen asukas.

Kestävät käyttövoimat liikenteeseen

Suomi on pitkien etäisyyksien maa. Monessa paikassa yksityisautoilu on pitkien välimatkojen takia ainoa keino liikkua. Meidän tulee tehdä voimakasta työtä vähäpäästöisen liikenteen ja liikkumisen puolesta. Raideliikenne tarvitsee satsauksia erityisesti poikittais- ja lähijunaliikenteen edistämiseen. Tunneli Helsingin ja Tallinnan välille avaa raideyhteyden Eurooppaan. Keskustanuoret näkee tulevaisuuden liikenteen kulkevan usealla erilaisella ympäristöystävällisellä voimanlähteellä. Iänikuisesta taistelusta polttoaineen hinnan tasosta täytyy siirtyä vaihtoehtojen esittämiseen ja päätösten toimeenpanoon. Biopolttoaineiden ja sähkön jakelun parantaminen sekä vetyautoilun ja hiilidioksidista valmistettujen synteettisten polttoaineiden edistäminen helpottavat siirtymistä pois fossiilisista polttoaineista. Autokannan uudistamisessa konversiotuet etanoli- ja kaasuautoille, romutuspalkkiokampanjat sekä hankintatuet täyssähköautoihin toimivat kannusteina.

Kohti inhimillisyystaloutta

Talousjärjestelmän tulee olla ennen kaikkea ihmisiä ja ympäristöä varten. Siksi Keskustanuorten suulla puhutaankin inhimillisyystaloudesta, jossa huomioidaan kestävyys sekä taloudellisesti, ympäristöllisesti että sosiaalisesti. Yhteistä taloutta tulee hoitaa kestävästi siten, että myös tulevat sukupolvet voivat luottaa suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan turvaverkkoon. Irrottaudumme fossiilitaloudesta ja siirrymme kohti kiertotaloutta. Taloustaidoille ja yrittäjämönteisyydelle luodaan perusta jo peruskoulussa. Mahdollistamme kansankapitalismin, eli ihmisten oikeuden omistaa, sijoittaa ja yrittää. Yhteisillä pelisäännöillä ja avoimuudella taataan reilu maailmantalous, jolla myös torjutaan eriarvoisuutta.

Oikeudenmukainen translaki

Suomen translaki polkee törkeästi transsukupuolisten oikeuksia. Vaatimus lisääntymiskyvyttömyydestä ennen juridisen sukupuolen korjaamista on järjetön, eivätkä henkilön lisääntymismahdollisuudet kuulu valtiolle millään tavalla. Keskustanuorten mielestä translaista tulee poistaa vaatimus lääketieteellisestä prosessista ja hoitojen on oltava yksilölliset. Juridinen ja biologinen sukupuoli tulee eriyttää toisistaan. Translaista pitää poistaa ehdoton 18-vuoden ikäraja, jotta translasten ja -nuorten edun yksilöllinen huomiointi on mahdollista.

Kannanotot

Keskustanuorten tavoitteena aika- ja paikkariippumaton yhteiskunta

Keskustanuorille on tärkeää edistää aika- ja paikkariippumatonta elämää. Haluamme nähdä yhteiskunnan, jossa ihmisillä on mahdollisuus viettää aikaa haluamassaan paikassa itselleen tärkeiden ihmisten kanssa. Keskustanuoret näkee digitalisaation keinona tarjota ihmisille enemmän joustavuutta ja valinnanvapautta. Tarvitaan panostuksia infrastruktuuriin, tietosuojaan sekä ihmisten osaamistasoon.

Yhteiskunnan rakenteiden on mahdollistettava opiskelu ja työnteko etänä kaikkialla. Ei riitä, että yhteydet toimivat kotona ja mökillä, niiden tulee toimia myös matkalla. Etätyöskentely ei onnistu, jos yhteydet eivät toimi kokonaisen työpäivän kestävästi junamatkalla.

Nopeiden nettiyhteyksien on oltava oikeus jokaisessa niemessä ja notkossa. Valokuituverkkoja on rakennettava yhä edelleen kattamaan koko maa. Tämä mahdollistaa myös 5G- ja myöhemmin 6G-verkkojen käyttöönoton. Valokuitu pystyy uuden 5G -teknologian lisäksi vastaamaan kasvavien pienten datakeskusten tarpeisiin, joita syntyy liikenteen automatisoituessa.

E-kuntalaisuuden kautta helpotetaan kuntien palveluiden käyttämistä, vaikka ei olisikaan kunnan varsinainen asukas. Keskustanuoret haluaa, että Suomi.fi-palvelua kehitetään entisestään ja entistä useampi asia on mahdollista hoitaa etänä.

Terveystieteiden erilliset hybridihoidot ovat tulevaisuutta. Potilaan ja hoitajan/lääkärin ensimmäinen kontakti järjestetään etäyhteyksien avulla, ja näin tehostetaan hoidontarpeen arviointia. Laittamalla panostuksia terveydenhuollon nopeaan reagointiin poistetaan painetta erikoissairaanhoidosta. Terveystieteiden etänä tuotetut palvelut tarjoavat mahdollisuuksia, vaikka eivät yksistään korvaa ihmisten välistä kanssakäymistä.

Nuorille vahva ääni alueilla

Keskustanuoret haluaa, että nuorten ääni kuuluu vahvasti uusilla hyvinvointialueilla.

Nuorisovaltuustolle tai vastaavan nuorten vaikutusryhmän edustajalle on annettava puhe- ja länäolo-oikeus jokaiseen hyvinvointialueen toimielimeen sekä oma budjetti, jolla toteuttaa nuorille tärkeitä hankkeita ja vahvistaa nuorten osallisuutta.

Nuorten näkökulman esiin tuominen päätöksenteossa ei voi olla ainoastaan nuorisovaltuustojen vastuulla. Hyvinvointialueiden päätöksenteossa tulee toteuttaa lapsi- ja nuorisovaikutusten arviointia. Keskustanuoret näkee sote-uudistuksen ja hyvinvointialueet askeleena kohti kansanvaltaisia maakuntia. Ihmiset ovat oman elämänsä ja elinympäristönsä parhaita asiantuntijoita. Siksi haluamme, että jatkossa suoraan vaaleilla valitut valtuustot saavat päättää muistakin tärkeistä asioista, kuten aluekehityksestä ja kaavoituksesta.

Haluamme, että tulevaisuudessa 15-vuotta täyttäneet saavat äänestää ja asettua ehdolle maakuntien valtuustoihin päättämään heidän elämänsä ja tulevaisuutensa olennaisesti vaikuttavista asioista.

Muistiinpanot:

Jere Tapio

KESKUSTANUORTEN
PUHEENJOHTAJAKSI

Tutustu minuun lisää!

@tapionjere